Albert V. Catanus

jurnal de căpșunar

EL SUEÑO ESPAÑOL

Albert V. Cătănuş

El sueño español

Editura Nemira
2010

NEMIRA
plăcerea lecturii

ISBN 978-606-579-137-4

Coperta: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU

Redactor: Vlad PUESCU
Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

Lectura digitală protejează mediul
Versiune electronică realizată de Elefant.ro

Când mi se cer autobiografii, rămân în pană de idei, şi asta de foarte multă vreme. Bun, am să încerc ceva rapid ca să scap uşor. Mă numesc Albert Cătănuş, născut în 1978 la Brăila. Activez, sau am activat, pe câteva site-uri literare sub pseudonimul Alberto M. Popesco, am primit câteva premii literare pentru poezie, am scris câteva piese de teatru etc. Din 2003 până în 2008 am fost rezident în Spania. Şi cred că e destul, nu?

Cuvânt înainte

Nu mi-am propus să fac în următoarele pagini o radiografie a societății spaniole, nici măcar o analiză a situației diasporei din Spania, ci pur şi simplu voi vorbi despre mine şi oamenii pe care am avut şansa, sau ghinionul, să-i întâlnesc în aceşti patru ani. Unele întâmplări sunt fictive şi toate numele au fost schimbate pentru a-i feri pe protagonişti de eventuale neplăceri. Unii se vor identifica totuşi cu anumite personaje sau îşi vor recunoaşte rude ori vecini. Iar întotdeauna va exista întrebarea: „De ce se întâmplă toate astea, de ce oamenii acceptă un asemenea tratament?” Pentru mine toate

întâmplările povestite nu sunt decât o „goană după aur” a secolului XXI. Nu voi vorbi despre românii din Spania, voi generaliza, voi scrie despre oameni, despre natura umană, despre motivele care duc la schimbări bruşte de comportament şi de gândire. Din discuţiile mele cu diferite persoane care aparţin altor naţionalităţi am aflat că nu suntem singurul popor care a fost nevoit să practice o asemenea „goană după aur”: şi spaniolii, şi portughezii şi-au părăsit căminul pentru a-şi căuta un loc de muncă decent şi bine plătit în anii ’60-’70. Dar, nici spaniolii şi nici portughezii nu s-au comportat ca românii. Spre exemplu, iată o mică istorie.

Din cauza unui complex de împrejurări nefaste, autocarul care m-a adus în Spania m-a abandonat în parcarea unei benzinării imense aflate pe o autostradă din inima ţării. Împreună cu mine au fost lăsate acolo încă trei persoane: o femeie de aproximativ treizeci şi cinci de ani, care avea aceeaşi destinaţie ca a mea, şi încă doi bărbaţi de peste patruzeci de ani îmbrăcaţi în haine foarte ieftine, din acelea care se găsesc din belşug pe tarabele cu produse de origine asiatică. Ne aflam în 2003 şi motivul abandonului era simplu: autocarul evita oraşul meu de destinaţie pentru că ar fi trebuit să facă un ocol foarte mare. Eram nedumerit, plătisem exact până la Zaragoza. Dar aveam şi un statut de semiilegal, un fel de *persona non grata* în spaţiul Uniunii Europene de atunci, aşa că am închis gura şi mi-am sunat fratele. Femeia a făcut la fel, şi-a sunat soţul. Apoi, l-am pus în contact pe fratele meu cu soţul ei. Treburile în cazul nostru se aranjaseră foarte bine. În trei ore fratele meu şi soţul femeii urmau să ne colecteze cu un taxi. Am răsuflat uşurat. Bucuros că totul se terminase bine, m-am avântat într-o discuţie stupidă cu femeia, nici astăzi nu-mi mai amintesc numele ei, deşi am mai văzut-o o dată în ultimii patru ani, fără să

o salut, evident. Să revenim la cei doi bărbaţi în haine ieftine. Se aflau încă în parcare. Erau nedumeriţi, telefoanele publice de acolo funcţionau cu monede. Le-am schimbat o hârtie de cinci euro şi s-au pus pe sunat. Erau prieteni, se cunoşteau din România şi veniseră aici împreună la promisiunea unui rude că îşi vor găsi rapid un loc de muncă bine plătit. Lucrau în construcţii. Meseriaşi, susţineau ei. Unul şi-a sunat vărul care le făgăduise ajutor necondiţionat. Acesta a răspuns. S-a arătat destul de surprins de prezenţa lor în Spania şi le-a cerut să-l sune mai târziu. Atunci eu m-am îndepărtat. După o jumătate de oră au intrat foarte abătuţi în barul-restaurant unde mă aflam cu femeia. Vărul lor nu mai răspundea la telefon, mai mult decât atât, îl închisese. Erau disperaţi, nu ştiau spaniolă, nu aveau unde să stea, mai aveau foarte puţini bani. În momentul în care fratele meu a venit cu taxiul se înnoptase, iar cei doi bărbaţi încă aşteptau abandonaţi în parcare şi nimeni nu le mai răspundea la telefon. Atunci am realizat grozăvia în care mă aflam. I-am povestit amuzat ce li se întâmplase celor doi amici trădaţi. Abia mai târziu mi-am dat seama că femeia mă privea şocată în timp ce povesteam râzând în hohote. Atunci am aflat că asemenea lucruri se repetau frecvent, nici fratele meu, nici soţul femeii nu dădeau o ceapă degerată pe suferinţa celor doi abandonaţi. Erau imuni la asemenea istorii, semeni care îşi abandonează semenii. Nu e nimic nou, trădarea nu costă nimic.

1 Ştampila de cincizeci de euro

Era zece noaptea când a sunat telefonul. Şeful mă chema la el la apartament. Deşi locuiam foarte aproape, Costel m-a acompaniat pentru că nu cunoşteam bine

zona. Am sunat la interfon, o voce tânără de fată ne-a răspuns în spaniolă.

— *Sí*.

— Noi suntem, Costel şi Alberto.

Am intrat, în salon erau două fotolii mari de imitaţie de piele neagră în care zăceau aruncate două tinere de maximum douăzeci de ani precum două baloturi de paie căzute din remorcă.

Una dintre fete, cea mai înaltă, ţipa în telefon.

— Fă, nu ţi-am trimis, fă?!... Cât mai vrei, fă? Ţi-am trimis săptămâna trecută cinci sute de euro, lasă-mă dracului în pace. Mereu bani şi bani, du-te la muncă! Eu n-am! Auzi, N-AM???!!! A închis telefonul foarte scump şi l-a aruncat neglijent pe măsuţa de sticlă din faţa lor. Mai du-te dracului de curvă!

Fratele meu a întrebat-o zâmbind:

— Andreea, iar vrea maică-ta bani?

Cealaltă dintre fete era grăsuţă şi avea sânii mari, enormi chiar.

— Ţi-am zis, fată, i-ai obişnuit cu prea mulţi bani, eu nu le trimit mai mult de trei, patru sute pe lună.

— Nu-i mai trimit, poate să plângă cât vrea. Aşa face mereu, că a rămas fără bani, că eu o pot ajuta, că sunt datoare să o ajut. Nu mai vreau, gata, stop! Vreau să strâng bani. Am văzut o haină de blană mişto tare de tot.

Andreea era împopoţonată toată cu aur: avea două lanţuri mari la gât, un ceas de asemenea de aur, nenumărate inele. Eram intrigat, de ce ţine morţiş să-şi ia o haină de blană? Era vorba de snobism, mi-am zis, toate prostituatele vor să se impună asupra celorlalte prin vestimentaţia lor. Cele îmbrăcate cel mai select erau cele mai scumpe. Ştiam de la Costel, fratele meu, că şeful ţine în apartamentul acesta două prostituate. Totodată, folosea locuinţa pe post de birou.

Pe Cristina, sora şefului, o cunoşteam din România, fusese asistentă la un spital. Era drăguță şi întotdeauna afabilă cu toți.

Înainte să intru, Costel m-a avertizat subtil la ureche.

— Ai grijă cu Cristina, s-a făcut hienă.

Când am intrat în biroul propriu-zis, Cristina m-a întâmpinat zâmbitoare.

— Albertino, nu ne-am mai văzut de o grămadă de timp. Hi-hi, *Dios mío,* ce înalt eşti?!

Şeful mi-a făcut cu ochiul, un fel de „bine ai venit în regatul meu”.

— Închide uşa.

L-am ascultat întocmai şi am închis-o rapid.

În fața mea, pe masa de lemn, era o grămadă de bani. Primul meu contact cu banii şefului. Ştiam că era mafiot şi că se ocupă cu tot felul de chestii ilegale şi periculoase. După ce am închis uşa, cei doi au început să numere hârtiile pe care le stivuiau cu rapiditate. Criteriul era simplu, bancnotele se aranjau după valoare: douăzeci, cincizeci, o sută, două sute şi cinci sute. În trei minute terminaseră.

— Sunt şaizeci şi trei de mii şi puțin.

— Fă, iau eu toate hârtiile de cinci sute, că trebuie să fac o plată lu' unu de vreo două săptămâni şi tot îl țin cu minciunile. Fă, am ajuns să mă cred şi eu. Ha-ha-ha.

A luat de pe masă o bancnotă de cincizeci de euro şi s-a întors spre mine.

— Ăştia-s pentru tine. Fă, scoate hârtia aia! Mi-a explicat în două secunde, ştampila de pe foaia din mâna lui trebuia să ajungă pe un alt act. Mi l-a arătat şi pe acela. Ştiu că nu e complicat pentru tine, dacă reuşeşti poți pleca mai repede acasă. Nu contează cât stai aici, mie îmi trebuie mâine-dimineață la ora zece când se duce sor'mea la bancă. Ai aici tot ce-ți trebuie. Cu un gest larg

mi-a arătat un scaner, un calculator de masă, o imprimantă, un laptop.

— Îmi ia zece minute, i-am zis foarte sigur pe mine.

— Foarte bine, fă-o!

M-am aşezat şi am început să scanez ştampila. Mi-am strecurat în buzunar cei mai rapizi cincizeci de euro câştigaţi în viaţa mea. Era o chestie de cinci minute.

— Cui trebuie să-i faci tu plata la unşpe' noaptea, Sică?

Cristina părea îngrijorată de soarta celor cincisprezece mii de euro în bancnote de cinci sute.

— Fă, e un spaniol, nu-l ştii tu. N-am avut odată bani de materiale şi m-a împrumutat el.

— Te-a împrumutat cu cinşpe' mii, Sică? Ce materiale?

— Da, am şi uitat să-ţi spun. Nişte materiale. Hai că plec, vezi, dă banii la muncitori şi restul bagă-i în bancă.

— Şi cu Albertino ce fac?

S-a oprit în dreptul uşii.

— Alberto o să vină de mâine la muncă aici, la birou. Ai auzit, Alberto? Mâine la opt dimineaţa vii aici să o ajuţi pe Cristina cu actele. Asta e munca ta de acum încolo.

A ieşit.

Cristina se uita foarte atentă la monitor.

— Băga-s-ar dracii, Albertino, numai ştampile cer ăştia.

— Gata, am terminat. Cristina, trebuie să cumperi o imprimantă mai performantă, asta e cam obosită. Observi ce rezoluţie proastă are?

Cristina habar nu avea ce înseamnă „rezoluţie", dar îi citeam în priviri că înţelesese ce voiam să spun.

— Bine, mâine mergi cu mine să cumpărăm una mai bună. Cea mai bună, Albertino. O să mai avem nevoie de

ea. Şi mi-a arătat un teanc de hârtii. Probabil că toate aveau nevoie de ştampile.

— Ți-a dat Sică banii?

Mi s-a părut ciudat să mă întrebe, văzuse cu ochii ei când îmi întinsese şeful hârtia de cincizeci de euro. Doar peste ani am priceput prefăcătoria ei, falsa compasiune.

Lucram la birou şi a intrat un portughez jerpelit. Muncea la firma şefului. Voia bani de mâncare. Se întârziase cu plata salariilor vreo două luni. Cristina a ridicat neputincioasă din umeri.

— N-am, îmi pare rău, suntem într-o situație disperată. Nici noi nu am primit bani de la contractanți. Stai să văd ce am prin portofel. A deschis un portofel imens, l-a scuturat şi i-a întins portughezului o hârtie de zece euro şi câteva monede. E tot ce am, îmi pare rău, vino mâine. Şi noi suntem fără niciun ban de o săptămână întreagă.

Aproape că o crezusem şi eu, era o actriță desăvârşită.

Abia primise un cec gras, aproape şaptezeci de mii, fusesem personal cu câteva ore înainte la bancă împreună cu ea să-l încaseze. Sub biroul ei era o sacoşă neagră de plastic cu şaptezeci de mii de euro. Portughezul s-a uitat trist la mine. I-am ocolit privirea şi m-am uitat la Cristina, voiam să învăț cum se poate minți cu atâta convingere. Am scos o replică stupidă, intrasem de mult într-un lanț al slăbiciunilor.

— Vino mâine, vei primi toți banii.

După ce a plecat portughezul am ieşit să mâncăm în oraş. Mi se părea normal să mănânc într-un restaurant scump, era dreptul meu, mi-l câştigasem, mă adaptasem mai bine ca portughezul.

Cristina a privit satisfăcută rezultatul muncii mele. Ştampila era perfectă.

— Albertino, eşti bun.

— Eh, e o nimica toată. Mâine vin la opt?

— Nu, vino la nouă că nu avem multă treabă.

Mi s-a părut inutil să o întreb de salariu şi alte detalii. Eram sigur că o să fiu plătit regeşte. Dacă pentru o ştampilă primisem cincizeci de euro, pentru alte chestii mai complicate probabil aveam să primesc cel puțin dublu.

Acum îmi vine să râd de naivitatea mea, dar toți greşim, nu?

2 Pe Şantier

Era o dimineață oarecare. Un bloc în formă de U, aproape finisat, plin de muncitori: spanioli, români, marocani, ecuadorieni, bulgari etc. O armonie aproape perfectă, în perioada în care Spania avea nevoie de mână de lucru de peste hotare. Calificați sau nu, avea nevoie de oameni. Mecanismul era simplu: băncile aveau mulți bani de cheltuit, aşa că finanțau construcția de apartamente, pe care apoi le vindeau la suprapreț prin intermediul creditelor ipotecare.

Şeful obişnuia să facă ture prin parcurile oraşului pentru a recruta forțe proaspete. Românii care nu aveau unde să doarmă obişnuiau să îşi petreacă nopțile pe malurile împădurite ale Ebronului sau prin parcurile mari. Aici găsea din belşug „materie primă”: aproape toți pretindeau că sunt meseriaşi sau, cel puțin, că munciseră în construcții. Adevărul era că şefului nu-i păsa prea mult de pregătirea lor profesională, pe el îl interesa doar să respecte cerințele dirigintelui de şantier: „Adu-mi cinci oameni pentru o lună, doi meseriaşi şi trei salahori!”, „Mai adu-mi încă trei pentru curățenie.” Şi tot aşa. Li se

dădeau o salopetă, o cască, o pereche de bocanci, eventual o pereche sau două de mănuşi, şi erau trimişi la muncă pe şantier. Niciunul nu avea documentaţia legală, dar asta nu era o problemă. Şeful de şantier îi accepta tacit pe ilegali presat fiind de termenul de execuţie al lucrării, banca era mulţumită că apartamentele se vor vinde, statul era mulţumit şi el că îşi încasa taxele şi impozitele aferente. Muncitorii adunaţi din parc puteau trimite şi ei acasă un pumn de euro. Era un cerc vicios în care toată lumea câştiga. Fericirea atingea cote maxime. Spania se îndrepta cu paşi repezi spre locul opt în ierarhia mondială. Economia se baza în principiu pe turism şi pe construcţii. Aşa că absolut toţi românii care veneau în Spania erau ingineri, maiştri, meseriaşi sau salahori. România livra Spaniei doar constructori. Îmi venea să râd când mă gândeam că peste 80% nu ţinuseră niciodată o mistrie în mână în România.

Ăsta era şi cazul celor patru români de etnie rromă care s-au amestecat în dimineaţa aia în vestiar printre noi.

— Dă-mi, frăţică, şi mie o cască, mi s-a adresat unul dintre ei, cu un tupeu specific.

— Vezi şi tu pe acolo, şi i-am arătat un loc după o canapea de lemn unde se obişnuia să se arunce căştile folosite.

A ales una galbenă, şi-a aşezat-o şmechereşte pe cap.

— Cum îmi stă, mânca-ţi-aş?!

— Eşti şucar, să moară mama!

A râs ştirb.

Eram aproape treizeci de români de la firma de construcţii a şefului pe acel şantier. Firmă de construcţii sună pompos rău. Era vorba de un birou, două secretare, o magazie de scule, cincisprezece, douăzeci de maşini la mâna a doua sau a cincea în care muncitorii plecau spre diferite şantiere în fiecare dimineaţă, şi cam atât. Aaa, şi

bineînțeles cei aproape o sută cincizeci de muncitori. „Firma de construcții” se ocupa cu închiriatul muncitorilor, cu plasarea lor pe diferite şi variate şantiere din Spania. Practic, „firma de construcții” a şefului nu construia nimic de la fundație la acoperiş, doar închiria mână de lucru altor firme mai mari. Era o practică des întâlnită în Spania, mulți români se privatizaseră în stilul ăsta. Din aceşti muncitori cam 90% erau români şi cam 10% aveau documente legale de muncă.

Peste cei treizeci de români era responsabil un lungan deşirat, pe numele lui de botez Vali. Vali Căpşună. Cu un tupeu fantastic, vorbea defect spaniola şi obişnuia să țipe la toată lumea. Inclusiv la şeful de şantier spaniol. Oricare ar fi fost el. Dacă i-ar fi dat şi un bici, am fi avut o plantație plină de români peste care s-ar fi auzit doar zbierăturile isterice ale lui Căpşună.

Căpşună purta întotdeauna un caiet studențesc la subțioară, făcea prezența de trei ori pe zi şi se simțea excelent când putea umili pe cineva. Avea o slăbiciune, însă. Era uşor de manipulat dacă era periat de subalterni. Mă rog, fost caporal în armata română de după revoluție, obişnuia să ceară prin țipete orice. Țipa la telefon, țipa la masă, țipa de pe scaunul de WC, țipa de pe acoperişul blocului. Îi plăcea să se impună prin urlete şi, evident, țipa la nevastă-sa, la soră-sa, la rude, la toată lumea. Era în extaz când suna şeful de şantier şi îi cerea doi, trei oameni pentru o corvoadă oarecare. Se împăuna, deschidea caietul studențesc şi îşi alegea victimele. Apoi începea să le strige ca disperatul numele prin şantier. Când nefericiții ajungeau în fața lui erau tratați ca nişte sclavi. Repet, îi lipseau un bici şi accentul de texan.

Căpşună s-a apropiat de cei patru nou-veniți ca un uliu în preajma puilor de găină.

— Voi ce ştiți să faceți?

Cei patru s-au uitat unul la celălalt, au strâns rândurile şi au dat din umeri. Adică nimic.

Căpşună a prins aripi, era momentul să îşi arată superioritatea.

— *Me cago en Dios, ¿otra vez peones???*

Aproape jumătate din muncitorii aflați în vestiar nu au înțeles înjurătura lui Căpşună. („Mă cac în Dumnezeu, iar salahori?") Apoi a început să-i interogheze amenințător.

— Când v-a adus şeful şi pe voi? Numai necalificați îmi aduce. Mie aici îmi trebuie meseriaşi, în pula mea. Toată lumea ştie să dea cu mătura, am nevoie de meseriaşi!

Vorbea de parcă toate apartamentele de pe şantier se construiau pentru el.

Unul dintre cei patru a replicat timid.

— Da' nu mai țipa aşa, frățică, mânca-ți-aş pula ta!

Căpşună s-a întors cu spatele la ei. Era nemulțumit, cineva încerca să-i ştirbească autoritatea. A zbierat la un alt muncitor de etnie rromă.

— Bă, Luchianeeeee! Ăştia sunt de-ai tăi, bă!

Țiganul s-a prezentat rapid în fața lui, studiindu-i cu atenție pe cei patru.

— De unde sunteți, bă, mânca-v-aş?!

— Hai, lasă-i, Luchiane, că am treabă acum, s-a rățoit fostul caporal.

Căpşună a deschis caietul studențesc gândind cu voce tare. Era un truc prin care impresiona.

— Unde să vă bag şi pe voi?

Se uita în tavan, în caiet, apoi spre cei patru şi tot aşa. S-a ridicat în picioare brusc.

— Unde să vă bag?

După un moment de inspirație a continuat delirul ureletelor.

— Ioaneee! Ia-i pe ăştia doi la tine la cărămizi. Vezi, dacă nu fac treabă, să mă anunți. Îi zbor imediat.

Printre cei doi era şi cel care încercase să-i domolească tonul. Căpşună se răzbunase, „la cărămizi” era o muncă extenuantă.

Mai rămăseseră doi muncitori.

— Albertoooooooo!

Fumam liniştit cu Victoraş într-un colț al vestiarului care puțea a picioare transpirate, ciorapi infecți, salopete jegoase şi bocanci nespălați cu lunile. Era un miros aproape sufocant, dar ne obişnuiserăm cu toții.

— Da, Căpşună!

— Ia-i pe ăştia doi cu tine la măturat. Dacă nu fac treabă, mă suni! S-a uitat şpanchiu la cei doi. Bă, aici nu merge cu fofârlica, toată lumea munceşte, în pula mea, ați înțeles?

— Muncim, şefu’, trăiască familia ta, cum să nu muncim? Că de asta am venit aici, să muncim, ce pula mea?!

Cei doi erau cumnați. Din Argeş. Aveau lanțuri groase de aur la gât şi ghiuluri mari pe degete.

Le-am dat două mături mari de sârmă şi i-am trimis într-un apartament de la parter să facă curățenie acolo.

— Bă, să nu stați, că dacă vine Căpşună pe neveu şi vă prinde, vă trimite acasă pe jos!

— Cum să stăm, bă? Eşti nebun la cap? Noi am venit să muncim aici, nu să frecăm pula.

— Io v-am zis, atâta tot.

I-am privit fără prea multă încredere. Aveam câțiva amici țigani pe care nu i-aş fi schimbat nici pe toți miniştrii de la Palatul Victoria, dar ăştia doi mi s-au părut suspecți. Lanțurile de aur de la gât, în loc să mă liniştească, mi-au stârnit dubii. Îi priveam cum studiază distrați măturile din dotare. Probabil că era pentru prima

oară în viața lor când intraseră într-un șantier. Aveau celulare scumpe și vorbeau între ei ca și când erau în inspecție aici.

S-a apropiat de mine un amic din Brăila, Marian. Mi-a făcut semn din ochi, arătând spre cei doi. Era clar, și lui îi păreau suspecți. Puteau fi niște proxeneți cu probleme sau niște hoți care se ascundeau. Sau naiba știe ce puteau fi, dar nu păreau niște muncitori recoltați de șef din parc sau veniți cu autobuzul din România pentru a-și rupe oasele pe șantierele spaniole. Aveau pielea mâinilor prea fină. Marian mi-a strecurat în trecere.

— Mă duc să-mi iau pașaportul din vestiar, țiganii ăștia par periculoși.

Aproape toți purtam pașapoartele cu noi, deși riscul să fim opriți pe stradă de poliția spaniolă era foarte mare, iar pe baza actului de identitate puteam fi expulzați mai ușor în România. Dar nu luam în seamă riscul ăsta.

— Stai că vin și eu.

Puteau fi hoți de pașapoarte, Marian avea dreptate, așa că l-am urmat în vestiar căutând în blugii lăsați în dulap pașaportul roșu pe care scria cu litere aurii ROMÂNIA.

Trebuia să fim prevăzători. Inamicul nostru numărul unu nu era polițistul spaniol, n-a fost niciodată, dușmanul nostru principal era propriul conațional, cel care-ți fura pașaportul, țigările, sculele de muncă, jobul sau mâncarea din frigider.

Mi-am luat pașaportul din blugi și am ieșit în curtea interioară a blocului. Era o dimineață superbă.

Mi-am pus la căști Paraziții – „Vicii", mi-am aprins o țigară și am început să mătur cu râvnă. I-am urmărit cu coada ochiului pe cei doi nou-veniți aflați în grija mea. Prin fereastră se vedea că munceau. Victoraș era lângă

mine cu veşnicul lui zâmbet în colțul buzelor. Mi-a făcut semn să-mi scot căştile din urechi.

— Cine sunt zburătoarele astea de la parter?

— Nu ştiu, azi e prima zi aici.

— Dă-mi o țigare.

I-am dat.

— Greu cu banii ăştia... A oftat şi s-a apucat să mături cu îndârjire în jurul lui.

Ridicam din timp în timp ochii să privesc în jurul meu. Totul era în regulă. Câțiva marocani acopereau un perete cu mortar chiar în fața mea. I-am salutat, m-au salutat şi ei. I-am căutat din priviri pe cei doi nou-veniți. Munceau.

Prin dreptul meu a trecut Căpşună. Mergea grăbit şi vorbea tare la telefon. Ținea nelipsitul caiet studențesc în mână. Mi-am scos căştile şi i-am zis lui Victoraş.

— Ăsta o să facă atac de nervi în curând.

Victoraş s-a uitat lung la mine.

— Mai dă-l dracului de lungan! Voia să mă dea afară. I-a zis şefului că sunt puturos şi că sunt bun doar de şofer.

Măturam încet şi plictisit. Mă gândeam la pauza de masă şi la faptul că aveam doar câteva sendvişuri pentru toată ziua. Avea să fie cald, şi ieri a fost. De fapt, aici e mereu cald. Mi-am pipăit discret paşaportul, era la locul lui. Uneori aveam senzația că lucrurile dispar pur şi simplu. Nu pierdusem nimic în viața mea. De ce să pierd?

Paraziții aveau dreptate: viața asta înseamnă un amalgam de oameni plin de vicii strânşi la un loc.

Victoraş zâmbea şi mătura şi el. Numai zâmbăreți pe şantierul ăsta. Mi-a făcut semn să-l ajut să ridice o bară grea de fier lăsată la întâmplare de una din macaralele-turn.

M-am apropiat şi am ridicat cu două mâini bara. Era grea, foarte grea, probabil avea undeva la şaptezeci de

kilograme. În România, hoții de fier vechi ar fi făcut-o bani în câteva ore. Dar nu şi aici. În Spania, materialele de construcții zac aruncate peste tot. La fiecare bloc de opt etaje construit poți face şi o vilă drăguță cu materialele risipite alandala. Iar dacă nu eşti pretențios, poți face şi două. Dar mă rog, depinde de tine.

Toate aceste gânduri îmi treceau prin cap în timp ce mutam împreună cu Victoraş bara grea de fier. România rămăsese departe cu salariile de rahat şi toți românii care abia supraviețuiesc din ce câştigă. Aici e Occidentul, toți ieşim să ne relaxăm după o zi de muncă la o cafea sau o bere într-un bar.

Mi-am reluat activitatea în timp ce încercam să-i supraveghez pe nou-veniți. Vreo două minute nu am ridicat privirea din du-te-vino-ul executat de mătura mare de sârmă. Măturam cu îndârjire, ca şi când eram în mijlocul dormitorului şi aşteptam oaspeții care mă vor felicita pentru curățenia exemplară din casa mea. Am simțit în aer o mişcare neobişnuită. Ceva bizar, ca un fenomen meteorologic care apare o dată la o sută de ani. Am ridicat privirea. La câțiva metri de mine era un bărbat cu un tricou portocaliu cu o mapă în mâna stângă şi o borsetă neagră prinsă de cureaua pantalonilor de stofă.

În primă instanță am crezut că e un alt şef al şantierului care stătea mult prin birou sau, mă rog, cineva de la protecția muncii, deşi nu avea casca regulamentară. Părea foarte sigur pe el, ca şi când mai fusese de zeci de ori în şantierul acela de la marginea oraşului. S-a apropiat de Victoraş. În ciuda celor şapte luni de când se afla în Spania, Victoraş nu ştia mai mult de douăzeci şi cinci, treizeci de cuvinte în spaniolă şi câteva fraze foarte scurte, uzuale. Însă, ca toți românii care nu vorbeau fluent spaniola, pretindea că înțelege aproape la perfecție.

Ceva era în neregulă: străinul chel l-a întrebat ceva pe Victoraş aproape în şoaptă. Victoraş l-a privit puţin contrariat, în genul „Ce pula mea mai vrei şi tu la ora asta? Nu vezi cât e ceasul? E aproape de pauză!” şi a dat din cap că nu înţelege. Străinul nu s-a impacientat, a scos din buzunar ceva ce nu am putut distinge prea bine, părea o legitimaţie, şi i-a arătat-o lui Victoraş. Am auzit apoi clar.

— *¿Dónde está el encargado?* (Unde-i responsabilul?)

Victoraş a privit hipnotizat obiectul din mâna străinului înalt şi subţire şi i-a răspuns jumătate în română, jumătate în spaniolă.

— *No ştiu. Era por aquí.* (Nu ştiu, era pe aici.) Indicând vag clădirea din faţa lui.

Deja avea o culoare stranie a feţei. Mie îmi venea să râd de acel „era por aquí”. Tricoul portocaliu s-a întors spre blocul indicat. Victoraş s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit cu groază.

— Am pus-o. Poliţia!

Deşi îmi vorbise în şoaptă, am avut impresia că a auzit tot şantierul. În următoarea secundă am observat scurgându-se prin intrarea în formă de U a celor trei blocuri un poliţist de la Nacional[1]. Apoi încă unul, şi încă unul, şi încă unul.

De-abia atunci am realizat că e grav şi că tipul în tricou portocaliu îi arătase lui Victoraş legitimaţia de poliţist. M-am oprit din măturat. În următoarele zece secunde toate flexurile au încetat brusc. Parcă cineva întrerupsese toate circuitele vitale ale şantierului. Peste tot se lăsase o linişte ciudată, apăsătoare.

Oare există scăpare?

---

[1] *Policía Nacional* – Poliţia Naţională.

Deodată a apărut lângă mine Marian. Avea o față de condamnat la moarte. Extrem de speriat.

— Suntem înconjurați. Tot şantierul este înconjurat! Sunt cel puțin zece dube albastre afară şi două cordoane de polițişti în jurul şantierului. Nu avem unde să fugim.

Am procesat avalanşa de informații cu greu. Ce vor toți polițiştii de la noi? Că doar nu furaserăm nimic. Brusc am avut revelația. Un marocan s-a repezit spre polițistul chel fluturându-i speriat permisul de muncă prin fața ochilor.

— *¡Tengo la residencia!* (Am permis de şedere!) Aproape că scâncea.

Deci asta vor. Vor să-i vâneze pe cei „fără acte”, *sin papeles*.

Sunt terminat. Nu am nimic în regulă, nu am nimic legal. Sunt de mai bine de nouă luni aici, viza mi-a acoperit doar primele trei luni de şedere. Am înghițit în sec privind cu invidie la documentul plastifiat din mâna marocanului. Nu voi avea aşa ceva niciodată în viața mea, nici dacă mi-aş vinde un rinichi.

Marian mi-a dat un ghiont în coaste.

— Hai să fugim în subsol.

Deja aveam impresia că suntem într-un film cu pirați. Dar Marian avea dreptate, era loc de fugă: în curtea interioară era vraişte, polițişti în civil, polițişti în uniformă, şefi, români, spanioli, ecuadorieni, bastoane de cauciuc, o mulțime de limbi. Şi, mai presus de toate, se părea că nimeni nu ştia care va fi următoarea procedură.

— Ia şi tu un pop pe umeri şi fă-te că ai treabă!

Am ridicat un pop folosit şi plin de ciment şi l-am urmat nonşalant. Ne-am strecurat prin mulțimea confuză şi am coborât rapid treptele care duceau în subsol, acolo unde se aflau boxele viitorilor locatari şi parcarea subterană.

Marian mergea în fața mea. Nu-i puteam vedea ochii. Oare există scăpare? Acum şapte minute măturam liniştit cu gândul la sendvişuri şi acum sunt hăituit de poliție prin subsoluri. Vai de viața ta, Alberto!

— *¡Para! ¿Qué hacéis aquí?* (Stop! Ce faceți aici?)

În cvasiîntunericul din subsol am observat vestonul reflectorizant al namilei care strigase la noi. Scria mare cu litere de tipar pe el „POLICÍA”. Eram prinşi.

Marian s-a blocat instantaneu şi nu a putut replica decât ceva stupid în cea mai pură română.

— Şi noi pe aici...

Polițistul uriaş ne-a privit cu neîncredere. Eram suspecți cu popii ăia pe umeri mai ales când afară avea loc o razie a poliției. Părea că ştie mai multe decât noi acel uriaş cu veston reflectorizant.

— *¡Todo el mundo fuera! ¡Tenéis que parar el trabajo!* (Toată lumea afară. Opriți munca!) Cu un gest autoritar ne-a arătat prin întunericul difuz scările care duceau la suprafață.

Am aruncat popii de pe umeri, strategia noastră eşuase. Nu mai aveam chef să mă joc de-a hoții şi vardiştii. Ce puteau să ne facă? Să ne trimită în România. Aşa, şi? Să ne plătim biletul de avion la întoarcerea în România. Dar ei de țeapă nu au auzit? Ha-ha!

Parcă gândind la fel, Marian a aruncat şi el popul de pe umăr, renunțând la deghizarea hazlie.

— Ăştia vor să ne trimită în România cu avionul. Păcat că nu am luat banii.

Atunci am realizat tragedia: şeful ne datora banii pe aproape trei luni de muncă. Urma ca în trei zile să înceapă să facă primele plăți. Stai să vezi că nu ne mai dă niciun ban şmenarul ăsta. Marian era în aceeaşi situație, însă el avea de luat câteva sute de euro în plus față de mine. Avea de luat, eu aveam de luat, toți aveam de luat.

— Măcar de ar fi aşteptat până când luam banii.

— Mda. Atât am putut să spun, un „mda” anemic. Situația nu era deloc roz. Fără bani şi înconjurați de polițişti.

Când am revenit la lumina zilei treburile începuseră să se organizeze. Muncitorii fuseseră dispuşi pe naționalități. Români, spanioli, marocani, ecuadorieni, bulgari, georgieni. Românii erau cei mai numeroşi.

Şeful de şantier era un tip extravagant. Avea brațele pline de tatuaje, venea la şantier cu o motocicletă zgomotoasă, purta veşnic ochelari de soare şi îşi lucra muşchii după program. Acum era în grupul românilor şi avea o discuție aprinsă cu Căpşună.

— *Me han dicho que se ha robado un palete de yeso.* (Mi-au spus că s-a furat un palet de saci cu gips.)

Căpşună, cu toate că era un lingău notoriu, nu era deloc prost.

— *Me cago en Dios. ¿Toda esa policía por un palete de yeso? ¡No me jodas! ¡No me lo trago, Jose-Armando!* (Mă cac în Dumnezeu! Toată poliția asta pentru un palet de gips. Nu mă fute! Nu înghit povestea asta, Jose-Armando!)

Tipul chel împreună cu o femeie foarte vorbăreață au trecut pe la fiecare grup. Le cereau documentele de rezidență. În scurt timp urmau să ajungă la grupul nostru. Am încercat să-i număr pe toți. Ştiam că la apelul de dimineață fuseserăm treizeci şi cinci. Acum nu reuşeam să număr mai mult de douăzeci şi nouă.

Cei cinci marocani au scăpat repede. Toți aveau permise de şedere în regulă. Erau însă destul de traumatizați de numărul polițiştilor. La fel şi cei trei bulgari. Problemele au început cu grupul ecuadorienilor. Doi dintre ei au fost dați deoparte şi flancați de polițiştii în albastru-închis.

Se apropiau de noi. Eu mă simţeam relaxat. Mă vedeam făcând glume în avion cu amicii mei de pe şantier. Avea să fie mişto. Probabil că vom ateriza pe Otopeni. În sfârşit, femeia vorbăreaţă şi chelul în portocaliu au ajuns lângă noi. Ne-au aşezat în careu. Tricoul portocaliu a întrebat cine-i şeful. Căpşună a ţâşnit.

— *¡Yo soy el que manda para los rumanos!* (Eu sunt cel care conduce peste români!)

Spaniolului chelios nu i-a plăcut deloc atitudinea românului. L-a privit aproape cu dispreţ. Atunci a intervenit Jose-Armando, care privea distrat scena.

— *¡Él es el jefe. Hable con él.* (El este şeful. Vorbiţi cu el!)

Chelul ne-a scanat cu privirea făcând abstracţie de Jose-Armando şi de Căpşună.

— *¿Quién de vosotros tiene la documentación?* (Cine dintre voi are documente?)

Tăcere. Unii dintre noi chiar nu înţelegeau deloc, alţii, printre care şi eu, au tăcut pentru că nu aveau, iar un răspuns negativ era futil. Chelul în portocaliu a repetat, nuanţând întrebarea.

— *¿Quién de vosotros tiene papeles?* (Cine dintre voi are acte?)

Câţiva de lângă el au ridicat din umeri, probabil că înţeleseseră. Termenul de „papeles” le era familiar tuturor românilor din Spania. Am tăcut şi de data asta. Şi odată cu mine şi toţi ceilalţi.

Tricoul portocaliu s-a întors brusc spre Căpşună.

— *Pregúntale en rumano quién tiene papeles.* (Întreabă-i în română cine are acte.)

Căpşună s-a simţit brusc cel mai important cetăţean din şantier. S-a întors cu faţa spre noi şi şi-a luat locul alături de tricoul portocaliu şi femeia vorbăreaţă.

— Ia spuneţi: cine dintre voi are acte?

A pus întrebarea cu un asemenea ton de parcă el conducea ancheta. Ştia că absolut nimeni nu are acte, dar trebuiau salvate nişte aparențe. Nu puteau fi douăzeci şi nouă de ilegali din douăzeci şi nouă.

Unul dintre muncitorii români din careu a răspuns în spaniolă.

— *Yo tengo oferta de trabajo. ¿Está bien?* (Eu am ofertă de muncă. E bine?)

„Oferta de muncă" nu ținea nici pe departe loc de permis de muncă. Era un document fără prea multă valoare legală prin care o firmă din Spania întocmea un precontract pentru un muncitor nonrezident şi îl depunea la Oficiul forțelor de muncă (INAEM). În majoritatea lor, cam 70-80%, ofertele se finalizau cu un contract valabil de muncă, dar transmiterea dosarelor dura enorm, între şase luni şi un an. Plus că şeful firmei noastre îl taxa pe fiecare muncitor căruia îi făcea „oferta de muncă" cu sume între şase sute şi o mie cinci sute de euro.

Polițistul în portocaliu l-a privit cu încredere pe românul care avea ofertă de muncă.

— *¿Alguien más tiene oferta de trabajo?* (Mai are cineva ofertă de muncă?)

Au ridicat timid mâna alți doi muncitori, plus Căpşună.

Muncisem la biroul şefului. Ştiam că nu aveau nicio valoare, teoretic. Nu puteai munci decât după soluționarea pozitivă a „ofertei de muncă". Dar era totuşi ceva valoros, nu puteai fi expulzat dacă aveai celebra „ofertă de muncă" şi erai atât de ghinionist încât să dai nas în nas cu poliția. Dar în niciun caz nu puteai munci doar cu precontractul.

Tricoul galben ne-a numărat din nou.

— *¿Los demás no tenéis nada?* (Ceilalți nu aveți nimic?)

Iar tăcere. Nimeni nu a mai zis nimic. Zero. *Nada.*

— *Bueno, pues. ¡Todos a los coches!* (Bine, deci. Toţi la maşini.)

În jurul nostru s-au adunat poliţiştii în uniforme albastre.

— *En filas de dos* (În coloane de doi).

Ne-au cerut uniformele. În inconştienţa noastră, eu şi Marian ne-am încolonat primii. Marian mi-a zâmbit destins şi a spus tare cât să-l auzim cu toţii.

— Încolonarea câte doi şi la şcoala ajutătoare!

Câţiva au râs, printre care şi eu. Era o glumă stupidă, dar ajuta la eliberarea tensiunii.

Am ieşit printre blocuri. Ceilalţi muncitori „legali” se uitau la coloana noastră ca la o procesiune de condamnaţi la moarte. Nu eram încătuşaţi, dar mă simţeam mai mult decât încătuşat, simţeam că aveam lanţuri la picioare. Pe la balcoanele altor blocuri din jur ieşiseră capete de spanioli şi priveau la coloana condamnaţilor la moarte. Unul dintre ei, nu i-am văzut chipul şi nici nu i-am recunoscut vocea niciodată, a strigat tare.

— *¡Suerte, muchachos!* (Succes, băieţi!)

Cele două cuvinte au trecut ca un curent electric prin coloana noastră şi gardienii albaştri.

Am devenit brusc speriat. Mergeam la puşcărie şi gândul ăsta m-a înspăimântat subit. La puşcărie nu te serveşte nimeni cu pişcoturi şi ceai, acolo sunt criminali, tâlhari şi poliţişti care vor să te înfunde pentru ani întregi. Sunt tânăr, la naiba! Nu vreau să-mi petrec tinereţea într-o celulă pentru că am vrut să câştig prin muncă o mie de euro pe lună. De ce mi se întâmplă mie toate belelele?

Un poliţist de lângă mine a sesizat momentul dificil. Probabil că mă albisem de stres. Era în vârstă şi părea că participa zilnic la astfel de raiduri.

— *No te preocupes, chaval. En dos horas estarás libre.* (Nu-ţi face griji, flăcău. În două ore vei fi liber.)

Speranță. Era exact ce aveam nevoie. M-am îmbărbătat singur. Da, e o confuzie, îmi vor da drumul în două ore. Sunt o persoană onestă, inteligentă şi glumeață. Tipii ca mine nu ajung la puşcărie.

Când am ajuns în sfârşit la dubele albastre ale poliției dintre blocuri, am observat că aproape la toate geamurile din jur erau muncitori care ne priveau. Un gardian a deschis larg uşa de metal a dubei şi a rostit un „Vamos!” (Haide!). Aproape dur acest „vamos”, semn că numai băieții răi merg cu duba poliției. Asta m-a încântat, toată viața mi-am dorit să fiu un băiat rău, *bad boy for life*. Iată că acum mergeam cu duba poliției, aveam cu ce mă lăuda în Brăila.

Am urcat câte şase în fiecare dubă. Au trântit uşile şi maşinile au pornit spre *Jefatura* din Zaragoza. Fără sirene.

Era cald în dubă şi am început să glumim între noi.

— Mişto taxiul ăsta.

— Eu merg până aici. Opreşte, nene, că aici e strada mea.

Mă uitam asiduu prin geamul cu zăbrele mici, voiam să-mi dau seama unde suntem şi cât mai avem până la „jefatură”.

Dubele au intrat în subsol.

Văzusem multe filme americane cu toții, iar eu, în inocența mea, mă aşteptam ca Ambasada României să trimită un reprezentant să ne scoată de la puşcărie. Eram totuşi douăzeci şi nouă de români, puteau trimite un singur avocat român, sau măcar un reprezentant pentru toți.

Dar oficialitățile române nu au trimis nici măcar o pernă, nici măcar o pătură în subsolurile poliției din Zaragoza pentru cei aproape treizeci de cetățeni români. Aceiaşi cetățeni care trimiteau miliarde de euro anual în

România. Măcar pentru grămezile alea de bani puteau da un telefon. Mi-a fost ruşine că sunt român, încă îmi mai este şi acum.

3 În subsolurile poliției

Am aglomerat brusc holurile strâmte de la subsol. Râsete, cuvinte şoptite în română. Ne îmbărbătam unii pe ceilalți. În jurul meu se adunaseră Victoraş, Cocostârc şi Marian.

— Eu stau cu tine, Alberto, ca să-mi traduci şi mie ce spun ăştia. Nu credeam că am să mai ajung vreodată la pârnaie, mai ales aici în Spania.

Victoraş era convins că vom înnopta într-o celulă, eu eram mult mai optimist. Apoi ne-au chemat să dăm declarații, un fel de interogatoriu. „Interogatoriu” sună dur şi periculos. Dar nu era deloc o joacă, Victoraş părea să aibă dreptate, vom rămâne peste noapte aici într-o celulă, mi-am zis.

Când am intrat în biroul unde se luau declarațiile, l-am recunoscut pe cheliosul în tricou galben. Mai erau şi două femei, una dintre ele mi s-a părut româncă.

Tricoul galben a început să vorbească. S-a întors spre individa care părea româncă.

— *Pregúntale si sabe hablar en castellano, por favor.* (Întreabă-l dacă ştie să vorbească spaniola, te rog.)

Nu am aşteptat ca traducătoarea să mă întrebe, am replicat în direcția tricoului.

— *Hablo muy bien en castellano.* (Vorbesc foarte bine spaniola.)

Tricoul galben avea un zâmbet blând. Putea să-mi fie tată.

— *¿Sabes leer y escribir también?* (Ştii să citeşti şi să scrii, de asemenea?) *Toma este papel. Lee antentamente. Son las acusaciones. Si tienes algo que declarar, te escucho. Y después fírmalo.* (Ia hârtia asta. Citeşte cu atenție. Sunt acuzațiile. Dacă ai ceva de declarat, te ascult. Şi pe urmă semnează.)

Am luat hârtia. Am citit-o rapid. Erau două capete de acuzare. Primul încălcarea legii „extranjeriei” (imigrației) din 1999 şi al doilea era falsificarea contractului de muncă. Am înghițit în sec. Făcusem multe dosare cu contracte de muncă fictive pentru muncitorii şefului. M-au prins! La naiba, mă aşteaptă şapte ani de puşcărie în Spania! Am douăzeci şi şase de ani, la treizeci şi trei voi ieşi. Exact ca Iisus. Dar cum dracu' au ajuns la mine? Cine m-a turnat? Sau ne-au ascultat telefoanele? Brusc mi-am dat seama că s-ar putea să vorbesc cu voce tare. Fața îmi ardea. Am semnat rapid.

— *No tengo nada de decir. Hasta luego.* (Nu am nimic de spus. La revedere!) Şi am ieşit cu o copie a acuzațiilor mele în buzunar.

Pe hol m-am prăbuşit pe o băncuță albastră. Am avut impresia că donasem doi litri de sânge în cele cinci minute din birou. Am scos iar hârtia din buzunar. Hm! Legea străinilor din '99 o încălcasem, da, normal, mi se părea corect să mă acuze de încălcarea ei, pentru că depăşisem cele trei luni câte erau prevăzute în viza de pe paşaportul meu vişiniu. Dar cum dracu' s-au prins ăştia că am falsificat contracte de muncă? Ne-au ascultat telefoanele? M-a turnat şeful, ca să scape el? Imposibil. Sică nu ar turna. Dar cum ne-au depistat aşa de repede?

Dar mi-a venit o idee genială. Victoraş stătea lângă mine, nici nu m-a remarcat când m-am prăbuşit lângă el pe băncuța albastră pentru că vorbea singur şi privea

pierdut la dulăpiorul albastru din fața lui ca la un confident atotputernic.

— Victoraş!

Nimic. Victoraş vorbea despre mama lui unui auditoriu invizibil. M-a bufnit râsul.

— Bă! Victoraş!

— Da, Alberto!

— Ia dă-mi hârtia ta cu acuzațiile.

Mi-a dat-o. Era acuzat ca şi mine de aceleaşi două fărădelegi: legea „extranjeriei” din ’99 şi fals.

Am vrut să fiu sigur. Am sărit de pe băncuță cerând hârtia cu acuzații a lui Leonard. La fel şi el. Am răsuflat uşurat. Polițiştii spanioli nu aveau nici cea mai mică idee despre implicarea mea. Ne-au acuzat pe toți de falsificare, ceea ce mi s-a părut ilar, unii dintre români erau semianalfabeți.

— Alberto!

Mi-am auzit numele strigat într-o spaniolă perfectă. Când m-am întors, în fața mea stătea un tip în costum, cam de vârsta mea, cu o servietă neagră şic în mâna stângă.

Am răspuns în spaniolă cu accentul meu şchiop.

— Si, soy yo. (Da, eu sunt.)

— *Me llamo Sergio. Soy tu abogado.* (Mă numesc Sergio. Sunt avocatul tău.)

A întins o mână moale pe care i-am strâns-o moderat. Apoi am realizat cum arăt. Murdar pe tricou, transpirat, plin de praf pe față şi pe păr, cu nişte bocanci rupți şi foarte murdari. Nu inspiram prea multă încredere unui avocat. De fapt, nu inspiram încredere nimănui.

În două minute mi-a explicat că e avocatul meu din oficiu şi că îi pare rău pentru experiența mea atât de neplăcută şi că mă va scoate mâine-dimineață la prima oră din subsol. Vorbea foarte repede şi a trebuit să fac un

efort suplimentar ca să înțeleg. Dar oricum, era un pas mare, aveam avocat. Şi încă unul foarte încrezător.

— *No entiendo por qué estás acusado de falsificación. Es demasiado. Creo que todos tenéis la misma acusación.* (Nu înțeleg de ce eşti acuzat de falsificare. E prea mult. Cred că toți aveți aceeaşi acuzație.)

— *Sí, todos tenemos lo mismo.* (Da, toți avem aceeaşi chestie.)

— *Bueno pues, Alberto. Mañana por la mañana saldrás de aquí. Luego, urgentemente, Alberto, préstame atención, te vienes a mi oficina para preparar los papeles del recurso.* (Bine deci, Alberto. Mâine-dimineață vei ieşi de aici. Apoi, urgent, Alberto, fii atent, vii la biroul meu ca să pregătim actele pentru recurs.) Mi-a întins o carte de vizită. *No te olvides, tienes que venir mañana. Es imprescindible el recurso.* (Să nu uiți, mâine trebuie să vii. Este esențial recursul.)

— *Vale, Sergio.* (Bine, Sergio.)

— *¡Suerte, Alberto!*

— *¡Muchas gracias!* (Mulțumesc mult!)

— ¡Hasta mañana! (Pe mâine!)

— *¡Hasta mañana!*

Victoraş, care nu plecase de lângă mine, a ascultat cu atenție discuția. Mă rog, cât a înțeles el. Când a văzut că Sergio pleacă s-a repezit haotic spre mine.

— Întreabă-l dacă ne poate scoate şi pe noi.

„Noi” era un termen foarte general. Probabil că se referea doar la el.

L-am strigat pe Sergio şi i-am spus că Victoraş e în aceeaşi situație cu mine, dar încă nu s-a prezentat pentru el niciun avocat din oficiu. Poate ieşi şi el mâine odată cu mine? Sergio a cerut detalii. I le-am dat. Problema lui Victoraş e că avusese o abatere în urmă cu trei săptămâni. Fusese prins fără documente legale la un control de rutină

(de vină fuseseră hainele lui din România), dar fusese eliberat în aceeaşi zi. Însă după câte mi-a explicat Victoraş, niciun avocat nu depusese un recurs la poliţia din Zaragoza şi acum Victoraş era în situaţia ingrată de a fi acuzat în trei săptămâni de acelaşi delict. Soarta lui părea pecetluită. Nu făcuse recurs, ştia foarte clar. S-a prăbuşit pe scaun. Se va întoarce în România unde va muri de foame. A început să plângă. Fostul puşcăriaş pierduse orice speranţă.

— Vai de viaţa mea! Vai de viaţa mea, măiculiţă.

Mi s-a făcut milă de el. Sergio s-a îndepărtat de băncuţa noastră marcat de lacrimile bătrânului. Era mai mult decât un avocat, am simţit un prieten.

După ce fiecare şi-a primit hârtiile cu acuzaţii, ne-au dus la fotografiat şi amprentat. Cei care aveam paşapoartele la noi le-am depus în mâinile poliţiştilor. Ne-au luat şireturile de la bocanci, curelele, pixurile, brichetele, lănţişoarele de la gât, toate obiectele personale care ne-ar fi putut ajuta la o eventuală agresiune sau sinucidere. Procedură standard, de altfel.

Toate aceste lucruri le-au pus în săculeţe personalizate cu etichete pe care erau trecute numele fiecăruia. Apoi ne-au dat câte o pernă tare şi o pătură mică şi ne-au dus pe toţi într-o celulă imensă. Aici se făcuse deja o gălăgie infernală. Nu auzeam nimic, nu mai înţelegeam româna, nici spaniola. Nu ştiam cât putea fi ceasul, dacă e trecut mult de ora prânzului sau e noapte, pentru că eram la subsol, fără ferestre şi cu becurile aprinse în permanenţă.

La un moment dat, un amic de detenţie mi-a cerut să chem un gardian. Într-un colţ al celulei, un fost chiriaş defecase cu moţ, chiar destul de estetic, aş putea spune.

— Cum se spune „gardian” în spaniolă?

— *Guardia,* am replicat. Şi m-am apucat să strig destul de tare. *¡Oye! Guardia! ¡Hay una mierda aquí!* (Alo! Gardian! Este un rahat aici!)

Ne-au mutat în altă celulă la fel de mare. Gardienii spanioli erau destul de ironici cu noi. Ne-au propus să ne aducă o minge şi să facem două echipe de fotbal cu tot cu rezerve. Era fan Barcelona, îşi amintise că Gică Popescu jucase cândva în echipa lui favorită şi că era român şi el. Am râs destul de tare, la fel ca restul prostimii, de gluma fără haz a gardianului.

Apoi am început să mă plimb agitat prin fața gratiilor groase. Nu-mi venea să cred. Mă aflam pentru prima dată în viața mea într-o celulă. Ce-i drept, o celulă de arest preventiv. Am vrut să mâzgălesc pereții cu inscripții aşa cum văzusem în filme: „Alberto a trecut pe aici!” Eram încă în salopetă, cu tricoul murdar de praf şi mirosind a transpirație. Celula era enormă. Mă speria asemenea unui monstru cu o sută de capete. Cam zece metri pe patru. Nu existau paturi. De fapt existau, dar nu aşa cum văzusem eu prin filme. Spaniolii construiseră celula cât se poate de practic. Trei pereți propriu-zişi din beton, iar cel de-al patrulea era din gratii de fier. Gratiile încorporau şi uşa. Gardienii puteau supraveghea liniştiți. Nu exista nicio urmă de intimitate. Loc de paturi ținea o bordură de beton, un prici înalt de un metru şi lat de un metru optzeci care făcea corp comun cu cei trei pereți din beton.

Nu m-am putut apropia deloc de patul unic pentru o lungă perioadă de timp. Mă plimbam de-a lungul gratiilor şi nu ştiam la ce să mă gândesc. În mintea mea era un gol. Nu puteam înțelege cum am ajuns aici. Am privit iar spre priciul din beton. Mă deprima. Vom dormi acolo ca animalele. Nu îmi puteam da seama cum mă voi înveli cu pătura aceea mică şi subțire. Gardienii dăduseră drumul la aerul condiționat. Deşi afară erau probabil peste 30°C,

în celula noastră nu era mai mult de 15°. O să fie frig la noapte, mi-am zis.

Muncitorii s-au văzut oarecum aranjați în celulă şi au început discuțiile şi lamentările. Totul se învârtea în jurul celor şapte sau opt care scăpaseră neprinşi de razie şi în jurul banilor pe care îi aveam de luat cu toții de aproape trei luni. Mai târziu aveam să aflu că unii dintre cei care au scăpat s-au băgat în căzile din baie şi au trântit ceva deasupra lor sau s-au ascuns între baloții de vată de sticlă de pe acoperiş.

La un moment dat toți făcuseră roată în jurul lui Victoraş şi Cocostârc. Ultimul era nervos. Fuseseră amândoi închişi mult timp în aceeaşi celulă în România. Experiența nefericită se repeta după trei ani.

— Băga-mi-aş pula în gura ta de martalog. Nici aici nu scap de tine. Eşti sighinău rău.

Victoraş a primit cu calm injuriile. Făcuse închisoare mult timp în România. Puşcăria din Spania e o joacă de copil în comparație cu puşcăriile noastre.

S-a apropiat de şirul de gratii.

— *¡Guardia! ¡Guardia!*

Un gardian a venit imediat şi părea destul de nervos.

— *¿Qué pasa?* (Ce este?)

Victoraş nu s-a lăsat impresionat de ton. A vorbit în română amestecată cu câteva cuvinte în spaniolă.

— Vreau o țigară, *por favor.* Şi a făcut semn cu degetul la gură ca şi când ar fuma.

Gardianul a înțeles imediat şi l-a întrebat scurt.

— *¿Tu nombre?* (Numele tău?)

— Victor Stoica.

— *¿Cómo?* (Cum?)

Victoraş a repetat: „Victor Stoica."

Gardianul s-a îndreptat spre sala unde se păstrau săculețele în care erau depozitate bunurile personale şi s-a

întors la celulă cu pachetul de țigări al lui Victoraş. Victoraş a mulțumit şi apoi a împărțit gentil cele zece țigări care mai rămăseseră în pachet. Eu am fumat la poştă împreună cu Marian.

La ora zece seara ne-au adus un *bocadillo* (sendviş) fiecăruia. Era toată hrana din ziua aceea. Mulți se aşezaseră pe priciul de beton şi începuseră să sforăie. Nu puteam adormi prea uşor. Stăteam lângă Marian. Era şi el preocupat de soarta lui. Eu nu eram. Nu aveau ce să-mi facă. Nu aveam soție, nici copii, nu aveam datorii, puteam pleca oricând în România cu mâinile în buzunare.

Mi-am pus mâinile sub cap pe perna mică, iar pătura am aşezat-o sub mine peste cimentul rece. Hărmălaia din jur se estompase. Unii dintre noi îşi scoseseră bocancii şi acum mirosea puternic a picioare nespălate. Dar eram obişnuit. Am adormit foarte greu. Cred că după ani de zile de privit tavanul alb.

M-am trezit brusc. Câțiva muncitori şuşoteau într-un colț. M-am dus spre ei şi le-am cerut o țigară.

— Cât e ceasul?

Era trei noaptea. Avusesem un coşmar, îmi era foame şi voiam să urinez.

Am strigat gardianul. Era o femeie. Blondă. S-a dovedit a fi îngăduitoare.

La întoarcerea mea se treziseră şi Marian, şi Cocostârc, mai mult ca sigur de la zgomotul uşii. M-am aşezat lângă ei. Toată celula se trezise, de fapt. Cei doi au reînceput circul înjurăturilor. Erau nebuni şi cu mize de rahat, mi-am zis. Se certau pentru nişte nimicuri la trei noaptea într-o puşcărie la trei mii de kilometri de România. Încet-încet, printre băga-mi-aş, morții mă-tii şi miros de picioare transpirate, am readormit.

La opt dimineața m-am trezit iar. Eram mai acomodat cu situația mea. Majoritatea muncitorilor vociferau. Au venit iar cu sendvişuri. Am mâncat două foarte repede, gardienii erau îngăduitori cu noi, nu eram tipul de infractori clasici.

Apoi au început să ne strige unul câte unul. Cei chemați erau scoşi din celula imensă şi nu mai reveneau. Mai mult ca sigur că le veniseră avocații.

M-au strigat şi pe mine. Pe hol era într-adevăr Sergio.

Mi-a întins mâna, era la fel de moale ca ieri. Mi-a explicat că voi fi liber în maximum cincisprezece minute, dar mai întâi trebuie să am o discuție cu anchetatorii.

Când am intrat împreună cu Sergio în biroul acela strâmt, am remarcat o altă traducătoare decât cea de ieri. Era mult mai tânără şi mult mai frumoasă. M-a întrebat direct în română ce fac. I-am răspuns că fac bine şi m-am aşezat pe un scaun oferit de un tânăr polițist. Acelaşi polițist mi-a explicat că îmi vor reține paşaportul, iar în locul lui îmi vor da şaisprezece coli A4 xerografiate care reproduceau cele treizeci şi două de pagini ale paşaportului. În josul fiecărei pagini era trecută mențiunea: „Conform cu originalul care se află la sediul Poliției din Zaragoza. Emis astăzi, 23 iunie 2004."

Tânărul m-a întrebat dacă am ceva de declarat.

— Să mă piş pe voi!

S-a uitat contrariat spre mine, era clar că nu înțelegea nimic.

— *¿Qué has dicho?* (Ce ai zis?)

— *Nada, no te preocupes.* (Nimic, nu-ți bate capul.)

Era nedumerit. S-a întors spre traducătoarea frumoasă.

— *¿Qué ha dicho?* (Ce a zis?)

— *Estaba hablando conmigo. Nada importante.* (Vorbea cu mine. Nimic important.)

Am ieşit la lumină văduvit de paşaportul meu vişiniu. Mi-am deschis celularul. Câteva zeci de apeluri şi SMS-uri primite. Erau disperați ai mei.

Respiram bucuros aerul de pe stradă. Eram îmbrăcat jalnic, murdar şi plin de praf. Dar eram bucuros.

În câteva minute m-a sunat Costel, fratele meu.

— Eşti bine?

— Sunt bine. Şi apoi am izbucnit iar. Să mă piş pe ei, mi-au luat paşaportul!

— Bagă-ți pula în el de paşaport. Bine că eşti liber.

4 Operațiunea cartoful

Teoretic, programul meu la biroul-apartament era de la opt la două şi de la cinci la opt seara, adică nouă ore pe zi. Practic, nu munceam mai mult de cinci ore. Mâncam întotdeauna acolo, Cristina era o bucătăreasă excelentă, făcea nişte supe şi ciorbe româneşti delicioase. Un adevărat festin. Fumam amândoi enorm şi beam cafele. Credeam că am ajuns în Rai.

Într-o zi m-a sunat fratele meu. Voia să ştie dacă erau bani la birou. Cristina era lângă mine, probabil auzise toată conversația. I-am răspuns că nu ştiu nimic. Cristina tocmai încasase în numele şefului, fratele ei, un cec de cincisprezece mii.

Seara, când am ajuns acasă, i-am spus lui Costel adevărul.

— Dă-i dracului de țigani mincinoşi. Şi a început să-mi explice toată şarada. Muncitorii nu aveau bani, nu primiseră salariile de zile întregi. Niciunul nu avea documente de muncă sau de şedere în regulă. Acceptau să fie batjocoriți, umiliți, călcați în picioare. Şeful, adică Sică,

avea o mână de acoliți pe care îi plătea la timp, printre care şi fratele meu. Ei aveau datoria să îi supravegheze pe ceilalți şi să le impună respect şi teamă față de Sică. Nu puteau să comenteze nimic rău la adresa şefului.

Sistemul era simplu, diabolic chiar. Muncitorii depindeau în totalitate de şef. Acesta închiriase mai mult de zece apartamente în tot oraşul, în care înghesuise precum sardelele peste o sută de muncitori fără forme legale. Eu însumi locuiam într-un asemenea apartament, pe care îl împărțeam cu fratele meu şi cu un alt apropiat de-al şefului. Dacă vreunul dintre muncitori ridica vocea şi îşi cerea salariul la timp era aruncat în stradă ca o pereche veche de şosete puturoase.

Costel mă sunase în acea zi să mă întrebe de bani deoarece oamenii pe care îi avea sub supraveghere porniseră o mică revoluție ad hoc. Refuzaseră să muncească. Aşa ceva era de neconceput pentru şef. Nimeni nu avea dreptul să se revolte, îi asigura întotdeauna pe toți că-şi vor primi banii până la ultimul cent. În cele din urmă aveau să-şi primească banii, dar nu până la ultimul cent. Iar salariile erau mizere. Nu erau plătiți decât la zi, indiferent de numărul de ore muncite, dar întotdeauna erau mai multe de nouă. Câştigau sume derizorii, dar infinit mai mult decât puteau primi în România pentru acelaşi tip de muncă. Sistemul salarial mi se părea injust, dar nu puteam decât să ridic din umeri. Nu venisem în Spania ca să devin un Robin Hood modern. În fond, e vorba de supraviețuire...

Vax, nimic mai fals. Îl puteam denunța, aveam multe dovezi, puteam lupta contra abuzurilor, contra sadismului, dar la ce bun? Muncitorii ar fi fost expulzați în România, eu la fel, şeful ar fi ajuns în închisoare. Era o situație fără ieşire. Am privit în ograda vecinului. Adică la marele popor chinez. Experimentau aceeaşi soartă ca a

românilor. Azvârliți câte cincisprezece, douăzeci de inşi într-un apartament infect, muncind pe sume de rahat pentru un şef ce cheltuia noapte de noapte o mie de euro la curve, fără discernământ. Adică treizeci de mii de euro lunar.

Costel îmi spunea adesea că muncitorii şefului sunt aidoma unor curve, iar el e peştele lor. Numai că şeful câştiga mai mult de 50% din munca lor. Erau oameni de toate etniile: români, țigani, lipoveni, portughezi, sud-americani. Toți veniseră să-şi facă un viitor mai bun în Spania. Erau profesori, muncitori necalificați, studenți, meseriaşi, maiştri, puşcăriaşi, pensionari, ba chiar a avut şi o fată de douăzeci şi doi de ani care muncea pe şantier. Toți îl linguşeau pe şef, absolut toți, chiar şi eu. Nu vreau să-mi justific slăbiciunile. Nu vreau să mă disculp în fața nimănui. În fond, cui îi pasă de suferința acelor oameni, de nopțile în care s-au simțit abandonați de noroc şi de divinitate? Toți au trebuit să închidă ochii, să-şi spună că asta e cea mai bună din toate lumile posibile. Nu cred că personajele din această carte au căutat o viață plină de lux, un corn al abundenței. Nu şi-au dorit decât un trai decent. Protagoniştii cărții sunt cvasialcoolici, put a transpirație, sunt inculți, unii chiar idioți, nu cunosc legile elementare ale drepturilor omului, dar, în final, m-au înduioşat cu toții. I-am judecat întotdeauna prin prisma vocabularului pe care îl foloseau sau prin capacitatea de a purta o conversație inteligentă. Am muncit cu un profesor de matematică ce căra găleți de mortar. Toți făceau glume nesărate şi inepte pe seama lui. Mi l-am făcut prieten. Căutasem un om cu idealuri înalte. El îşi propusese să-şi cumpere o casă, o maşină şi să-şi deschidă o mică afacere, un chioşc la colțul străzii cu alimente şi țigări. Cam 99% din muncitorii ajunşi în Spania, români sau de alte

naționalități, își doreau același lucru. Restul fugeau de ceva. În acel 1% mă aflam și eu.

Nu exagerez când spun că peste 50% din românii care au ajuns în Spania în primii ani ai noului mileniu trăiau câte șapte, opt sau mai mulți înghesuiți în același apartament. Nu doar muncitorii pe care îi cunoșteam, ci și familii întregi erau nevoite să recurgă la împărțirea apartamentului cu alți chiriași. Era o situație critică pentru mulți, foarte puțini aveau resursele financiare – sau documentația necesară – pentru a-și închiria singuri o locuință. Groaznic era faptul că nu își puteau alege colegii. De aceea, se întâlneau în același apartament murdar șapte, opt persoane care nu se văzuseră niciodată până atunci. Unii dintre ei aveau tabieturi dezgustătoare, alții furau, alții căutau prin gunoaie, alții pur și simplu își pierdeau timpul.

Într-o zi, unul dintre muncitorii-chiriași ai șefului s-a plâns că îi dispare mâncarea. Adică uleiul, cartofii și ouăle. Mâncarea tuturor se păstra în frigiderul din bucătărie, devenit neîncăpător pentru toți cei zece muncitori din apartament.

Costel, împreună cu un om de încredere de-al șefului, s-a prezentat la opt seara într-o zi de miercuri în apartamentul cu pricina. Toți locatarii erau de față. Avusese loc o mică dispută între păgubaș și un alt chiriaș, bănuit că umblă la cartofi.

— N-am furat eu, să moară mama dacă i-am luat eu măcar un cartof. Ce dracu'? Eu îmi țin cartofii în cameră, sub pat. Și ceapa, și uleiul, și zahărul, și tot. Nici măcar nu intru în bucătărie. Doamne ferește, eu fur din supermarket, nu-mi trebuie mie cartofii lui.

— Ia adu săcoteiul de cartofi.

Bănuitul, un tip din Cluj, a venit cu un sac de cartofi de cinci kile nedesfăcut.

— Uite-l.

— Păi, de ce e nedesfăcut?

— Că îmi fură mie cartofii, de aia! a replicat păgubaşul, un alt ardelean firav şi plin de coşuri.

— Dacă îți dau una, te bag sub pat. Bănuitul, pe nume Vasile, s-a repezit spre păgubaş amenințător. Tu mă faci pe mine hoț, bă? Io am în România apartament de o sută de mii de euro, nu fur de la un amărât ca tine.

— Vasile, mai taie. Dacă ai avea tu un apartament de o sută de mii de euro aşa cum te lauzi, ce ai mai căuta pe aici să munceşti pentru treizeci de euro pe zi? a intervenit Costel.

— Am probleme cu nevasta, dar pe bulangiul ăsta tot îl bat până la urmă.

Disputa se amplifica.

— Bă, te bat, te bat, să moară mama de nu!

— Gata, Vasile.

— Costel, nu-i fură nimeni nimic lu' bulangiul ăsta, aşa face el pe victima. Când e beat e cel mai tare din parcare şi ne amenință pe toți că ne dă în gât la şef că suntem hoți.

— În afară de el, din apartamentul ăsta îi mai dispare cuiva cartofii?

Toți au intonat în cor un „nu" hotărât.

— Dați-mi un pix!

Cineva i-a adus un pix şi Costel a început să numeroteze cartofii păgubaşului. Se auzeau chicoteli.

— Îi scrii şi p-ăştia stricați?

— Da, pe toți.

Costel a numărat cartofii, erau şaptesprezece. Păgubaşul, Andrei cel firav, nu înțelegea.

— De ce ai scris pe ei?

— Fii atent, ai şaptesprezece cartofi, de fiecare dată când faci mâncare îi foloseşti pe cei de la şaptesprezece în

jos şi tot aşa. În fiecare seară îi numeri. Dacă îți mai dispare vreunul, mă suni.

Câțiva râdeau pe înfundate.

— Şi dacă îmi iau alt sac cu cartofi?

— Îi scrii şi p-ăia la fel. Şi cu ouălele să faci la fel. Ați auzit, să vă numărați cartofii şi ouălele cu toții! Dacă îi dispare ceva cuiva să îmi spună.

— Dar cutiile de bere, le scriem şi pe alea?

— Da.

— Păi, pixul nu scrie pe metal.

— Luați-vă un marker. Faceți inventarul, scrieți tot ce aveți în frigider şi seară de seară verificați dacă a dispărut ceva.

— Costel, dar banii când îi luăm?

— Săptămâna viitoare.

Tipul care întrebase era un lipovean bătrân. Răspândea în tot salonul infect un miros greu de alcool.

Costel s-a întors spre lipovean.

— Volodea, tu ce ai în frigider?

— Cincisprezece cutii cu bere şi trei sticle de vin la cutie.

— Aha, de mâncare nu ai nimic?

Volodea n-a replicat. Era dependent de alcool, îi tremurau violent mâinile la prima oră. Bea în fiecare dimineață o cutie de vin (acru, de şaizeci de cenți) fără să mănânce nimic pentru a putea începe ziua normal.

— Volodea, o să faci ciroză.

Cel care vorbise era bine-cunoscut pentru zgârcenia lui. Tipul ăsta, pe numele lui Cristi, cheltuia doar cinci euro pe săptămână, însemnând mâncare, haine şi distracțiile pe care le poate avea un om normal.

Costel s-a uitat la ceas, era încă devreme.

— Toată lumea să scoată toată mâncarea din frigider, de sub pat sau de unde o ascunde.

— De ce?

— O să facem un mic inventar.

În cinci minute, salonul din apartament, pe care chiriaşii îl foloseau succesiv pe post de dormitor şi cameră de zi, s-a umplut de saci de cartofi, cartoane de ouă, sticle de ulei, cutii de bere şi vin, pui congelați, pungi de mălai etc. etc. În acel moment se aflau în micul apartament de două camere plus salon (sufragerie, pe înțelesul tuturor) zece muncitori. Trei dormeau în salon, trei într-o cameră şi alți patru în cealaltă. Existau doar trei paturi în care dormeau şase inşi şi încă patru saltele pentru ceilalți. Toate fuseseră aduse din împrejurimile blocului. Ceea ce unii aruncau pentru că era stricat sau demodat, românii foloseau cu bucurie, pentru că astfel de obiecte costau foarte mult. Inclusiv tigăile şi televizoarele, radiocasetofoanele, chiar şi unele tacâmuri erau recoltate din gunoaie şi folosite de chiriaşi. Problema televiziunii prin cablu s-a rezolvat simplu: într-o noapte unul dintre locatari a înțepat cablul de pe palier. În toate apartamentele şefului, cele mai vizionate canale TV erau, invariabil, cele care difuzau programe XXX după miezul nopții. Majoritatea chiriaşilor-muncitori erau de sex masculin, şi nu de puține ori făceau cu rândul la baie pentru a se masturba. Era ilar când îl auzeai pe unul dintre ei: „Mă duc să fac o labă, ce țâțe mişto are pizda asta, mi s-a sculat pula!” Replica era invariabil: „Da’ fă-ți-o repede, că mai sunt şi alții la rând.”

Cu toții au început să numeroteze cartofii şi ouăle, între timp cineva venise cu un marker şi treburile evoluau bine. În douăzeci de minute fiecare avea cartofii numărați, cutiile de bere scrise cu markerul şi câte o foaie de hârtie în mână, pe care îşi notase toate bunurile de care dispunea: pui congelați, pungi de mălai, pâini, mere, pere etc. etc. Ba chiar unul trecuse şi obiecte de vestimentație:

două bluze negre, cinci tricouri, o pereche de tenişi, o geacă de blugi. Mai greu a fost cu Volodea: în timp ce îşi număra cutiile cu bere a desfăcut una pe care a trecut-o ca fiind plină. Nu îi ieşea socoteala, a desfăcut altă bere şi a reînceput să numere. Deja era pierdut. A fost nevoie de ajutorul lui Costel pentru a se lumina. Cutiile goale se numărau şi ele.

— Bine, băieți. Costel vorbea tare şi clar. Toată lumea ştie ce are în frigider. Mâine vom descoperi dacă e un hoț aici sau nu. Deşi cred că Volodea o să aibă iar probleme cu numărătoarea.

— Nuu, că acum ştiu cum trebuie să fac.

Vorbea cu greutate, legănându-se pe picioare.

— Aşa, şi să nu vă îmbătați iar cu toții, că iar cheamă baba aia nebună de sub voi poliția şi trebuie să dormiți în parc.

De câteva ori chiriaşii s-au îmbătat cu toții şi au forțat nervii şi liniştea vecinilor, care au sunat la poliție pentru stoparea vacarmului. De fiecare dată când observau maşinile poliției pe geam, chiriaşii ieşeau valvârtej din apartament şi se ascundeau în micul parc din împrejurimi. Dar nu uitau să ia cu ei cât mai multe cutii de bere şi de vin. A doua zi aveau probleme la muncă, scandalul ajungea la urechile şefului. Pedeapsa: o sută de euro, un fel de amendă care trebuia plătită din salariul de cinci, şase sute de euro pe care îl primeau lunar. Cei care nu aveau timp să fugă din apartament ajungeau la secție şi, dacă erau ghinionişti, erau expulzați în România. Dar erau şi cazuri fericite, în care polițiştii le dădeau simple mustrări verbale. După ce dispăreau polițiştii, chiolhanul continua, spre disperarea vecinei în vârstă.

În fiecare din blocurile unde şeful avea apartamente închiriate existau astfel de pensionari care, exasperați de gălăgia şi mizeria pe care le făceau muncitorii şefului,

depuneau reclamație la poliție şi la administratorul scării. Pentru mine nu e nimic nou să merg prin diferite cartiere, chiar la mult timp după ce am terminat de scris aceste rânduri, şi să aud prin ferestrele larg deschise manele româneşti pline de lamentări. Preferatele tuturor sunt cele care vorbesc despre viața grea a românilor în străinătate, despre copilaşii care nu şi-au mai văzut părinții de ani de zile, despre cruzimea occidentalilor, tunurile grase pe care le-au dat românii afară, despre dragostea pentru iubita-prințesă rămasă în România (să-l înşele cu cel mai bun prieten, evident) etc. etc. Comportamentul acesta ne degradează mult în fața spaniolilor, care ne-au adoptat fără prea multe condiții.

Apartamentele şefului au fost mereu focare de infecție. Într-o după-amiază, Cristina mi-a spus că unul din ele trebuia evacuat. Expirase termenul de închiriere. Aşa că am ales trei băieți care nu munceau în ziua aceea şi m-am dus la apartamentul ce urma să fie redat proprietarului. Când am ajuns în fața blocului am observat că proprietăreasa, o femeie în vârstă, mă aştepta în fața portalului. M-am lămurit repede, îi era frică să urce de teamă să nu dea ochii cu vreun chiriaş impertinent.

— *Buenos días.* (Bună ziua.)

— *Buenos días. ¿Qué tal está la señora?* (Bună ziua. Ce faceți, doamnă?)

— *¿Tú eres el chico de que me ha hablado Cristina que me va a dar el apartamento?* (Tu eşti băiatul despre care mi-a spus Cristina că îmi va preda apartamentul?)

— *Si, señora, soy yo. Me llamo Alberto. Estos chicos van conmigo y me van a ayudar a sacar los muebles que sobran en la calle y van a limpiar el piso.* (Da, doamnă, eu sunt. Mă numesc Alberto. Băieții ăştia care sunt cu mine

mă vor ajuta să scot mobila care este în plus afară în stradă şi vor face curat.)

— *Bueno, yo soy Marisol. Vamos a subir, quiero acabar rápido.* (Eu sunt Marisol. Să urcăm, vreau să terminăm repede.)

În acel apartament nu intrasem niciodată. Cunoşteam strada din glumele nesărate ale muncitorilor, pentru că se afla într-o zonă a bordelurilor ieftine, preferatele muncitorilor români.

Am urcat. Am deschis uşa. Un miros de stârv a inundat palierul. Marisol şi-a acoperit nasul cu mâinile. Puțea îngrozitor. Am intrat, o privelişte dezolantă: zeci de saltele peste tot, gresii sparte, pereți murdari, lustrele smulse din tavan, cada spartă, prize care ieşeau din pereți, farfurii cu resturi de mâncare, cutii goale de bere, televizoare adunate de prin gunoaie...

— *¡Vándalos! ¡Son unos vándalos!* (Vandali, sunt vandali!), repeta într-una Marisol.

Eu eram obişnuit cu astfel de privelişti. Pentru a face o impresie bună bătrânei am început să-i dau dreptate.

— *Si, señora, sinvergüenza. Voy a llamar ahora mismo a Cristina para que ella tiene que castigar a todos que han vivido aquí*. (Da, doamnă, nesimțiți. O voi suna chiar acum pe Cristina să-i pedepsească pe toți cei care au locuit aici.)

— *¿Pero cuántos hombres han vivido en este piso?* (Dar câți oameni au stat în apartamentul acesta?)

— *Seis, sólo seis.* (Şase, doar şase.)

Mințeam cu neruşinare. Era jenant să-i explici că au stat fără forme legale peste douăzeci de inşi într-un spațiu de o sută de metri pătrați.

— *Imposible.* (Imposibil.) A început să numere saltelele. Locuința era mare, avea trei dormitoare mari şi un salon imens. *Son veintiséis colchones.* (Sunt douăzeci şi una de saltele.)

Am înghiţit în sec.

— *Señora, le doy mi palabra que no he tenido idea de que ha ocurrido aquí.* (Doamnă, vă dau cuvântul meu de onoare că habar n-am avut de ce se întâmpla aici.)

M-am întors spre cei trei români care nu înţelegeau o iotă, pentru că discuţia se purtase în spaniolă.

— Haideţi, băieţi, scoateţi saltelele afară lângă tomberoanele alea verzi.

Am deschis larg toate geamurile pentru a lăsa să intre aerul curat. Cei trei s-au apucat repede de treabă. Unul dintre ei s-a apropiat timid de mine ţinând în mână o saltea mirosind a vomă. Avea douăzeci şi doi de ani şi era de câteva luni în Spania.

— Cu cât ne plăteşte şeful astăzi?

— Habar n-am, cu juma' de zi cred.

Bătrâna repeta fără oprire „vandali, vandali" şi îşi continua inspecţia.

Am sunat-o rapid pe Cristina, explicându-i dezastrul din apartament. Din tonul ei neafectat am dedus că ştia foarte bine situaţia. Mi-a recomandat să notez toate pagubele produse consultându-mă cu proprietara.

În treizeci de minute am întocmit o listă provizorie. Toate bibelourile bătrânei lipseau, mesele din salon şi din bucătărie, distruse, pereţii, găuriţi şi murdari, bucătăria şi baia nu puteau fi utilizate decât după o dezinfecţie realizată de firme de specialitate, parchetul din dormitoare, distrus etc. etc. Un prejudiciu de cel puţin şase mii de euro la o inventariere din avion.

Aici opresc un pic derularea firului poveştii. Îmi veţi reproşa că mereu fac referire la sume mari de bani şi la mitocănia românilor. Dragii mei cititori, ce vreţi să auziţi? Că în apartament mirosea a Chanel No. 5 şi era o curăţenie ca într-un salon de spital? OK, dacă asta vreţi să auziţi, asta o să scriu. Era un apartament întreţinut în

condiții excelente. Turturele ciripeau fericite la ferestre, iar peştii exotici din acvarii fredonau „home, sweet home". Menajerele ştergeau de praf toate mobilele, iar muncitorii ascultau la căşti Wagner. Când am intrat cu Marisol şi cei trei băieți, am fost invitați să bem un ceai din ceşti aurite, discutând despre tragedia omului modern şi lipsa comunicării într-o societate în care, potrivit statisticilor, există cel puțin un computer conectat la internet în fiecare cămin.

Mierda, nu vă pot spune toate astea. Dacă v-ați plictisit de povestirile mele, puteți să închideți cartea şi să o aruncați cu nepăsare pe raft. Ca şi cum ați schimba canalele pe telecomandă. Altfel, sunteți invitații mei să citiți în următoarele pagini despre oameni care caută prin gunoaie, care *mănâncă* din gunoaie, care fură din supermarket batoane de salam şi sticle de vermut, care vorbesc cu admirație despre toți cei care au reuşit în viață prin înşelătorii, minciuni şi furturi.

Nu învinovățesc pe nimeni pentru dezastrul de acolo. Locatarii nu au nicio vină, ei doar au încercat să-şi exercite dreptul la viață. Faptul că apartamentul a ajuns în ruină e irelevant. Când împarți o sută de metri pătrați cu alți douăzeci de inşi e ca şi cum ai locui într-un vagon de transportat vite, prea puțin contează igiena personală şi respectul pentru intimitatea vecinului de saltea. Important e să supraviețuieşti în acel apartament, să fii atent să nu-ți dispară ceasul, cartofii, pantofii, banii, fotografiile cu cei dragi, geaca de blugi. Trebuie să găseşti acele zece minute seara să îți pregăteşti mâncarea în bucătărie, iar dimineața să prinzi un moment propice pentru a intra în baie ca să-ți faci nevoile. V-ați gândit vreodată, dragi cititori, cum îşi găteau mâncarea cei douăzeci şi unu de inşi, după ce algoritm foloseau cele patru ochiuri ale aragazului? Cum îşi împărțeau cele două

băi ale apartamentului pentru a face duş când veneau seara obosiți de pe şantier? Luați în calcul că apa se încălzea la boiler, deci mai mult de şapte, opt inşi nu puteau face duş într-o seară. Cei şase mii de euro sunt un nimic în comparație cu tragediile şi insultele prin care au trecut cei care au locuit acolo. Câte vieți omeneşti se pot cumpăra cu şase mii de euro?

5 Prin gunoaie

— Tată, uite ce-am găsit!

Copilul de nouă ani se ridică din tomberonul verde cu o jucărie ruptă, un roboțel înarmat cu puşti laser albastre.

— Are baterie?

Din celălalt tomberon iese tatăl, un bărbat de treizeci şi şase de ani cu un fes rupt şi un pardesiu murdar.

— Nu, dar îl iau să mă joc cu el. Am găsit şi-o maşinuță. Tatăăăă! Are baterie, yupiiiiiii!

— Mai încet, 'tu-ți paştele mă-tii!

— Are baterie, are baterie.

Copilul e în culmea fericirii.

Tatăl sare din tomberon.

— Futu-ți Dumnezeul mă-tii! Paştele mă-tii de copchil obraznic. Trânteşte capacul tomberonului peste copil. Ți-am zis să taci, că vine poliția!

Se aude plânsul copilului.

— Taci! Nu mai plânge că te bat!

Un scâncet înfundat se aude din tomberon.

— Taci, mă!

Se face linişte.

Un tânăr de la etajul patru fumează privind nepăsător la cei doi români, tată şi fiu, care caută prin gunoaie. Ţipă la bărbat.

— Bă, vezi că am aruncat eu un cuptor cu microunde acum vreo două ore. E lângă tomberonul ăla galben. Îl vezi? Puțin mai la stânga. Îl vezi, bă? Mai la stânga, aşa.

Bărbatul îl vede, îl ridică.

— E bun?

— Da, e bun.

— Mai ai o țigare, şefule?

— Da, stai aşa.

Dispare de la fereastră, reapare în zece secunde cu o țigară.

— Ia, vezi că ți-o arunc în mijlocul străzii.

— Săru'mâna, boierule.

— Baftă!

Fereastra se închide, bărbatul îşi aprinde țigarea privind spre pervazul tânărului.

Săltă capacul tomberonului unde se afla puştiul.

— Dacă mai țipi, te calc în picioare!

— Nu! Băiatul îşi şterge cu dosul mânecii murdare ochii roşii. Nu mai plâng.

— Nu mai căuta jucării, caută-ți pantofi şi-o gecuță, că-i frig. Intonația vocii e aproape miloasă spre paternă.

Copilul se afundă iar în sacii de plastic din tomberon. Tatăl se aşază pe bordură cu țigarea în colțul buzelor, inspectând cu ochi experți cuptorul cu microunde.

Rosteşte cu voce tare: „Tot îmi iau zece euro pe panarama asta."

Se ridică şi reintră în cutia de gunoi. Preț de cinci minute capetele celor doi se ivesc rând pe rând din tomberoane.

— Poliția, trage capacul peste tine! Vocea bărbatului e plină de spaimă.

La capătul străzii o maşină cu girofarurile pornite s-a oprit pentru a verifica un automobil parcat neregulamentar pe trecerea de pietoni. Bărbatul ridică puțin capacul, cei doi polițişti se agită în jurul maşinii parcate neregulamentar. Se gândeşte că vor sta mult, va veni şi autospeciala pentru a îndepărta vehiculul buclucaş: „Al dracului prost, exact aici a parcat şi ăsta!”

Fiul lui e în celălalt tomberon. Plânge încet.

— Taci, mă! Mă auzi, taci?!

— Da, te aud. Tac. Se opreşte din plâns.

Bărbatul lasă capacul încet peste el.

În astfel de cazuri procedura legală e simplă: expulzarea în cincisprezece zile. Trebuie să fugă. Prima stradă la dreapta se înfundă într-un supermarket. A doua dă în Avenida San José. Trebuie să fugă pe acolo.

Păcat de cuptorul cu microunde aproape nou. În România nu au avut niciodată cuptor cu microunde. „Ai dracului spanioli, lasă cuptoare d’astea pe stradă.” Mai are cu el o sacoşă cu nişte pantofi şi un ceainic. Lângă tomberon e un scaun verde cu trei picioare. Voia să-l ia.

Ridică încă o dată încet capacul tomberonului. Polițiştii sunt tot acolo. Trebuie să fugă. „Nu ajung eu aşa uşor în România.”

— Mă, Aline, tată, ia ridică încetişor capacul.

Copilul se execută.

— Fii atent, când zic, „sări”, ieşi de acolo şi mergi pitit pe lângă bloc.

— Da.

— Ai înțeles?

— Da.

— Sări!

Cei doi ies în acelaşi timp din tomberoane şi se strecoară pe lângă blocul de opt etaje. Puştiul are în mână jucăria, tatăl sacoşa „D&G” de plastic negru. Au avut

noroc, cei doi polițişti n-au auzit zgomotul din tomberoane.

Acum sunt la adăpost pe Avenida San José. Se afundă între blocurile înalte de lângă Liceul „María Zambrano”. Maşinile poliției patrulează destul de rar pe aici noaptea.

— Îți place robotul, tată?

— Da.

— Mai căutăm mult, tată? Mi-e somn. Cască prelung.

Tatăl deschide sacoşa dezamăgit. Prea puțin. În casa părăsită în care locuiesc împreună cu alți cinci români fără documente legale le-ar fi trebuit un scaun. Cuptorul îl puteau vinde. Oricum nu au curent electric, nu-l puteau folosi pentru ei.

Se opreşte, ridică un muc de țigară destul de lung.

— Caută-mi nişte chiştoace!

Puştiul lasă privirea în jos şi inspectează atent caldarâmul. Găseşte câteva țigări stinse pe jumătate.

În spatele blocului sunt vreo cinci tomberoane: două verzi, pentru gunoiul menajer, două galbene, pentru plastic şi hârtie şi unul albastru, pentru deşeuri din sticlă. Ar putea avea noroc aici. În general, lângă tomberoane pot găsi mobilă veche şi alte obiecte de mobilier.

— Tată, mi-e somn.

— Paştele mă-tii...

E prea obosit ca să continue. E târziu, până la casa părăsită e de mers mult, e şi el speriat de întâmplarea cu polițiştii.

Mai bine să se ducă acasă. Mâine va încerca să găsească iar de muncă şi la noapte pot da încă o raită prin cartierul ăsta după cuptorul cu microunde şi un scaun.

— Hai să mergem, când trecem prin stațiile de autobuz să te uiți după nişte chiştoace.

Cele două umbre se strecoară printre blocuri. Merg atenți să nu întâlnească iar o maşină de poliție în patrulare.

6 Hai să fim high

— Sunt o stâncă. Ha-ha-ha! Sunt o stâncă! Mă vezi?

— Hai să fugim! O să vină să ne omoare!

— Nuuuuu!

— Alberto, o să ne omoare, hai să fugim! Eşti prost, eu fug.

Nu reuşeşte decât să ridice o mână.

Sunt atât de high, încât nici nu pot să îmi rotesc ochii.

— De fapt, sunt o stâncă. O stâncă nu fuge.

— O să ne omoare, vineeeeee!

Crede că a țipat, dar nu a produs decât un mieunat penibil.

Costel intră în cameră. E beat. Ne priveşte atent.

— Ce-aveți, mă? V-ați drogat iar?

Eu sunt în mijlocul salonului, trântit pe parchet, cu mâinile peste genunchi.

— Costel, vrei să ne omori?

— Unde sunt banii?

— Vrei să ne omori?

— Ha-ha. Nu. Unde sunt banii?

— Pe bibliotecă.

Costel ia banii şi iese din cameră rapid. Erau ultimii bani de mâncare şi țigări.

Miruna, sora mea, şi-a revenit prima. Constată cu stupoare că toții banii de pe bibliotecă au dispărut.

— Mă, ăsta a luat toți banii.

— Serios? A luat-o razna.

— Unde s-a dus?

— La curve, unde crezi că se putea duce? N-ai văzut că era beat?

— Sună-l, spune-i să nu-i cheltuie pe toți.

— Crezi tu că mai ține cont de noi acum? Când e beat… Unde e telefonul?

— Nu ştiu, cred că la bucătărie.

În drum spre bucătărie constat că mi-e rău. Amețesc repede.

— Nu găsesc telefonul!

„Unde pula mea am pus telefonul?” Încă sunt drogat, deschid frigiderul, apoi mă uit în maşina de spălat. „Căcat, nu e aici. Unde l-am pus, Doamne?”

— L-ai găsit, mă?

E periculos să țipi noaptea în apartamentul nostru, pereții sunt subțiri, vecinii au timpane fine.

— Nuuu! Vrei să mănânci ceva? Deschid încă o dată uşa frigiderului. Avem ouă, salam, jambon şi caşcaval.

— Nu. Am găsit telefonul.

Era pe pat chiar lângă ea.

— Alo! Costel, unde eşti, mă?

Din difuzor se aude o gălăgie infernală, muzică latino-americană.

— Mă distrez, ce vrei?

— Bă, boule, tu ai luat toți banii!

— Da???

— Da, nu mai face pe prostu’!

— I-am luat pe toți?

— Da, i-ai luat pe toți, nu înțelegi româneşte? La ce club eşti, că vin acum după tine.

— La un paradis tropical, cred. Aşa scria la intrare, avea un palmier pe uşă.

— Şi cum se numeşte?

— Stai să o întreb pe asta…

Timp de zece secunde aud numai refrenul melodiei care vorbeşte de o femeie frumoasă şi iubitoare. Uite unde erau femeile frumoase şi iubitoare, la bordel.

— Mai eşti, mă?... Apelul se opreşte brusc.

— Ți-a închis?

— Da. Ăsta e bou tare de tot. A luat şase sute cincizeci de euro, i-a luat pe toți. Ce dracu' o să mâncăm săptămâna viitoare până când luăm banii, eugenii?

— Sună-l din nou.

Formez încă o dată numărul. Într-un târziu se hotărăşte să răspundă.

— Mă fut, ce vrei?

Aceeaşi muzică îmi dovedeşte că minte.

— Cum se numeşte clubul?

— Stai puțin.

O lămureşte repede pe tipa de lângă el că eu sunt fratele lui şi că vreau să vin să mă distrez şi eu. Aud frânturi din conversație: „frate-miu, drogat, taxi, vrea să fută şi el, am bani pentru amândoi, toată noaptea...”

— Ciao, iubire, sunt Diana. Vrei să vii să te distrezi cu mine?

E prostituata de lângă Costel. După accent pare sud-americancă.

— Salut. Eu sunt Alberto. Cum se numeşte clubul la care e fratele meu?

— *El paraíso azul. (Paradisul albastru.)*

— Poți să-mi spui adresa exactă, te rog?

— Calle Virgen María, 24.

— Te rog, încearcă să-l convingi să mă aştepte, să nu urce cu nicio fată.

— De ce să nu urce? A venit să se distreze, aici sunt cele mai frumoase femei din Spania. Cele mai frumoase. Cubaneze, argentinience, venezuelence, tot ce vrei.

Un moment de rătăcire. Mi-aduc aminte de „cash&carry”. Dacă urcă în camera de la etaj, există riscul de a rămâne fără bani, prostituatele au obiceiul de a umbla la portofelele clienților beți. Îmi trec prin fața ochilor istoriile pe care mi le povestea un amic proxenet despre cea mai tare „târfă” a lui. Avea obiceiul de a invita clienții bogați la ea în apartament. Îi delecta cu o baie fierbinte după ce se desfătau din plăcerile sexului. În timp ce tipii se bălăceau în cadă cu broscuțele „târfei”, aceasta, sub un pretext nevinovat, ieşea din baie şi îi uşura de sume importante din portofel. Niciunul nu a depus plângere la poliție, se temeau de eventualele neplăceri, majoritatea pozau în familişti convinşi. Cel mult, se răzbunau prin metode ilicite. De câteva ori „târfa şi-a furat-o” de la gealați tocmiți de clienții înşelați. De alte câteva ori amicul proxenet a reuşit să-i intimideze pe gealați. Enfin, îl poreclisem „cash&carry”.

— Miruna, mergi la club?

— Unde?

— După Costel.

— Merg.

— Da, vin să mă distrez cu tine, frumoaso. În cincisprezece minute ajung, nu urca până nu vin. Spune-i lu’ frate-miu să-ți mai ia o băutură.

— Spune-i tu. Pupici.

— Costel, nu urca că vin şi eu. Mai cumpără-ți ceva de băut, în cincisprezece minute ajung, cel mult. Ai înțeles?

— Da-da, bine. Baftă.

A închis. Nu mai sunt aşa de convins că o să ajungem la timp.

— Ai bani de taxi?

— Cred că da.

În taxi vorbim în română.

— Îți aduci aminte de „cash&carry”?

— Nu.
— Mai bine.
Un moment de pauză. Taximetristul, un bătrân cu ochelari şi mustață, ne priveşte atent, puțin suspicios, prin oglinda retrovizoare.
— A mai rămas marfă acasă?
— Nu ştiu.
— După ce ne întoarcem, tragem iar?
— Da, dacă a mai rămas ceva, mai tragem.
— E mai bună de la marocan, nu? De la Jose e înjumătățită.
— Păi, Jose trage şi el.
— Ştiu că trage, n-ai văzut cum are ochii înfundați în orbite?
— Ştii câți ani are Jose?
— Treizeci şi cinci?
— Ha-ha-ha. Are douăzeci şi patru, dar aşa e el, distrus. Trage de la şaisprezece ani. Am vorbit eu cu el. A fost de cel puțin douăzeci de ori la dezintoxicare.
— Mă, eu mă las când vreau eu.
— Nu te cred, dar în fine.
— M-am mai lăsat o dată, la Bucureşti. Mai ții minte?
Tac. A început să plouă. Taxiul a intrat pe stradele pustii. Încep iar să amețesc. Prin oglinda retrovizoare văd dinții îngălbeniți de tutun ai taximetristului. Plăcuța „Prohibido fumar” nu-şi are rostul.
— *¿Se puede fumar?* (Se poate fuma?)
Se întoarce acru spre mine.
— *¿Sabes leer en castellano?* (Ştii să citeşti în spaniolă?)
— *Sí, lo sé.* (Da, ştiu.)
Îmi indică plăcuța albă pe care scrie „Fumatul interzis!” Insist, simt că trebuie să insist.

— *¿No se hacen excepciones? Sólo un cigarro, sólo uno.* (Nu se fac excepții? O singură țigare, doar una.)

Oprește brusc.

— *¡Fuera! No quiero adictos en mi taxi. Fuera o llamo a la policía ahora mismo.* (Afară. Nu-mi trebuie drogați în mașină. Ieșiți acum sau chem poliția.)

Miruna intervine timid.

— *Le pido disculpas.* (Vă rog să-l scuzați.)

— *¡Fuera!* (Afară!)

Mi se face lehamite brusc.

— Dă-l dracului de prost, hai să coborâm. Oricum nu-i plătesc nimic.

— *¡En castellano, habla en castellano, por Dios!* (În spaniolă, vorbește în spaniolă pentru Dumnezeu!)

— *He dicho que te has enfadado por nada.* (Am zis că te-ai supărat degeaba.)

— *¡Hasta nunca!* (Pe niciodată.)

Demarează în trombă.

La colțul străzii lasă geamul în jos și-mi aruncă veninos un „străini de căcat".

— Băga-mi-aș pula în tine, moș bulangiu.

Miruna tace. Și-a aprins o țigare.

— Ce facem?

— Ne întoarcem acasă.

— Pe jos?

— Mai ai bani pe celular să sunăm la „Radio-taxi"?

— Nu.

— Mda. Poate găsim unul liber pe stradă. Hai să ieșim pe bulevardul El Mundo.

Ne afundăm pe străduțele înguste, pe sub balcoanele blocurilor, protejându-ne de ploaie.

— Umblăm ca stafiile pe stradă. În loc să dormim și noi ca oamenii, umblăm noaptea de nebuni pe străzi.

Miruna are ochii aproape închiși.

— Când ajungem acasă, mai tragem? Am ascuns eu nişte marfă în şifonier.

Ştiam că ascunde praful acolo, o văzusem odată cum îşi făcuse o bilă în spatele uşii şifonierului.

— Miruna, dacă mai tragem mult, ne ducem dracului o mie de ani.

— Eu mă las când vreau.

— Te laşi un căcat. Nu vezi că ai douăzeci de kile udă?

— Ia mai du-te dracului şi lasă-mă în pace. Se opreşte şi începe să țipe. Aaaaaaa! Eşti un ratat! Cine eşti tu să-mi ții morală? Cel puțin eu nu bag toți banii la jocuri.

— Dacă îți dau una, îți rup dinții, drogato. Taci din gură că ne ia poliția!

Începe să plângă.

— Eşti un nenorocit. Lasă-mă în pace! Se aşază pe bordură ținându-şi capul în palme. Plânge cu sughițuri, înjurând şi blestemând. Aşa am fost eu proastă întotdeauna. V-am dat mereu toți banii mei. Şi mama aia numai bani ştie să-mi ceară. Nu m-a sunat şi ea o dată să mă întrebe dacă sunt bine. M-am săturat.

La primul etaj din blocul de vizavi s-a aprins o lumină. În asemenea momente îmi pierd repede claritatea gândirii. O apuc de braț, smucind-o.

— Haide, repede, că s-au trezit pensionarii ăştia de aici!

Se ridică, mai mult o târăsc pe străzile pustii. Am şi uitat că plouă. Pe bulevard ne oprim. Îmi trec o mână prin păr. Sunt complet ud. Pe tricou, pe blugi. Realizez că am ieşit din casă în papuci. *„Dios mío,* ce drogat sunt! M-am urcat în taxi în papuci...”

— Auuu! Mă doare. O să mi se învinețească brațul!

Îi dau drumul. Cred că am strâns-o foarte puternic.

— Gata, taci, nu mai plânge.

Plânge încet, lacrimile i se amestecă pe obraji cu stropii de ploaie. Sunt incapabil de gesturi de tandreţe în astfel de cazuri. Lacrimile mă hipnotizează, îmi creează un complex de inferioritate amestecat cu ură. Doar oamenii slabi plâng. Ce dracu', n-a murit nimeni astăzi?!

Îşi ridică mâneca bluzei. Un semn roşu circular indică faptul că am strâns-o foarte tare. Mâine va fi posesoarea unei vânătăi de toată frumuseţea.

Abia acum observă şi ea că sunt în papuci.

— Ha-ha-ha. Ai ieşit din casă doar în papuci. Ce drogat eşti?! Ha-ha-ha.

— Nu mai râde că deja am răcit.

— Vreau acasă! Mi-e somn. Vreau acasă.

— Nu mai mergem după Costel?

— Mai dă-l dracului de beţiv. Oricum a cheltuit toţi banii.

— Mda, mâine o să-i fie rău toată ziua. Parcă şi-l văd în pat cu draperiile trase şi gemând în somn.

— Ne-am găsit trei stricaţi.

— Să ştii, zici că mama şi-a planificat trei rataţi.

— Eu nu sunt ratată! Poate tu eşti, dar eu nu sunt.

— Vax, ce ai făcut bun tu până acum?

Începe iar să plângă. Mereu uit să mă comport tandru cu ea, cu sora mea. *Shiiit,* îmi pare rău. Chiar îmi pare. O iau de umeri.

— Haide că mai am eu cinci euro. Staţia de taxiuri e puţin mai încolo.

Începe să râdă.

— Cum o să te urci în taxi în papuci?

— Treaba mea. Mă descurc, sunt antrenat.

Calc în toate băltoacele. Apa e călduţă. Îmi imaginez cearşaful cald şi liniştea deplină din camera mea. O să fie bine. Îmi repet, totul o să fie bine, totul se rezolvă cu *happy-end,* ca-n filmele americane.

— Mai tragem ceva acasă?

— Da, mai tragem. Tragem tot.

— Bine, haide să ne urcăm în Peugeot-ul ăsta 407, că-mi place mult.

Taximetristul e foarte vorbăreț.

— *¿No tiene frío sólo en zapatillas?* (Nu vă este frig în papuci?)

—*¿Sabes la película americana* Bailando en la lluvia? (Ştii filmul ăla american *Dancing in the rain?)*

Miruna mă trage încet de mânecă, semn că trebuie să încetez cu ironiile.

— *¿Qué dice el señor?* (Ce spune domnul?)

— *Nada, me fui a unos amigos y he salido en prisa olvidándome los zapatos; querían que me quedo más y me han ocultado los zapatos. Borrachos, imagínatelo*. (Nimic, am fost la nişte amici şi am ieşit grăbit din casă fără pantofi, au vrut să ne mai rețină şi mi-au ascuns pantofii. Erau beți, îți dai seama.) Mimez un râs de om normal. Ha-ha-ha.

— *Sí, una broma, vaya amigos*. (Da, foarte glumeți amicii dumneavoastră.)

Deşi cunosc regulile gramaticale, n-am întrebuințat niciodată pronumele personal de politețe cu spaniolii. Îmi pare rău, unii chiar merită să fie tratați cu atenție.

— *Entra por aquí, es mas rapido. Así, ahora a la izquierda. Por aquí. Muchas gracias*. (Intră pe aici, e mai rapid. Aşa, acum fă la stânga, acum la dreapta. Lasă-ne aici. Mulțumesc mult.)

Îi plătesc cu cinci euro, îi iau cei doi cenți pe care mi-i întinde drept rest. Ridic două degete în dreptul frunții.

— *Hasta luego.* (La revedere.)

— *Hasta luego.*

Urcăm în lift. Suntem două cadavre care se privesc în oglinda liftului unui bloc de opt etaje. Sunt slab, Miruna la fel de slabă.

Se uită în oglinda liftului la mine, ştiu ce o să mă întrebe, dacă o să mai tragem pe nas.

— Mai tragem?

— Eu nu mai am chef. Mi-e somn.

— Ai spus că mai tragi, de ce minți?

— Te-am mințit ca să scap de tine. Dacă vrei, trage tot. Eu n-am chef, mi-e somn. Casc demonstrativ.

— Bine, o să mai trag şi eu puțin şi o să mă culc.

— Mai bine te-ai culca direct. Ai tras destul astăzi.

Am băgat cheia în yală, Miruna avea ochii aproape închişi.

— O să mai trag ceva şi mă culc.

Am intrat în salon, am deschis televizorul, o emisiune stupidă, suni în direct şi câştigi sume mari de bani. Neinteresant. Am închis televizorul. Îmi era somn. M-am uitat de pe hol în camera Mirunei prin uşa întredeschisă. Zăcea în pat cu fața în sus. Părea un Iisus răstignit şi drogat.

Viața asta e un film ciudat, prea multe drame. Ha! Mai bine mă culc. M-am uitat la ceasul telefonului, era cinci dimineața. Mi-am propus să mă trezesc într-o zi de duminică pe la două după-amiaza ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Am intrat în camera mea, mi-am aprins o țigare privind concentrat fumul pe care îl expiram în tavan. Costel cred că dormea în salonul bordelului pe vreo canapea murdară, ori cu capul pe bar. Sora mea în cealaltă cameră se lupta escaladând stânci, o auzeam cum vorbea singură despre urmăritori înaripați. Am închis ochii, era timpul să uit puțin că dramele se petrec întotdeauna însoțite de un vacarm continuu.

7 La bordel

Andreea visase de mică să devină o lady. Prin toate acțiunile ei, prin toți porii ei încerca să epateze. La cei douăzeci şi unu de ani ai ei, îi trecuseră prin mâini sume enorme de bani. În consecință, avea tendința de a judeca întotdeauna oamenii după grosimea portofelului, după numărul cărților de credit şi al lanțurilor de aur de la gât. Visa la o haină de blană foarte scumpă şi la nenumărate pulovere Armani. Înaltă şi slăbuță, întotdeauna tunsă scurt, făcuse handbal vreo trei ani în România. Dezinvoltă, fusese principala atracție într-un club select din Valencia. Avea sânii mici, dar în rest era femeia ideală pentru orice bărbat. Ochi albaştri, un fund încântător şi o privire de fetiță inocentă. Asculta manele şi se entuziasma la telenovele sud-americane. Amica ei, cea cu sânii enormi, avea douăzeci de ani, dintre care doi petrecuți într-un bordel din Santander.

Se întâlniseră în Zaragoza printr-un complex straniu de împrejurări. Ambele veniseră în Spania cu peştii lor, nişte mafioți care în timpul liber pozau în donjuani de România. Le ademeniseră pe cele două cu promisiuni extravagante. Pe tipa cu sânii mari o chema Aurelia, era din Braşov. Venise în Spania sub protecția unui fost halterofil care se ocupa cu proxenetismul de foarte mult timp. Tipul conducea o maşină sport şi a fost un fleac să o agațe pe Aurelia într-o discotecă de mâna a doua. Nici nu a trebuit să-i promită prea multe. În două săptămâni Aurelia a fost plimbată pe la toate cluburile selecte din Braşov şi împrejurimile oraşului. A fost inițiată de mafiot în fiecare noapte. Sex normal, sex oral, sex anal, *handjob, paja cubana* şi multe alte chestii.

— Ce e aia *paja cubana?*

— Adică să te fut între țâțe, fă, că tot le ai mari. Aşa se spune în spaniolă, *paja cubana.* Adică labă cubaneză.

— Se plăteşte în plus?

— Nu, tu execuți tacâm complet.

— Acelaşi preț pentru o muie şi pentru un futai normal?

— Da, fă.

S-a lămurit repede că, de obicei, cel mai fantezist lucru pe care îl cereau clienții era, invariabil, sexul oral. O dată pe noapte, căci lucra doar pe timpul nopții, sau o dată la două nopți găsea şi un amator de sex anal. În rest era destul de bine. Clienții erau serioşi, îi plăteau băuturile şi îi lăsau mici bacşişuri. Avea din partea peştelui o singură interdicție. Să nu accepte niciodată clienți români. O pățise o dată.

Urcase la etajul bordelului cu un tânăr de douăzeci şi patru de ani din Timişoara. Un tip foarte vorbăreț şi chipeş. Halterofilul nu venise în noaptea aceea să o supravegheze. De obicei se prezenta zilnic, două-trei ore, în barul de la parterul bordelului, etalându-şi lanțurile de aur, tatuajele enorme şi muşchii proeminenți. În noaptea aceea nu apăruse. I-a telefonat spunându-i să-l sune dacă are probleme, nu putea veni pentru că un alt proxenet organizase un botez cu o formație de lăutari celebri din România. Cu tânărul acela a făcut sex din plăcere. Îi plăcea de el, muncea pe şantier şi se purtase oarecum civilizat cu ea. Deşi îi plătise doar o jumătate de oră, şaizeci de euro, a întârziat cu el încă jumătate, un fel de cadou din partea casei. I-a dat numărul ei de telefon spunându-i că i-ar face plăcere să mănânce o pizza împreună. Evident, tot ea plătea. Avea destui bani. Câştiga destul de bine, şi se gândea că ar fi bine să-şi facă un prieten, un iubit. Pe proxenetul halterofil nu-l iubise niciodată. Făcea sex cu el şi îl trata cu atenție doar

datorită muşchilor lui, a maşinii şi a felului în care se comporta, un adevărat mascul alfa. Tânărul acela de douăzeci şi patru de ani a vrut o *paja cubana,* a acceptat cu plăcere, ba chiar i-a înghiţit şi sperma, a fost modul ei de a-şi exprima amiciţia. Îl chema Cosmin, era un tip glumeţ şi destul de amabil. Problemele au apărut atunci când halterofilul i-a verificat agenda telefonică a doua zi. Plus că una dintre colegele ei prostituate l-a informat discret pe musculos că una din fetele lui fusese cu un român. Pedeapsa a fost exemplară, o bătaie care nu lasă urme. Lema proxenetului era simplă: curvele se bat preventiv, dar bate-le fără să le desfigurezi. Clienţii nu urcă la etaj cu fete agresate fizic, cu tipe cu ochii vineţi. A plâns două zile după Cosmin, apoi l-a uitat. Viaţa merge înainte, cu sau fără Cosmin.

Traiul într-un bordel din Spania e simplu şi, în general, anost. Mai întâi de toate trebuie să dovedeşti că ai peste optsprezece ani şi că nu ai probleme cu poliţia. În general, nu se cer acte de rezidenţă pentru a putea lucra într-un asemenea loc. Viza de trei luni, celebra viză Schengen, era destul pentru patronul bordelului. Chiar dacă se depăşea cu mult termenul de şedere legală, fetele nu erau chestionate de nimeni, cu atât mai puţin de patron. În cazul româncelor, evident. Sud-americancele şi africancele utilizau alte subterfugii pentru a înşela vigilenţa biroului spaniol de imigraţie. Un lucru era clar, raziile poliţiei erau destul de rare în bordeluri. În plus, patronii aveau mereu o sursă în cadrul poliţiei pentru a putea evita ca descinderile să surprindă fete cu permise de rezidenţă expirate.

O altă regulă care funcţiona în unele cluburi de „alterne” era aceea că o prostituată nu putea activa mai mult de un an în cadrul aceluiaşi bordel. General valabil în orice lupanar era ca prostituata să-şi achite chiria

(camera în care îşi satisfăcea clienţii) lunar. Suma era modică, două, trei sute de euro pe lună, variind după calitatea casei de toleranţă. Se întâmpla uneori ca în bordel să existe un număr mai mare de fete decât numărul de camere în care se ofereau servicii de natură sexuală. Dar totodată era aproape imposibil ca toate prostituatele să „presteze" simultan. În fine, o viaţă plictisitoare, sex de la zece seara la cinci dimineaţa, de şase ori pe săptămână, cam aceiaşi clienţi, mereu aceleaşi băuturi, cam aceleaşi poziţii. Prostituatele nu erau stăpâne pe vieţile lor nici în timpul liber. Vorbesc despre cele care aveau peşti. Şi ele erau categoria majoritară printre târfele de naţionalitate română. Era regula proxenetismului românesc, fetele aparţinând aceluiaşi proxenet împărţeau aceeaşi locuinţă. Cinci, şase într-un apartament, întotdeauna închiriat, de trei, patru camere. Erau supravegheate de un om de încredere al peştelui. Am cunoscut personal un asemenea tip, avea douăzeci şi cinci de ani şi era plătit de proxenet cu treizeci de euro pe zi. Adică nouă sute de euro pe lună, şi vorbesc de anul de graţie 2003, când o muncitoare câştiga la o fabrică de confecţii din România o sută cincizeci de euro lunar, cu treizeci de ani în cartea de muncă. OK, nu vorbesc aici despre nivelul salarial din România, fac o mică comparaţie, nimic mai mult.

Spuneam că prostituatele nu aveau voie să iasă la cumpărături decât supravegheate, paşaportul le era mereu reţinut de proxenet. Nu aveau voie să vorbească cu români pe stradă sau să se aventureze în discuţii cu fete aparţinând altor peşti. Motivaţia e simplă: exista riscul să cadă pradă influenţelor negative ale altor proxeneţi şi, implicit, să renunţe la protecţia lui. Coşmarul fiecărui proxenet era ca fata, târfa lui, să se înamoreze de un client român. De aceea le era interzis să ofere servicii sexuale

românilor. Dacă se îndrăgosteau, nu mai erau atât de dornice să îşi împartă beneficiul cu el. Totodată, puteau fugi cu iubitul. Asta era tragedia cea mai mare, găina cu ouă de aur abandona cuibul. A se citi bordelul.

Aurelia făcuse o prostie şi mai mare. Fusese de acord ca, în cazul în care renunță să mai producă, să mai fie fata halterofilului, să-i plătească acestuia o despăgubire de zece mii de euro, *cash.*

— Fă, Aurelio, fii atentă! Tu lucrezi pentru mine un an întreg, adică trei sute şaizeci şi cinci de zile. Dacă vreodată ți se pune pata, nu mai vrea pizda ta să producă pentru mine, poți să te scoți din club pe o amendă de zece mii de euroi. Ai înțeles, fă?

— Cum adică?

— Păi, fă, eu am băgat bani în tine! Nu ți-am luat, fă, în pula mea, țoale de firmă, nu mă risc că te bag pe club, că am vorbit cu Juan să închidă ochii că ai viza expirată?! Ce pula mea, ăştia nu-s tot euroi, sau ce?! Crezi că orice curvă intră pe un club ca ăsta? Tu nu vezi că numai barosanii vin aici?

Aurelia tace, îi priveşte muşchii enormi, dragonul roşu tatuat pe umăr şi tăietura de pe obrazul stâng.

— Nici nu vreau să fug, mă.

— Păi, dacă fugi ce faci? Tu eşti o curvă, tot într-un club ai să nimereşti, şi eu am antene peste tot, doar ştii că-s cunoscut în toată Spania, din insule până la Madrid. Dacă pun gheara pe tine, te toc mărunt, îți fac pizda ferfeniță, n-ai să mai produci un euroi toată viața ta.

— Da' după un an sunt liberă? Adică pot să produc pentru mine?

— Da, fă. Sunt om de cuvânt, ce pula mea?! De curve duc eu lipsă? Ha-ha, găsesc cinci ca tine după un an. Dar mie îmi place de tine, că eşti frumoasă şi ascultătoare. Poți să faci ce vrei cu pizda ta după un an. Atât vreau de la

tine, să nu urci cu români şi să nu tragi pe nas. Spre binele tău ți-o spun, fă. Am avut acu' un an una din Târgovişte. Douăzeci de anişori, prospătură-prospătură. Făcea o mie de euroi lejer pe noapte. S-a apucat vaca să tragă pe nas. Cică la caterincă. În două luni era o epavă, o distrusă. A dat-o afară în stradă Juan. Acum se fute pe-o bilă cu toți boschetarii în parc, a trecut la seringă. Are treizeci de kile udă, e un schelet, i-au căzut dinții şi nu mai poate să țină un pahar în mână. Eu de asta îți zic, nu te apuca să tragi pe nas că e belea cu păr pe ea.

După trei luni, Aurelia a intrat în afaceri cu un dealer. Cumpăra de la el cocaină cu cincizeci de euro gramul şi o vindea mai departe clienților cu şaizeci de euro gramul. Halterofilul încă nu aflase nimic. Viața ei mergea spre o zonă luminoasă. Îşi făcuse trei clienți permanenți. În doar două luni şi jumătate vorbea acceptabil spaniola, putea să poartă o conversație vulgară cu orice client.

— *Quiero darte por culo.* (Vreau să te fut în cur.)

— *Si me compras una copa ahora, me la puedes dar.* (Dacă îmi dai o cupă acum, e OK, mă poți fute în cur.)

Cupele erau scumpe, treizeci de euro bucata, erau doar apanajul prostituatelor. O cupă cu whisky pentru un client era doar zece euro, în schimb dacă un client cumpăra o băutură unei târfe prețul se tripla. Patronul câştiga jumi-juma cu prostituata la fiecare băutură pe care i-o plătea clientul. O afacere profitabilă pentru amândoi. Bineînțeles că prostituata împărțea partea ei de câştig cu proxenetul.

Cei trei clienți permanenți erau spanioli cu vârste între patruzeci şi cinci şi şaizeci şi cinci de ani. Toți o iubeau pentru modul ei copilăresc de a se comporta. Cel puțin aşa credea ea. Unul dintre ei, Raúl, se obişnuise să-i aducă acadele ori de câte ori o vizita. Pentru ei făcea mici favoruri, mai întârzia un sfert de oră în camera plăcerilor

sau îi trata cu mai multă atenție, refuzând alți clienți când îi vedea că intră în barul bordelului.

Una din fetele halterofilului a învățat-o nişte trucuri bănoase.

— Fată, ştii cum fac eu bani cu Andres al meu?

— Ăla cu merțanul ăla SLK?

— Da, fată. Fii atentă, luna trecută i-am zis că mi-a murit mama şi i-am cerut două mii de euro. Am plâns şi eu puțin, aşa, să mă creadă. A doua zi a venit la club mai devreme şi mi-a strecurat un plic cu două mii cinci sute de euro. Fată, ăsta mă iubeşte. Hi-hi. Şi mi-a zis şi „condoleanțele mele."

— Hai, fată! Cum să-i mint eu pe ai mei?

— Păi, acum trei luni i-am zis tot lu' Andres că mi-a murit bunica. Mi-a adus o mie două sute de euro, tot într-un plic alb. Mi l-a strecurat pe sub masă.

— Fată, da' dacă se prinde?

— De unde să se prindă, fată? Nu fi proastă, fată! Ce, când vine ăla în România la mine să vadă dacă mama e la cimitir? Acum îmi spune, „orfana mea tristă", că eu, când îl văd, pun o față de înmormântare şi îi spun că de abia aştept să mă duc să plâng la mormântul mamei şi al bunică-mii. Nici nu mai are chef să mă fută. Începe să-mi povestească că a avut şi el un frate şi a murit de ciroză acum cinci ani. Că şi el ştie cum e să pierzi pe cineva drag. Vrea să mă încurajeze, adică. Mă-nțelegi?

— Da, fată, te înțeleg.

Aurelia îşi învățase lecția: în şase luni îi muriseră alternativ de două ori mama, o dată tatăl, de două ori frățiorul mai mic şi de câteva ori bunica.

Când i-a murit mama ultima oară prizase cocaină. Raúl avea o herghelie de cai şi la cei şaizeci şi cinci de ani ai lui îi plăceau puştoaicele.

Aurelia i-a repetat plângăcios.

— *Raúl, me entiendes, soy triste... Se ha muerto, ha muerto hace dos días, se ha acabado el dinero para medicinas, y yo he tenido un mes malo. No he podido mandarle los quinientos euros mensuales.* (Raúl, n-auzi, sunt tristă... A murit mama, a murit acum două zile, i s-au terminat banii de medicamente, iar eu am avut o lună proastă. N-am putut să-i trimit cei cinci sute de euro lunari.)

— *Mmmm. ¿Seguro se ha muerto tu madre?* (Hm. Sigur ți-a murit mama, Lucky?)

Fiecare prostituată își alegea un nume de scenă. Aurelia văzuse într-o telenovelă o fată foarte sexy și bogată pe nume Lucky. Atunci când proxentul i-a sugerat să-și aleagă un nume senzual cu care să se prezinte în fața clienților, a preferat Lucky. „Aurelia e nume de țărancă. Lucky sună mișto. O să faci mulți bani cu numele ăsta, ai să vezi”, i-a spus halterofilul.

Aurelia, alias Lucky, a închis ochii și și-a acoperit fața cu mâinile, simulând o voce plângăcioasă.

— *Sí, hace dos días. Pobrecita, no ha tenido dinero para comprar medicinas.* (Da, acum două zile. Săraca, n-am avut bani de medicamente.)

Raúl a luat-o tandru de mână.

— *Mira, tenemos un probema. Te he dado un dedo, para tú me has arrancado todo el brazo.* (Uite care e problema. Eu ți-am dat un deget, dar tu mi-ai smuls mâna din cot.)

— *¿Qué? No entiendo.* (Ce? Nu înțeleg.)

— *Lucky, despiértate, alguien puede tener más de un padre, pero sólo una madre.* (Lucky, trezește-te la realitate, un copil poate avea mai mulți tați, dar o singură mamă.)

— *No entiendo. ¿Entiendes que no he tenido un mes bueno? No he tenido dinero para comprar medicinas.* (Nu

înțeleg. Nu înțelegi că n-am avut o lună bună? N-am avut bani de medicamente.)

— *Lucky, yo no te he dicho que no tienes razón. ¿Pero sabes qué pasa? Hace dos meses se ha muerto tu madre, otra vez.* (Lucky, eu nu neg că ai avut o lună proastă. Dar ştii care e problema? Acum două luni ți-a murit tot mama.)

— *¿Sí? De verdad?* (Da? Serios?)

— *Sí. Así has dicho: Raúl, ayúdame con dinero para el entierro de mi madre. Extraño, llamaste unos días antes a tu madre y todo andaba de maravilla. De repente, se murió.* (Da! Aşa ai zis: Raúl, ajută-mă cu nişte bani pentru înmormântarea mamei. Mi s-a părut ciudat, o sunasei de față cu mine cu o zi înainte, totul era perfect. Brusc, moare.)

— *No, ahoro se ha muerto de verdad.* (Nu, acum chiar a murit cu adevărat.)

— *Oye, no tienes que mentir. Te lo pido: dime, ¿para qué te hace falta el dinero?* (Hei, nu trebuie să mă minți. Te rog frumos, spune-mi, pentru ce îți trebuie banii?)

— *Raúl, créeme, está muerta, sin vida, en ataúd. Tiene velas alrededor. Así es el hábito en Rumania, un ataúd de madera sobre una mesa, con velas encendidas alrededor. Se llama „priveghi".* (Raúl, crede-mă, e moartă, e în coşciug. Are lumânări la cap. Aşa e obiceiul în România când cineva moare, se bagă într-un sicriu de lemn, se aşază pe masă, i se pun lumânări la cap. Se numeşte priveghi.)

— *¡Para, éstas son tonterías!* (Termină cu prostiile!)

— *¡Te lo juro, te lo juro por mi madre! ¡Está muerta, muerta de verdad!* (Jur! Jur pe mormântul mamei mele! E moartă. E moartă-moartă!)

— *¡No la entierres ya, porfavor! Desde unos cuantos días no me gustas. ¿Qué pasa contigo, Lucky? ¿Tomas*

drogas? (N-o îngropa de vie, te rog. Nu-mi mai place de tine de o perioadă. Ce se întâmplă cu tine, Lucky? Cumva te droghezi?)

— *No, no tomo nada, pero mi madre está muerta. Está muerta en ataúd.* (Nu, nu mă droghez, dar mama e moartă. E moartă în coşciug.)

— *¡Basta ya! Son tonterías. ¿Cuánto dinero te hace falta y para qué?* (Termină. Termină cu prostiile. Câți bani îți trebuie şi pentru ce?)

— *Pero mi madre...* (Dar mama...)

— *¡Basta ya! ¿Cuánto y para qué, Lucky?* (Termină! Câți şi pentru ce, Lucky?)

— *Me hace falta mil euros para medicinas...* (Îmi trebuie o mie de euro pentru medicamente...)

— ¡*Basta! ¡Basta ya! ¡Quiero la verdad! ¿Cuánto y para qué?* (Termină, repet, termină! Vreau să ştiu adevărul! Câți bani şi pentru ce?)

— *Mil euros, para mi hermano que se va a la universidad en Rumania.* (O mie de euro, vreau să îi dau fratelui meu din România ca să meargă la facultate.)

— *Mmmm, ¿tomas drogas? Quiero saber la verdad. Pensaba que somos amigos, pero me doy cuenta y lo siento que me mientas así como mientes a tus clientes.* (Hm, iei droguri? Vreau să ştiu adevărul. Credeam că sunt prietenul tău, dar observ cu regret că mă minți ca pe oricare dintre clienții tăi.)

— *Raúl, mi cariño, te quiero. Me gustas mucho, quiero estar contigo para siempre. Eres tan amable conmigo, tan generoso.* (Raúl, dragule, doar ştii că țin la tine. Îmi placi, vreau să fii prietenul meu pentru totdeauna. Eşti atât de bun cu mine, atât de darnic.)

— *Lucky... Toma quinientos euros, esto es todo lo que llevo ahora. Llámame cuando acabes con las drogas y las mentiras.* (Lucky... Se caută în portofelul negru. Uite, am

cinci sute cincizeci de euro toți banii, ți-i dau pe toți. Sună-mă când te lași de droguri și o să încetezi să mă minți.)

O sărută pe creștet.

— *Adiós.*

Aurelia se ridică repede după el să-l pupe afectuos. Raúl se ferește și iese din cameră. Aurelia, alias Lucky, își aranjează sutienul, își verifică ceasul telefonului și se uită în oglinda din camera plăcerilor. I s-a scurs puțin din rimel pe obraz. Nu e nicio problemă. În seara asta nu mai are chef de sex. Mai bine ar priza ceva. Pe patul răvășit zac hârtiile galbene de cincizeci de euro lăsate în grabă de bătrânul proprietar de herghelie. În cincisprezece minute a produs cinci sute cincizeci de euro și încă o sută douăzeci pentru ora care i-o plătise în avans Raúl. „Un total de șase sute șaptezeci de euroi într-un sfert de oră", își repetă. O viață minunată.

Eu am cunoscut-o într-o noapte de vineri. Intrasem într-un bordel cu un fost pușcăriaș, un tip cunoscut drept Cocostârc. Porecla o primise pentru că avea brațele foarte puternice și picioarele nefiresc de slabe în comparație cu bustul.

— Mergi, mă, la bostănărie?

— Unde, mă?

— La bostănărie!

— Ce dracu' zici, bă? Ce e aia bostănărie?

— La curve, bă, la curve!

Cocostârc avea treizeci și doi de ani și nu putea pronunța corect „teleenciclopedia". Ne distram pe tema asta, precum și de faptul că, de câte ori mergea pe stradă, atrăgea atenția tovarășilor cu aceeași replică: „Mamă, ce bostan are aia?!", făcând referire la fundul femeilor. Bineînțeles că era un refulat sexual, cei patru ani

petrecuți în penitenciarele din România îl marcaseră profund.

Când am intrat în bordelul unde activa Aurelia, Cocostârc mi-a arătat discret o venezueleancă cu părul cârlionțat şi sâni enormi. Foarte simpatică de altfel.

— Îți place de ea?

— Mda, e simpatică.

— Mai du-te-n pula mea! Vrei numai pamele?

— Da, bă, e bună de tot. De ce n-o fuți?

— Nu se fute cu mine!

— De ce? Cum adică, nu se fute?

— Păi, am întrebat-o săptămâna trecută dacă se fute şi mi-a spus că nu, că are *novio* (prieten).

— Băi, da' ai fost şi săptămâna trecută aici? Ha-ha, o să mai strângi tu bani la paştele cailor. De câte ori vii la curve pe lună?

— Vin de două-trei ori pe săptămână.

— Ha-ha, de asta te milogeşti tu de şef să-ți dea mereu avans, că tu spargi banii cu prostituate.

— Nuuu, că nu urc de fiecare dată. Vin, beau o bere, văd un bostan mişto, pun mâna pe-o bucă, glumesc cu ele, mai trece timpul.

— Normal că trece, aşa ai şi tu material, nu-ți mai trebuie reviste porno să te masturbezi, nebunule. Ha-ha... Auzi, dar altă replică mai stupidă n-a găsit şi aia decât că are *novio?*

— Ce?

— Adică, altă minciună n-a găsit? A trebuit să repet întrebarea pentru că fraza anterioară conținea două cuvinte necunoscute pentru el: „replică” şi „stupidă”. În timp ce-mi făceam autocritica pentru că am ajuns să mă înhăitez cu toți pârnăiaşii, mafioții şi analfabeții, de noi s-a apropiat senzuala Aurelia.

— *Buenas noches,* mi-a şoptit la ureche.

— Bună seara, sunt român.

— Da??? Nu mi-am dat seama, după freză am zis că eşti spaniol.

— Nu, dragă, sunt român.

L-a pupat pe obraz pe Cocostârc şi s-a întors spre mine.

— Îmi dai un foc?

Nu avea sutien, sânii mari i se observau prin bluza transparentă.

— Cum te cheamă? I-am întins bricheta uitându-mă hipnotizat la sânii ei.

— Îți plac țâțele mele, vrei să le fuți?

M-am înroşit ca un licean timid.

— Haide, bă, Alberto, recunoaşte! Fata te-a întrebat cinstit. Între timp, Cocostârc îşi strecurase mâna pe sub fusta ei scurtă.

— Lucky mă cheamă, mi-a zis, după care s-a aşezat între picioarele mele. Aveam deja erecție.

— Lucky-Lucky, dar numele real care este?

— Aurelia.

— Încântat, Aurelia, eu sunt Alberto.

Nu mi-a întins mâna, nici eu nu i-am întins-o, cu dreapta țineam țigarea iar pe stânga o țineam relaxat pe sânul ei.

— Îmi iei o băutură?

— Nu, că n-am bani.

Îmi ținea mâna stângă între palmele ei, mângâind-o suav. Strategia prostituatelor. Trecusem testul, nu aveam mâini de muncitor în construcții.

— Nici măcar o coca-cola?

— De unde eşti din România?

Discuția stupido-erotică a continuat încă cincisprezece minute. Am fost întrerupți brutal de un spaniol drogat care m-a întrebat dacă intenționez să o iau pe Lucky sus,

în camera plăcerilor carnale. I-am făcut semn că nu. Lucky a zburat direct în brațele lui. După câteva cuvinte tandre pe care i le-a şoptit drogatului, s-au îndreptat amândoi spre scara care ducea la etaj unde urmau să petreacă împreună următoarea oră.

Când a trecut pe lângă mine, drogatul mi-a întins o țigară zâmbindu-mi larg, apoi i-a pus mâna pe fund Aureliei şoptindu-i la ureche obscenități. Am luat țigara cu marijuana şi am ieşit din bordel singur. Cocostârc încercase iar fără succes să o convingă pe venezueleanca simpatică să petreacă măcar jumătate de oră împreună. Nu avusese nici de data asta noroc, prostituata pur şi simplu detesta românii, avusese experiențe neplăcute cu ei. Se plictisise repede de refuzul constant, se excitase uitându-se libidinos la corpul prostituatei. Mi-a arătat o rusoaică cu un fund mare.

— Mă urc cu asta.

— Bine, eu plec. Baftă, distracție plăcută.

— Da' nu-ți iei niciuna?

— Nu, nu-mi place nimic de aici.

— Ha-ha, bine, du-te şi fă labă acasă.

Era două noaptea, strada era plină de petrecăreți. Mi-am îndesat mâinile în buzunarele blugilor şi am plecat pe jos spre casă. Marijuana o voi fuma împreună cu Miruna, mi-am zis. Mă rugase de o săptămână să-i aduc nişte iarbă. Se lăsase de un an de droguri tari, fuma ocazional iarbă, nimic mai mult.

Aurelia continua să facă victime. Cocostârc mi s-a confesat că îi place mult de ea şi că auzise că-i murise o rudă apropiată. Voia să o ajute cu bani.

— Bă, da' eşti prost tare de tot, nu i-a murit nimeni, zice la miştova că i-a murit cineva, să te facă de bani, tărtăcuță!

— Plângea sărăcuța, dacă ai fi văzut-o cum plângea. Mi s-a făcut pielea de găină. Plângea ca un copil mic.

— Cocostârc, nu înțelegi? Ei îi moare lunar vreo rudă sau două. Ce dracu', de minciuni duci tu lipsă?

— N-are, mă, cum să mintă. Nu înțelegi că plângea în hohote? Mi s-a rupt inima când am văzut-o...

— Ți s-a rupt inima în două bucăți congruente.

— Congru-cum?

— Adică, vrea să te impresioneze, ca să fii darnic.

— Nu cred. Plângea de-adevăratelea.

— Crezi ce vrei, eu îți spun că minte.

Mai târziu am aflat că a cotizat în contul rudelor decedate cu şase sute de euro. Peste câteva săptămâni a aflat adevărul. Eram într-un bar. Îmi povestea ofuscat.

— O sparg, să moară mama, o sparg. Curva dracului! Uite cui am dat eu şase sute de euro? Dacă îmi cerea mama o sută de euro, ziceam că n-am. Dar lu' zdreanța asta i-am dat. Băga-mi-aş pula în nația ei. Mâine mă duc la club şi o calc în picioare de şase sute de euro. Jur pe mormântul lui tata. Îi rup capu'.

— Stai calm că are peşte.

— Mă piş pe peştele ei. Îi bat pe amândoi. Am vrut să fiu un domn, i-am dat. Face clasicul gest cu degetul la obraz. O calc pe gât. Futu-i morții ei de curvă penală.

— Cocostârc, mai bine sun-o şi spune-i că ai aflat tot şi că ar fi mai bine să-ți dea banii înapoi.

— Ce, mă??? Tu n-auzi că o bat şi îmi iau şi banii înapoi?!

Începusem să mă plictisesc. Tâmpitul ăsta era penibil. Dar mai penibil eram eu, care îmi pierdeam timpul cu asemenea nulități.

— Bă, eu am treabă. Hai că plec.

— Unde pleci, mă? Mai stai.

— Nu, că am puțină treabă. Mă duc să mănânc. Mor de foame, pe cuvânt. Baftă, am plecat.

I-am întins mâna, mi-a strâns-o fără vlagă.

— Pe aia tot o bat.

Am zâmbit condescendent.

— Bine, mă. Calc-o în picioare. Plăteşte tu şi cafeaua mea. Baftă.

— Baftă.

Mințisem, Aurelia nu mai avea peşte de ceva timp, dar încercam să-l calmez pe Cocostârc. Halterofilul fugise în România în urma unor denunțuri făcute de unele dintre prostituatele lui.

Am ieşit. Era cald, era vară. Trecătorii zâmbeau, e o lume minunată, mi-am zis. Cui îi pasă de problemele celor doi imigranți români? Am zâmbit. Îmi fabricasem de mult o teorie cu ajutorul căreia treceam uşor peste toate momentele delicate. Teoria era simplă, extrem de simplă: există ingineri electronişti, taximetrişti, farmaciste, preşedinți de corporații internaționale, boschetari, violatori, halterofili, piloți de formula unu... De ce nu ar exista şi semeni care apelează la servicii sexuale plătite? Aurelia era o curvă. Putea fi muncitoare la o fabrică de confecții. Implicit, în locul ei s-ar fi putut afla acum o altă tânără din secția „finisaj”, să zicem, Marioara, o fată blondă cu ochii de un albastru spălăcit. Replica mea favorită în astfel de cazuri este: „Nu există păcate, doar faptele noastre.” Să blamezi o curvă? Futil! Dacă nu era Aurelia, apărea Marioara în fața clienților din bordel etalându-şi nurii. Cineva trebuie să fie prostituată, cineva trebuie să scrie despre curve.

Am terminat țigarea. Am preferat să mă aşez pe o bancă din micul parc din apropierea blocului. Am aprins alta, fumez cam mult, mi-am zis. E uşor să fii cinic. Izbeşti cu destinele oamenilor de toți pereții, le găseşti bube pe

suflet, îi despici rapid ca pe nişte hălci de carne agăţate în cârlige de măcelărie. Unde e lema cu „iubirea aproapelui”? Cine îşi asumă toate neputinţele omenirii? Nimeni, absolut nimeni. De fapt e simplu: oamenii pur şi simplu mor de foame, în războaie inutile, avioane distrug zgârie-nori... Totul devine statistică: în Spania există „x” persoane care practică prostituţia, ultimul cutremur de pământ din Turcia a produs „y” victime. Citim informaţia într-un ziar sau o auzim la ştiri, apoi ne pregătim să luăm cina. Punct. Mâncăm. Punct. Facem sex cu soţia. Punct. Adormim. Punct. Există Dumnezeu? Da! Dumnezeu există. În noi, ascuns. În fond, de ce stă ascuns? Poate că este fricos... OK, fără poante de şantierist.

8 Victoraş

Eram supărat. Nu mai aveam bani, nu mai aveam de muncă, rămăsesem fără paşaport, pierdusem sute de euro la jocurile de noroc şi nu aveam nicio speranţă să o scot la vreun liman prea curând. Stăteam în pat şi fumam Chesterfield gândindu-mă că trebuie să existe o soluţie facilă să fac rost de bani fără prea mare efort. Mi-am adus aminte ce mi-a spus Petruş când a nimerit în mijlocul Bucureştiului în plină aglomeraţie. Oameni grăbiţi cu genţi diplomat în mâini printre cerşetori şi milogi. Unii lângă alţii pe străzi înguste şi o aglomeraţie tipic newyorkeză: „Alberto, mi s-a sculat pula! Mă crezi că mi s-a sculat pula când mi-am dat seama câţi bani sunt în oraşul ăsta?” Mie nu mi se sculase nimic, stăteam în pat şi trimiteam fumul în tavan nepăsător. Era o situaţie de moment, cu siguranţă. Ieşisem mereu triumfător din situaţiile de criză. Şi în plus era vară, plină vară, iar eu vara aveam un noroc extraordinar la bani. La televizor

rula un program de bârfe, spaniolii ăştia sunt înnebuniți după bârfe şi şuşanele.

În Spania făcusem o pasiune pentru clipurile publicitare. Pe unele le țineam minte luni de zile, apreciam toată echipa aia de specialişti: psihologi, regizori şi actori, care în treizeci de secunde reuşesc să hipnotizeze un popor întreg făcându-l să cumpere un baton de ciocolată cu un euro şi douăzeci de cenți bucata, când costul lui de fabricație e aproximativ douăzeci de cenți. M-am gândit că aş putea face reclame, sunt îndemânatic atunci când trebuie să conving oameni. Începusem să visez la o reclamă antifumat, dar m-a întrerupt telefonul. Era Cocostârc.

— Da, mă. Ce vrei?

— Ce pula mea faci, mă?

— Mă uit la „Aquí hay tomate” pe Telecinco.

— La ce???

— La „Aici sunt roşii”, pe Telecinco.

— Ce ai mă? Ai luat-o razna?

— Cocostârc, tu nu te uiți la televizor? E o emisiune de bârfe pe canalul 5, „Aquí hay tomate”, adică „Aici sunt roşii”.

— Dă-le-n pula mea de bârfe. Ai țigări?

— Bă, da' milog mai eşti?! Nici țigări n-ai! Am, hai vino pe la mine că şi aşa mă plictisesc.

— Bine, da-mi iei şi mie un pachet de țigări.

— Da, îți iau. Hai, vino. Suni la 2E la interfon, ştii, nu?

— Da, mă, ştiu. Hai că ajung în zece minute.

— Baftă!

— Baftă!

Cocostârc locuia împreună cu alți opt inşi într-un apartament de patru camere la mai puțin de zece minute de mers pe jos de unde stăteam eu.

Am început să-mi definitivez reclama antifumat, fumând şi privind atent rotocoalele de fum care se îndreptau rapid spre tavanul alb. Un fumător vorbeşte cu o ţigară. Barul plin de fum, fumătorul încercând să se lase de fumat. Îi explică ţigării că dimineaţa tuşeşte mult, nu mai poate să urce scările fără să obosească; că e ca şi cum şi-ar arde banii atunci când fumează. Ţigarea îi reproşează nervoasă că e nerecunoscător, că i-a fost mereu alături, la bine şi la rău. Atunci când l-a părăsit prima nevastă, când a pierdut jobul ăla bine plătit, că a fost cu el peste tot, la mare, în Argentina, la liceu, la discotecă, că l-a protejat de toţi factorii de stres ş.a.m.d. Fumătorul rămâne ferm pe poziţie, se va lăsa şi cu asta-basta. Ţigarea îi cere o ultimă favoare: să-l îmbrăţişeze pentru ultima oară cu fum. Şi în clipa aia i se înfige în plămâni cu o privire diabolică, ucigându-l. Ceva de genul „toate rănesc, ultima ucide". Cu o scenografie adecvată, iese o reclamă mişto.

Exact în clipa în care mă gândeam să caut pe internet nişte agenţii de publicitate din Barcelona şi să-mi traduc totul în spaniolă a sunat interfonul. Am sărit din pat cu ţigarea în mână, am avut timp să-mi observ corpul scheletic în oglinda imensă de pe hol şi să mai trag un fum înainte de a răspune la interfon.

— Tu eşti, mă?

— Da, deschide!

Până a ajuns Cocostârc la etajul al doilea m-am privit în oglindă. Coastele mi se observau asemenea deţinuţilor de la Auschwitz, iar rotulele erau exagerat de mari. Fumam distrat. Şi ce dacă?! Parcă sunt singurul schelet ambulant de pe planeta asta... Africa e plină de Alberţi negri. Nu-s singur.

— Alberto, slab eşti! Şi fra'tu e slab, şi sor'ta e, dar parcă tu mănânci miercurea şi vinerea. De ce dracu' nu te îngraşi, mă?!

— Prima dată se spune „Salut, Baftă, Ce faci”.

I-am întins mâna. Mi-a strâns-o moale, aveam palmele transpirate. Afară era extrem de cald, peste 35°C. Tricoul strâmt i se mulase pe pectoralii proeminenți, iar la subraț transpirase abundent. Răspândea un miros vag de transpirație şi parfum ieftin.

— Salut, domnul Alberto.

— Aşa mai merge.

A început să se hlizească.

— Mai dă-te-n pula mea, mă! Apoi a întrebat repede: Apă rece ai la frigider?

— Da, vezi şi tu pe acolo.

A intrat în bucătărie, a luat o sticlă de 1,5 litri de apă rece şi un măr mare şi a venit în salon.

— Ce faci?

— Mă uitam la bârfe. Cocostârc, nu ți-a dat Sică acum trei zile douăzeci de euro? Ce-ai făcut cu ei? Iar nu ai țigări?

— Am luat nişte cafea, un săcotei de cartofi, un carton de ouă, trei pachete de țigări de-alea mai ielteneanu, cum spui tu, vreo patru pâini, mi-am încărcat telefonul cu cinci euro, o sticlă de cola, am băut o bere la bar şi mai am doi euro toți banii. Zici douăzeci de euro de parcă ai zice cinci sute. Tu mai ai bani?

— Mai am vreo zece euro toți banii, dar trec mâine pe la sor’mea să-mi dea ceva împrumut. Îți iau eu un pachet de țigări. Cât mai ai de luat de la muncă?

— Vreo trei sute şi ceva de euro, dar vreau să trimit două sute în România, că şi-a rupt cumnată-miu piciorul şi trebuie să dea şpagă la doctor. Tu?

— Cam tot aşa şi eu, vreo trei, patru sute de euro.

— Unde-i fra’tu?

— Nu ştiu, a plecat cu Sică să ia o lucrare mare prin Gijón, cred.

— Doamne ajută! Poate începem şi noi munca, că m-am plictisit în casă toată ziua. Unde e Gijónul ăsta? E departe?

— Vreo şapte sute de kilometri, la ocean, lângă Oviedo. Ştii unde-i Asturias?

— Ce-i aia Asturia?

— Nu Asturia, Asturias. E o regiune ca Aragonul, adică un fel de judeţ ca la noi în România. Judeţul Brăila are mai multe oraşe: Brăila, Ianca, Făurei. Aşa şi Asturias are Oviedo, Gijón; Aragonul are Zaragoza, Huesca, Calatayud etc. etc.

— Mai dă-le în pula mea de judeţe. Hai, mergem pe afară?

— Pe căldura asta?

— Păi, n-ai zis că-mi dai bani de ţigări?

— Da, o să-ţi dau.

A dus sticla cu apă rece la gură, gâlgâind zgomotos şi rotindu-şi privirea prin cameră. Mărul lui Adam i se urca şi cobora ritmic ca un piston ce rulează învelit în piele. S-a sculat de pe scaun şi s-a apropiat de bibliotecă.

— Cine e zdreanţa asta?

Era o poză cu o prostituată într-un bordel, zâmbind fad de lângă un aparat cu jocuri de noroc.

— Una, n-o ştiu. A fost prietena lui Costel. O prostituată.

Cocostârc a mai aruncat câteva priviri curioase asupra fetei şi s-a aşezat pe scaun lângă mine expirând zgomotos.

— Mergem, mă?

— Stai să mă îmbrac.

În şifonier era dezordine. Am mirosit câteva tricouri şi am ales unul verde care mă făcea să par puţin mai gras. Am intrat în baie. Am o slăbiciune pentru oglinzi. M-am privit cu atenţie în oglindă. Câteva măsele lipsă. Mi-am trecut rapid mâna prin păr. Puţin gel de păr ieftin şi sunt

ca nou. Oamenii ăştia au o slăbiciune pentru eroi şi poveştile cu happy-end. Se privesc în oglindă ca şi când ar căuta un aliat să-i scoată din belele. Sau ca şi când ar telefona unui unchi bogat din Texas pentru zece mii de dolari cash. Am trecut de câteva ori deodorantul pe la subraț şi m-am parfumat apăsând zgârcit asupra parfumului calculat să-mi ajungă încă o lună. În fond ieşeam la o cafea, nu la vreo recepție unde era invitat El Rey Juan-Carlos. Mai mult ca sigur că o să nimerim într-unul din barurile ieftine, care se găsesc cu miile în Zaragoza.

Îmi priveam ochii cu atenție în oglindă. M-am văzut într-un colț al băii. Priveam un slăbănog care îşi observa dantura avariată gândindu-se cum putea masca absența celor patru măsele. Apoi am avut revelația totală asupra acelui Alberto care se privea în oglindă. Un individ mizer, pierdut într-o masă compactă de oameni abandonați într-un univers care le pune piedici la fiecare pas. Nu mai contau naționalitatea, gradul de cultură sau kilogramele. Era doar o replică palidă a unui Adam aruncat de Dumnezeu într-un infern condus de legi meticulos compuse tocmai pentru a-l prinde în lanțuri. Cu fiecare secundă ce o risipea respirând, nu făcea altceva decât să-şi înfigă în piele mici ace care-i atrofiau gândirea şi libertatea. Nu mi s-a făcut milă de el. Era un muritor. Apoi am redevenit Alberto. Am ieşit din baie vesel.

Cocostârc avea o inteligență foarte redusă. Sau un IQ de găină beată. De multe ori îi spuneam lui Costel, plin de frustrare, că în Spania au ajuns doar ultimele rebuturi de caractere umane din România. Cocostârc era un pârnăiaş aproape analfabet. Nu putea pronunța „teleenciclopedia” şi asta era pentru mine un motiv mişto de distracție. Când voiam să-l pun la punct îi ceream să rostească repede „teleenciclopedia”. Se înroşea la față, mărul lui Adam făcea

sforțări supraomeneşti să nu explodeze, iar el nu reuşea decât să pronunțe „teleen... teleenciplo... teleenclopedia...” urmat invariabil de un „băga-mi-aş pula, că n-am putut niciodată să spun cuvântul ăsta!”

— Costel, îi reproşam eu adesea, ştii ce facem noi aici în España? Trăim la plesneală, mă. Ne pierdem tinerețile printre cretini. Nu vezi că au ajuns aici numai hoți, prostituate, zidari şi alcoolici? Parcă ai spune că şi Spania asta e azil pentru handicapații din România.

— Şi ce vrei să facem, Alberto? Să mergem în România şi să cumpărăm țigări pe datorie de la chioşcul lui nea Gheorghiță? Stăm aici, de bine, de rău, tot ne facem de-o fasole. Când trăiai tu aşa în România, cafele la bar, două pachete de țigări pe zi, frigiderul plin şi trei perechi de adidaşi???

— Ha-ha-ha. Ce ne-am scos! Ca boierii ăia mari trăim.

— Nu mai râde, prostule. Oricum te ratai în România. Dacă eşti strângător tot te duci la vară cu vreo cinci mii de euroi să te distrezi şi tu ca băieții la mare, la terase cu gagicile.

— Să ştii că asta mi-am dorit toată viața: să mă duc la vară în România cu cinci mii de euroi în portofel şi să-i sparg la Mamaia şi la Poiana Braşov cu toate minorele care o sug pe un pachet de LM albastru şi pe o cola. Ăsta e idealul meu în viață, să muncesc un an de zile ca un sclav aici, să dau la lopată zece ore pe zi ca să mă duc o lună în România cu cinci mii de euro şi să mă salute vecinii din bloc ca pe un nabab.

— Păi, de ce nu strângi banii? Îți iei şi tu o casă, o maşină şi nu te mai plânge atât, du-te-n România să munceşti pe te miri ce. Tu nu ştii ce vrei. Serios. Ce vrei? Banii se fac greu. Du-te la muncă, strânge bani să-ți faci şi tu un viitor. Că doar n-ai venit să faci vechime în

Spania. Tu nu vezi că alcoolicii ăştia de care râzi tu şi-au făcut case în România după doi ani de zile în Spania? Tu ce dracu' ai?

— Nu mi-am luat şi eu o cutie de carton şi-o trotinetă măcar. Ha-ha-ha.

— Râzi ca prostu'. Degeaba te crezi tu inteligent dacă n-ai cinci euro în buzunar. Miroşi a fraier de la distanţă.

Şi conversaţia a continuat încă jumătate de oră pe aceeaşi temă. Toţi analfabeţii români care au ajuns în Spania şi nu ştiu cu ce ocazie se urează „Buenas tardes" şi „Buenos días" au maşini de lux şi apartamente centrale în oraşele de provincie ale României. Avea şi el dreptatea lui.

Dar, momentan, traversam cu toţii clipe dificile. Şeful avusese unele probleme cu faptul că folosea muncitori români fără documente de şedere, aşa că a fost nevoit să caute şantiere în regiuni mai îndepărtate, unde nu-i cunoşteau încă adevărata istorie: un traficant de carne vie. De multe ori le spunea apropiaţilor că muncitorii săi sunt asemenea curvelor, iar el peştele: fac jumate-jumate din profit. Era o nevoie imensă de forţă de muncă, dar românii lui nu aveau dreptul legal de a munci, aşa că era nevoit să accepte contracte mai puţin profitabile de la firme de construcţii care lucrau semilegal: acceptau tacit muncitorii fără documente de şedere, dar în schimb plăteau mult mai puţin decât era în mod normal salariul pentru acelaşi gen de muncă. Per total toată lumea câştiga, mai puţin Fiscul spaniol. Toţi erau fericiţi. Dar ceea ce nu ştia nimeni era că de ceva timp poliţia economică îi fila convorbirile telefonice şi îl supraveghea atent pe şef, care atrăsese atenţia datorită stilului de viaţă de prinţ arab. Arunca mii de euro în stânga şi în dreapta. Spaniolii sunt un popor destul de modest, chiar şi marii patroni de firme nu se afişează ostentativ în public cu

averea lor. În schimb, Sică avea prostul obicei de a face paradă cu milioanele lui de euro obținute ilegal.

Când am intrat în salon, Cocostârc încerca să descifreze, silabisind, un SMS de la Vodafone.

— Ce pula mea vor ăştia, mă? Ia vezi tu, că ştii spaniolă.

Am citit rapid, o promoție de vară.

— Neinteresant, o promoție prin care vorbeşti cu un cent pe minut cu numerele de Vodafone. Te costă şase euro şi vorbeşti cu un cent până în septembrie. Hai să mergem.

Afară era foarte cald, 38°C. Am intrat în primul bar pe care l-am găsit deschis pe Tenor Fleta. De ceva timp în Spania se înmulțiseră chinezii. Aveau magazine pline cu produse ieftine în care se găsea orice, de la ace de cusut până la salopete de muncă. Prețuri derizorii. Plus că începuseră să cumpere şi baruri. Jumătate din barurile din oraş le aparțineau.

Mă distrau cu stilul lor de a face comerț din aproape orice. La colțul blocului în care locuiam era un mic magazin de produse alimentare, proprietatea unui familii de chinezi. Vorbeau stâlcit spaniola şi nu pronunțau niciodată litera „r”. Învățasem trei chestii pe limba lor. Să zic „salut”, „mulțumesc” şi „la revedere”. Am salutat-o politicos în chineză pe chelneriță. M-a privit mirată, de unde ştie slăbănogul ăsta chineza... La fel m-a privit şi Cocostârc, eram un geniu pentru el dacă ştiam să vorbesc şi chineza. Apoi am cerut două cafele cu lapte şi i-am dat bani să-şi cumpere țigări. Când chinezoaica a venit să debaraseze masa de lângă noi, Cocostârc şi-a încordat bicepşii din reflex, erau singurele lui arme când se punea problema să cucerească o femeie.

— Ce bostan mişto are chinezoaica asta?! Parcă i l-aş sparge puțin. Şi mi-a făcut şmechereşte cu ochiul.

— Cocostârc, n-ai să agăți în viața ta o spanioloaică atât timp cât nu ştii să vorbeşti corect româneşte.

— Ia mai du-te dracului, mă, inteligentule. Ia spune şi mie cum se zice în spaniolă: „Vrei să ieşi cu mine diseară?”

— De ce?

— Poate iese asta cu mine la discotecă.

O privea pofticios, ca un câine în călduri. Micuța chinezoaică îi remarcase privirile libidinoase. Era oarecum jenată. Avea mai puțin de un metru şi şaizeci de centimetri şi vreo cincizeci de kilograme, iar el avea un metru şi şaptezeci şi opt şi optzeci şi cinci de kilograme. Davida şi Goliat, varianta spaniolă, 2004. Cocostârc a remarcat că o intimidează şi mi-a repetat printre dinți: „Zi, mă!”

— *¿Quieres tomar algo conmigo esta noche?* (Vrei să ieşi cu mine în seara asta?)

— Cum, mă?

— *Quie-res to-mar al-go con-mi-go es-ta no-che.*

— Cum? A început să repete agramat ceea ce îi silabisisem eu cu încetinitorul. Nu pot, mă. Mai zi-mi o dată.

— *¿Quie-res to-mar al-go con-mi-go es-ta no-che?*

A încercat să repete cu voce tare. Era penibil. I-am zis să tacă, ne facem de ruşine. O pereche de spanioli în vârstă de la o masă alăturată ne privea cu interes. Am sesizat momentul critic şi i-am zis printre dinți.

— Cocostârc, termină că ne facem de cacao. Uită-te şi tu cum ne privesc pensionarii ăia doi de la masa aia. Şi i-am arătat discret un cuplu de vârsta a treia. Ea plină de aur, ca toate spanioloaicele trecute de şaizeci de ani,

machiată strident, iar el slăbuţ, cocoşat şi cu o ţigară de foi ieftină în mână.

Cocostârc s-a întors către ei şi le-a observat privirile curioase.

— Să vă fut în gură, bă. Ce vă uitați aşa ca disperații?

Spaniolul pensionar l-a privit atent pe Cocostârc şi i-a zâmbit puțin. Nu înțelesese nimic din ce îi spusese.

A întrebat politicos în spaniolă.

— *¿Qué ha dicho el caballero?* (Ce ați spus, cavalerule?)

Am intervenit imediat.

— *Nada, no te preocupas, tonterías. No pasa nada.* (Nimic, nu te preocupa, prostii. Nu se întâmplă nimic.)

Pensionara a zâmbit şi ea. Dar continua să ne privească destul de insistent. Înțeleseseră că cineva voia să bea o cafea la noapte, dar cum, cine cu cine sau când nu pricepuseră.

— Cocostârc, termină. Eu plec, ne facem de rahat aici. Poate cheamă ăştia şi poliția.

La cuvântul „poliție" Cocostârc făcea alergie. Ne-am ridicat încet, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, am plătit, salutând politicos pe toată lumea la ieşirea din bar. Cum era şi normal, ne-au întors salutul şi chelnerița, şi cuplul în vârstă.

Pe stradă am început să-l apostrofez.

— Eşti prost tare de tot. Nu-i mai înjura în gura mare, că nu-s chiar aşa de proşti.

— Hai că mă disperaseră, n-ai văzut ce se uitau? Parcă zici că le furasem portofelul.

— Aşa se uită ei, ce, n-au voie? E țara lor, pot să se uite cât vor.

Pe Avenida Tenor Fleta era o căldură insuportabilă. Era aproape ora şase după-amiază, dar soarele era foarte puternic. Peste 37°C. La ora aia era destul de aglomerat,

străzile erau pline de maşini şi muncitori care se întorceau de la muncă. De obicei, atunci era poliția pentru străini în plină activitate pe străzi. Nu mă temeam pentru mine, nu mă oprise niciodată poliția pe stradă. Dar Cocostârc putea atrage privirile curioase. Fizionomia lui de român, tunsoarea de soldat american, mersul de Brăila, legănat, şi tatuajele scârboase îl trădau de la distanță că e un *extranjero.* Pe bicepsul drept avea scris, cu tuşul acela verde folosit de puşcăriaşii români pentru a-şi tatua obsesiile, „Vasilica”, iar pe celălalt, un şarpe anemic ce se încolăcea în jurul unei femei dezbrăcate. Adesea îi spuneam că, dacă erau o mie de spanioli în câmp deschis, iar el se pitea după ei, tot îl recunoşteam. După zâmbet, după mers, după haine. Putea să se trântească şi la pământ, tot îl detectam. Pentru maşinile de patrulă are poliției, primele lucruri care îl dădeau de gol pe un străin erau mersul şi vestimentația. Românii purtau pantaloni de trening şi pantofi, mergeau într-un mod anume, mişcând mult mâinile pe lângă corp şi, întotdeauna, dar întotdeauna, purtau tricoul băgat în pantaloni. Era cea mai la îndemână dovadă că aveau de a face cu un *extranjero.* Iar poliția pentru străini se numea generic „Extranjeria”. Mai temută decât Dumnezeu pe timp de pace de români, marocani, ecuadorieni, chinezi şi toate națiile care nu beneficiau de statutul de cetățean al spațiului Schengen.

— Hai să mergem la Victoraş, m-a sunat acum două zile şi m-a rugat să trec pe la el.

— Ce voia moşul ăla?

— Nu ştiu, mi-a zis că vrea neapărat să muncească. Oricum, stă pe aproape, pe Goya, la vreo zece minute de aici. Stai să-l sun.

Victoraş era un fost şofer din Brăila. Cu mulți ani în urmă lucrase la o fostă întreprindere comunistă. După

revoluție se privatizase parțial, iar directorii se menținuseră în funcții. Pe la mijlocul anilor ’90 îl cooptaseră pe Victoraş-şoferul să scoată pe poarta fabricii utilaje şi produse finite fără niciun document justificativ. Adică furt din avutul public. Într-un final, filiera a fost descoperită de către poliție şi, printr-un complex de împrejurări nefavorabile, Victoraş şi-a asumat toată vina. Pretindea că şefii bandei, adică directorul, directorul adjunct şi alți ştabi care fuseseră implicați în furt, îi promiseseră că vor avea grijă de el şi de familia lui dacă îi va scoate basma curată. Se lăuda că trecuse proba detectorului de minciuni şi nu a sifonat nimic. Făcuse închisoare numai el. Dar foştii membri ai filierei l-au uitat în puşcărie. În celulă îl cunoscuse pe Cocostârc. Victoraş era un moş simpatic, impropriu zis „moş”, la cincizeci şi ceva de ani, dar părul îi era alb complet. Avea un umor deosebit şi o percepție foarte fină asupra realității. Muncisem împreună cu el câteva zile pe şantier şi era delicios când îşi povestea aventurile prin Europa în drum spre Spania.

Motivul principal al venirii lui aici era simplu: mama lui, o femeie de optzeci de ani, se îmbolnăvise grav şi nu mai avea bani deloc. Aşa că s-a hotărât să îi vândă casa şi să o interneze într-un azil de bătrâni, iar el să-şi cumpere o garsonieră prin Brăila. Singura problemă era că mai trebuiau investiți nişte bani în consolidarea casei situate într-o comună foarte aproape de Brăila. În fond era vorba de vreo opt, nouă de euro după spusele lui, bani pe care îi putea strânge în cel mult două luni în Spania. Ironia sorții era că el nu numai că nu strânsese niciun ban în cele şase luni de când era în Zaragoza, dar mai contractase încă o mie de euro datorii. Sincer, două mii de euro nu e o sumă mare pentru un muncitor în construcții, dar, având în vedere că nu avea documente de şedere, nu cunoştea

limba, nu avea habar să țină o mistrie în mână, era condamnat să fie un veşnic salahor pe care şeful îl folosea câteva zile pe lună pe diferite şantiere. Cel mult trei, patru sute de euro lunar se puteau scoate în stilul ăsta. De aici şi datoriile lui şi cercul vicios în care nimerise. Stăteau vreo şapte, opt inşi într-un apartament infect pe bulevardul Goya. De ce spun şapte sau opt? Pentru că nu ştiai niciodată cine vine peste noapte sau cine pleacă a doua zi. Era un du-te-vino continuu. Apartamentul aparținea unui spaniol bătrân şi de bună-credință care îl închiriase pentru un preț modic unui samsar român de spații locative. Modic însemnând patru sute de euro pe lună cu toate cheltuielile incluse. Fusese un apartament drăguț, dar într-un an ajunsese o cocioabă unde puteai contracta un pui de hepatita A lejer. Samsarul, român „afacerist”, închiria un spațiu de dormit cu sume cuprinse între o sută şi o sută cincizeci de euro lunar, banii înainte, ca la curve. Profitul lui era cel puțin dublu, cinci sute de euro lunar. Era un orăşean milog de prin Deva care avea documente de şedere şi profitase de faptul că erau mulți români care nu aveau unde să doarmă, sau veniseră în Spania pentru că auziseră că e o țară „dulce” cu străinii, unde câinii umblă cu covrigi în coadă. Aşa că făcea speculă cu un pat sau cu vreo cameră. Nu-l interesa prea mult că locuința se deteriorase, dacă scotea cinci sute de euro de la subchiriaşi era perfect. La rândul lor, subchiriaşii distruseseră apartamentul, încetul cu încetul, involuntar sau cu bună ştiință. Acum Victoraş devenise omul de încredere al samsarului, pentru că avea ceva vechime în apartamentul de pe Goya, unde stătea. Cam de vreo trei luni şi ceva. Înainte locuise într-o casă părăsită de la marginea oraşului. Fără curent, fără apă, fără canalizare. Ca în Evul Mediu. Evoluase bine, din moment ce reuşise să stea într-un apartament în mijlocul oraşului

cu apă rece şi caldă (uneori, atunci când nu se strica boilerul – iar boilerul se strica periodic şi regulamentar o dată la trei săptămâni), cu becuri aprinse şi lanţ de care se trage apa la WC. Deci trăia binişor pentru un ilegal.

Cald, multă lume pe stradă. La intersecția dintre Tenor Fleta şi Paseo Sagasta erau fluieraşii la datorie – polițiştii de la circulație care suflau în fluierele lor minuscule, dar extrem de zgomotoase, mai mult încurcând circulația decât deblocând-o. Oare polițiştii sunt la fel peste tot? M-am întors spre Cocostârc. Se înroşise puțin la față. Era normal să se facă grena, nu ai chef să te întâlneşti cu polițiştii pe stradă când nu ai documente de şedere.

— Ți-e frică, mă?

— Băga-mi-aş pula în nația lor! Ştii ce le-aş face eu la ăştia? Le-aş da numai pumni în gură.

Am mers încet pe lângă ei pe trecerea de pietoni. Ridicau din mâini făcând semne maşinilor să înainteze deşi culoarea semaforului era roşu. Fluierau cu însuflețire, agitându-se pe căldura aia sufocantă. Îşi câştigau salariul fluierând. Noi muncind cu lopețile, cu mortarul şi cu mistriile. Fiecare cum poate.

Am scos mobilul şi am format numărul lui Victoraş.

— Pe cine suni?

— Pe Victoraş, să-mi spună numărul de la apartament.

— Lasă că-l ştiu eu, 3A.

— Bine.

Am trecut de sensul giratoriu de pe Goya, plin de palmieri maiestuoşi, şi am făcut imediat la dreapta. Era o clădire construită în timpul lui Franco. Nu aveau calorifere, iar în casă totul funcționa pe curent electric: aragazul, boilerul, radiatoarele folosite iarna pentru a încălzi camerele. Un bloc „comunist”. Fără balcoane şi cu

gresie închisă la culoare peste tot. Acelaşi model şi în salon, şi în baie. Jaluzele exterioare din lemn, geamuri albe cu vopseaua scorojită. Îl urăsc pe Franco la fel de mult ca şi pe Ceauşescu când vine vorba de blocuri pentru muncitori. Nişte cutii de beton fără personalitate. Iar pereţii sunt şi mai subţiri ca în România. Mulţi pensionari din Spania devin la fel de nostalgici când vorbesc despre Francisco Franco precum românii formaţi în regimul comunist de dinainte de '89. Că Franco făcea, că Franco dregea. Că a făcut locuinţe pentru toţi, că te luau de pe stradă şi te trimiteau la muncă. Că o pesetă avea valoare şi tot aşa până când începeam să mă plictisesc ascultându-i.

Am sunat la interfon.

Deşi niciunul din casă nu ştia să poarte o discuţie decentă în spaniolă, toţi răspundeau cu „Si”. Toţi românii din Spania răspund cu „da” în spaniolă când sună interfonul. Le dă un fel de putere chestia asta cu „sí”, ca şi cum ar urca pe scara socială vreo paişpe' trepte dintr-o săritură.

— *¿Sí?*

Am răspuns în română.

— Sunt eu, Alberto, deschide.

Stăteau la etajul trei. Pe scară mirosea acceptabil. Am intrat. Am aruncat o privire pe hol. Salonul era chiar în faţă. Victoraş mi-a întins mâna serviabil. Mă enervau gesturile astea, dar am trecut peste fază şi am intrat direct în salon. Mereu eram confundat cu unul din oamenii de încredere ai şefului, şi asta îmi crea o stare de disconfort. Aveam impresia că oamenii nu sunt sinceri când vorbesc cu mine, ca şi cum s-ar fi temut că, dacă îşi vor exprima făţiş nemulţumirile faţă de tratamentul pe care li-l aplica şeful, a doua zi eu mă găseam cu Sică, îi turnam şi ei rămâneau fără jobul ăla de rahat.

Odată m-a trimis Sică să iau datele unor muncitori care lucrau la renovarea unei case situate foarte aproape de birou. Era ora pauzei de dimineață, de la nouă şi jumătate la zece. Niciun şantierist de-al lui nu era la locul de muncă. Instinctiv am intrat în cel mai apropiat bar de lângă casa în renovare. Erau cinci români ilegali, toți cu câte o bere în față. Când m-au văzut au împins discret berile din fața lor, ca şi când fuseseră prinşi cu portofelul păgubaşului în mână. M-a amuzat faza şi nu m-am putut abține să nu le spun: „E pauză, puteți bea o bere, două.”

Aceeaşi privire am remarcat-o şi pe fața lui Victoraş. În salon erau trei canapele roase de timp şi un televizor color, după toate probabilitățile găsit la gunoi. Cam în acelaşi loc fuseseră găsite şi canapelele. Cocostârc şi Victoraş m-au urmat veseli, ca nişte vechi amici de celulă.

În salon nu era nimeni. M-am aşezat pe o canapea roşie ce mi s-a părut mai curată. Curând şi-a făcut apariția unul din locatari. Era un fost cioban pe nume Sorin, muncise doar câteva săptămâni de când venise în Spania. Era prietenul care îi împrumutase bani lui Victoraş să ajungă în Zaragoza.

Mi-a întins mâna. M-am ridicat puțin în semn de politețe şi i-am strâns-o. O mână osoasă, mare cât o lopată. Are forță ciobanul ăsta, trebuie să ai degetele puternice când mulgi oile, mi-am zis amuzat în gând.

— Salut, Alberto!

— Hai noroc!

S-a trântit direct lângă mine.

— Mă dor genunchii ca la capre. De la atâta stat degeaba.

S-a uitat direct în ochii mei. Avea nişte ochi albaştri spălăciți şi părul aproape blond. Vorbea tare ca orice cioban. Ştiam de la Victoraş că trăise vreo şapte, opt ani izolat în Deltă, îngrijind oile unui sibian bogat. Strânsese

destui bani pentru a putea veni în Spania, plătindu-i şi lui Victoraş drumul.

Am rămas amuţit de replica lui. Nu ştiam că pe capre le dureau genunchii, şi nici măcar cât de tare. Victoraş a sesizat penibilul situaţiei şi a făcut pe gazda politicoasă.

— Beţi ceva?

— Da, eu o cafea. Dar dacă nu ai lapte, nu beau. De mult timp nu mai suportam cafeaua fără lapte.

— Eu beau o bere, dacă ai, a spus Cocostârc şi s-a aşezat şi el pe canapea, lângă măsuţa cu televizorul găsit la gunoi. Merge jaful ăsta?

Sorin s-a ridicat repede şi a pornit televizorul. Victoraş s-a răstit la el.

— Închide-l, nu vezi că au venit oamenii ăştia să vorbim? Nu-ţi ajunge că e deschis toată noaptea pe canalurile alea cu futaiuri, de nu se mai poate odihni nimeni în casa asta?

Sorin s-a intimidat şi l-a închis imediat.

— Alberto, n-am cafea că noi nu bem cafea. Dacă vrei, suc.

Mi s-a părut ciudat, de unde au ăştia suc? Că ei nu au bani de ţigări... Am plusat.

— Ceva cu cofeină. Ai?

— Avem mai multe. Pepsi, de fructe, ceai la cutie.

— Ha-ha-ha. De unde aveţi, măi, Victoraş, voi toate astea?

— Păi, crezi că noi stăm degeaba toată ziua? Hai cu mine la frigider să vezi ce avem. M-am ridicat şi l-am urmat curios. Frigiderul imens al proprietarului era plin cu de toate: cutii de sucuri şi bere, ţiple cu sendvişuri, fructe, toate nebuniile care stau într-un frigider obişnuit.

— De unde dracu' aveţi voi toate astea? Cine fură aici?

— Nu fură nimeni. Sunt de la Lidl[2]. Le aruncă ăia când sunt aproape de expirare ca să nu aibă probleme, înțelegi? Şi mi-a făcut cu ochiul.

Instinctiv am întors cutia de pepsi pe care o luasem de pe raftul frigiderului ca să-i verific data de valabilitate. Expirase de două zile.

— Ia-o, nu-ți face probleme. Crezi că data asta e fixă, că dacă bei la două zile după ce expiră o să mori? Ce dracu'?! Asta e aşa de formă, mai e valabilă încă vreo două luni, pe puțin.

M-am uitat în ochii lui atent. El în ai mei. Avea o lumină specială în privire, cu un asemenea individ puteai traversa deşertul Sahara, dar te-ar fi vândut ca sclav dacă ar fi avut de ales. Genul de român care acționa după dictonul: „Decât să plângă mama, mai bine plânge mă-sa." Existau şi spanioli care gândeau la fel, mama fiecăruia era scuza lor atunci când făceau rău. Trebuie să fim răi pentru ca mama noastră să fie fericită şi mulțumită în casa ei mizeră, aşteptându-şi pensia.

M-a îmbiat încă o dată. Un zâmbet pe jumătate de penitenciar, pe jumătate mesianic. Am luat cutia rece cu suc, privind-o încântat. Era un deliciu să stau în fotoliu ascultând absent pălăvrăgelile muncitorilor şi să fumez în timp ce sorbeam alene din cutia de pepsi.

Victoraş a luat câteva cutii de bere şi am reintrat în salon. Aici începuse o discuție despre banii şefului. Banii, pentru multe clase din ierarhia socială, reprezintă cea mai bună modalitate de a măsura valoarea intrinsecă a unei ființe umane. Cu cât ai mai mulți, cu atât ai mai multe calități morale sau fizice. Adică un şchiop miliardar e mai

---

[2] Lanț de supermarketuri care comercializează produse alimentare la Prețuri minime.

valoros şi mai potent decât un atlet ce aleargă o sută de metri plat sub zece secunde.

M-am apropiat de fereastră. Sorin m-a întrebat dacă am ţigări. Am băgat mâna în buzunar după pachet, am scos una, am aprins-o, apoi am aruncat pachetul pe masă. Un fel de „Luaţi şi ospătaţi-vă, acesta e sângele meu şi carnea mea!” În momentul în care pachetul a aterizat pe măsuţă, trei mâini s-au aruncat înspre el ca nişte ulii înfometaţi după pradă. Trei zgomote similare de brichete aprinzându-se. Discuţia a continuat în aceeaşi notă stupidă. Clasa muncitoare are o slăbiciune pentru munca fizică grea.

— Când mergem şi noi la muncă?

Victoraş a plasat întrebarea strategic, ştia că de la mine putea afla mai multe.

Cocostârc s-a întins pe canapea cu o cutie de bere în mână.

— Săptămâna viitoare sigur.

M-am întors spre Victoraş.

— Din containerele alea luaţi voi toate chestiile astea?

S-a ridicat venind spre geam.

— Da, dar nu le scot tot timpul. Am avut probleme prima dată cu nişte ciori de-ale lor. Mama lor de ciori. Pline de aur căutau în gunoi. Să-i vezi cum intrau cu totul în container. Au anumite zile când aruncă produsele expirate. Marţea şi vinerea. Atunci să vezi cum se adună ciorile la carne şi iaurt. Dar am vorbit cu femeia aia care le aruncă. Avem întâietate, ne dau direct nouă produsele în mână, apoi vin ciorile, şi de-ale noastre, şi de-ale lor. E o spanioloaică în vârstă, i-am spus că dacă ne dă nouă direct în mână nu mai furăm din magazin.

Victoraş, ca majoritatea românilor din Spania, vorbea limba spaniolă „de îl dureau mâinile”. Adică mai mult prin semne. Mă distra modul ăsta de a comunica. Anumite

gesturi sunt universal valabile în toate părțile globului. Şi aici fac o paranteză. În general pentru români, atunci când duci mâna în dreptul stomacului, înseamnă că îți este foame. Spaniolii au un alt simbol pentru a reprezenta foamea. Unesc toate degetele de la mâna dreaptă şi le îndreaptă în mod sugestiv spre gură. Cu alte cuvinte, mănâncă pentru plăcere, pentru a simți savoarea hranei. Românii, ducând mâna în dreptul stomacului, nu fac altceva decât să spună că vor să-şi bage ceva în burtă, orice. Nuanțând puțin, noi mâncăm pentru a trăi, ei trăiesc pentru a mânca. Două civilizații diferite în care unii, noi, românii, fac orice pentru un stomac plin, iar alții, spaniolii, fac orice pentru o delicatesă. M-am întors către cei doi, Sorin şi Cocostârc. Un fost pârnăiaş şi un fost cioban. Raportul de forțe se înclina pe toate planurile în favoarea lui Cocostârc. Puşcăria te face un tip deştept. Adică trecut prin „şcoala vieții", sintagmă de rahat prin care se definesc hoția, prefăcătoria, minciuna şi toate celelalte adjective care fac un anticetățean perfect. Față de Sorin, care stătuse şapte ani în Deltă printre oi şi câini, Cocostârc era un tip vorbăreț, cu un limbaj colorat, aşa cum îl au majoritatea agramaților. Sorin vorbea mai rar, râdea zgomotos şi vorbea întotdeauna tare, ca şi când încerca să se convingă că nu e singur. Cred că reflexul ăsta îl căpătase în toți anii cât a stat singur printre oi. În Deltă trebuia să vorbească tare pentru a-şi alunga singurătatea şi teama. Nu l-am auzit niciodată rostind ceva în şoaptă. Pe Cocostârc îl auzisem de multe ori vorbind cu o tonalitate joasă, ca şi când ar plănui o evadare la miezul nopții. Cu alte cuvinte, aveam în fața mea hoțul şi prostul, varianta Spania, 2004. Şi peste ei era Victoraş. Cocostârc îl ura pe „boşorog": Victoraş reuşise să fie apreciat şi respectat de ceilalți borfaşi, stârnindu-i invidia. Un martalog nu are multe şanse de

reuşită într-o celulă cu patruzeci de infractori. Victoraş nu era răufăcătorul clasic: cel care îți smulge poşeta pe stradă, te buzunăreşte în tramvai sau îți ia lănțişorul de aur de la gât pe o alee întunecată. Era mult mai stilat, fusese într-o filieră din care făcuseră parte indivizi bine cotați în ierarhia românească. Şi, mai mult decât toate, nu-i turnase pe capii rețelei chiar dacă fusese supus detectorului de minciuni, aşa cum pretindea el.

Tabloul era complet. Ciobanul şi hoțul discutau despre viața grea din Spania, iar eu mă întrețineam cu Victoraş. Încetul cu încetul, am aflat că, în afară de ei, apartamentul mai număra doi locatari stabili. Spun stabili pentru că aveau mai mult de trei luni de când stăteau împreună. Unul dintre ei era un alcoolic notoriu, care venise în Spania după ce pierduse totul din cauza băuturii: nevasta, casa şi serviciul. Job de rahat, evident, muncise la fabrica de perdele din Paşcani. Celălalt era un oltean abil. Reuşise în mai puțin de un an să cunoască o „babă” de cincizeci de ani care îl întreținea.

— Mama lui de oltean, nu ştiu ce i-a făcut babei, că-l lasă cu maşina în fața scării. *Cariño, hasta mañana!* (Dragule, pe mâine!) Şi vine sus plin de bani şi de țigări.

Victoraş continua să vorbească despre celălalt locatar stabil. Ionel, de vreo patruzeci şi cinci de ani, moldovean din Paşcani. L-am privit pe furiş pe Sorin. Îl asculta admirativ. Victoraş reuşise să se impună în fața tuturor datorită discursului plin de bancuri şi felului în care povestea cu lux de amănunte.

— Să-l vezi cum vine la doişpe’ noaptea rupt în gură de beat, dar cu ceva în traistă. Cum nu-l opreşte poliția pe stradă? A venit odată cu un but de porc. Am mâncat o săptămână.

— De unde l-a furat? a întrebat curios Cocostârc.

— Nici el nu mai ştia, l-a lăsat pe masă, a cerut o ţigară şi a plecat în camera lui să se culce.

M-am aplecat pe fereastră să fumez. Oamenii pe stradă se grăbeau. Când m-am întors, m-a izbit mizeria dezolantă a camerei de zi, a salonului. Furat de discuţie n-am fost atent la cât de sărăcăcios era mobilată camera. Un televizor, trei paturi, o măsuţă, câteva scaune. Oamenii ăştia sunt săraci, n-au gusturi şi, mai mult decât atât, se complac să trăiască în sărăcie. Românii sunt un popor sărac. Televizorul e mobila lor preferată, după pat. „Să ai să pui capul.” Pentru o clipă mi-am dat seama unde sunt: într-un apartament mizer, înconjurat de nişte specimene umane care îmi dovedeau că Darwin nu s-a înşelat. Trăiau pentru perpetuarea speciei. Puteau fi şi moluşte sau ţânţari. Trăiau, de fapt supravieţuiau, pentru un singur scop: să respire. Nu-şi puneau probleme existenţiale, fugiseră din România în Spania pentru o viaţă mai bună, dar aici găsiseră un adevărat iad. Dar hotărâră să rămână în iad. De ce? Pentru că România nu le putea oferi ceva mai bun. Preferau iadul spaniol, celui românesc. Era penibil: să mănânci din gunoaie, să fumezi chiştoace, să dormi în apartamente în care te puteai îmbolnăvi de hepatită, dar să nu te întorci acasă. Hm. Ce ţară e asta? Doamne, România chiar e o ţară din care până şi ciobanii şi puşcăriaşii fug? Ce să mai vorbim de medici şi de ingineri?

— Mergem?

Cocostârc s-a întors spre mine contrariat.

— Mai stai, mă. Ce dracu’ faci acasă?

— Vrei să pleci, Alberto?

Victoraş era puţin trist. Eram un interlocutor mai potrivit decât Sorin ciobanul.

— Hai că mai stăm.

— Începem munca sau nu?

— Sincer, nu ştiu. Probabil că săptămâna viitoare.

În discuție s-a amestecat şi Sorin.

— Eu trebuie să muncesc neapărat. Am nevoie de bani.

— Cine nu are nevoie de bani?!

Victoraş avea dreptate. Dar el avea un țel precis. Era foarte important să munceşti pentru ceva clar. M-a înduioşat. Eu nu munceam pentru nimeni, nici măcar pentru mine. Venisem în Spania pentru trei luni la insistențele lui Costel, dar aici nu am găsit nimic pe placul meu. Ciudat, Occidentul nu e nici pe departe un paradis. Aici trăiesc oameni simpli, munca e pe primul plan; într-adevăr, nivelul de trai e ridicat, dar trebuie să munceşti; puştii spanioli de şaisprezece ani preferă să lucreze pe şantiere decât să continue şcoala. E iluzia banului. În Spania cei care au de muncă au bani. Toți ştiam asta. Dacă munceşti, poți trimite câteva sute de euro lunar în România, îți poți plăti chiria, mâncarea, poți bea liniştit la bar câteva beri seară de seară şi poți merge şi la bordel regulat. Dacă nu, aduni din gunoaie şi fumezi chiştoace din stațiile de autobuz.

— Mai adu-mi nişte suc.

— Sorine, du-te tu, mă.

Sorin s-a ridicat supărat de parcă fusese trimis să facă muncile lui Hercule. Motivul pentru care Victoraş îl trimisese pe el era simplu: cât a dispărut din cameră, ne-a vorbit în şoaptă.

— M-a disperat ciobanul ăsta. Dacă nu l-aş avea în grijă ca pe copiii mici, eu aş face bani ca lumea. Dar aşa trebuie să-l port după mine ca pe unul de țâță. Stă toată ziua în casă şi spune că vrea să muncească, dar nu ridică un deget să caute şi el de muncă. Eu dau telefoane, eu vorbesc cu băieții. El nici măcar nu ştie să zică „bună ziua” în spaniolă.

— Dar de ce nu pleci tu, şi lasă-l să moară de foame aici, dă-l în pula mea. Că nu ai contract cu el?

— Da, mă, Cocostârc, dar nu e chiar aşa, ăsta sună acasă şi spune că l-am lăsat gloabă aici. Nțț, nu e bine, plus că mai am să-i dau vreo trei, patru sute de euro. Sunt legat de mâini şi de picioare.

Sorin a revenit în cameră. M-am uitat la pachetul de țigări, fumaserăm mai mult de jumătate. Afară se înserase. Mă plictiseau cu problemele lor. Discutau despre curve ieftine şi „autonomi” (persoane care puteau angaja muncitori români). Vorbeau despre ei cu venerație. Îi apreciau pe cei care îi jecmăneau, le plăteau lefuri mai mici cu jumătate decât spaniolilor, sau îi întârziau cu plata salariilor cu lunile. Şi asta pe motiv că nu aveau „Permiso de residencia y trabajo”, adică erau ilegali, erau vulnerabili şi făceau orice pentru treizeci de euro pe zi. Munceau peste zece ore zilnic, sâmbete şi duminici inclusiv, şi se rugau cu două mâni la Dumnezeu ca autonomul român să le dea banii. De ce munceau pentru întreprinzători români? Se loveau de bariera lingvistică. Cei care reuşiseră să învețe repede limba spaniolă deja munceau în firme spaniole şi câştigau decent, fără teama că nu-şi vor primi banii la sfârşitul lunii. Restul autonomilor români profitau de conaționalii lor, îi tratau ca pe nişte vite care trebuiau să muncească şi nimic mai mult. Era o stare de fapt pe care o acceptau cei mai mulți. Eu personal am cunoscut puțini români care s-au revoltat împotriva modului în care erau tratați. Puțini, prea puțini. De cele mai multe ori înjurau în gând, dar acceptau să fie exploatați ca pe vremea moşierilor. Mă rog, în condițiile în care ai speranța că poți câştiga de aproximativ cinci ori salariul tău din România, rămâi în Spania ca să fii călcat în picioare ca un preş. Pentru un pumn de euro.

Când am ieşit din apartamentul mizer era destul de târziu. Românii de acolo nu-mi stârniseră mila, asemenea cazuri le întâlneam des. Şi, în plus, eu nu pot face nimic, asta se întâmplă fără să mă întrebe nimeni pe mine nimic.

9 Aventura valenciană

Era una din zilele în care trebuia să facem inspecţie prin apartamentele închiriate de şef, destul de multe la număr. Hotărâsem cu Andreea să vizităm doar două în aceeaşi zi, foarte problematice de altfel. Se aflau în puncte diferite ale oraşului, la distanţă foarte mare unul de celălalt. Pe restul le „inspectam” telefonic. Exista în fiecare apartament un aşa-zis „şef”, care se ocupa cu ordinea şi disciplina. De obicei, ceilalţi chiriaşi îl considerau turnător şi pervers. Era primul care şoptea la urechea şefului dacă apele se tulburau în apartament.

Andreea se machiase strident, ca de obicei. Haine de firmă şi parfum scump din belşug. Purta mereu o servietă finuţă, neagră, pentru a-i oferi prestanţă de secretară.

Era nouă dimineaţa, tocmai terminasem de băut a doua cafea în biroul aflat la al şaptelea etaj al edificiului împânzit de birouri de avocaţi, notari, arhitecţi, firme de construcţii şi companii de pază şi protecţie.

— Mergem, Andreea?

— Stai, Alberto, că mai am de completat nişte hârtii.

Am profitat de ocazie să intru pe Yahoo Messenger. Îmi plăcea să intru de la muncă pe Messenger. Vorbeam cu o fată din România, era studentă la informatică la Bucureşti. Cu ajutorul ei aveam generatoare de chei la toate programele piratate descărcate de pe internet. Între timp, îi mai strecuram şi câteva cuvinte dulci. Ce efect miraculos are internetul?! Până şi şeful, în analfabetismul

lui bine cunoscut, conversa pe mIrc cu toate puştoaicele. Era mândru când obţinea de la vreo liceană de şaptesprezece ani numărul de telefon şi o poză.

— Ai văzut, bă, cum se agaţă femeile?!

De fapt, eu tastam şi scriam fără greşeli de exprimare, evitând cuvintele vulgare.

— Da, eşti tare.

— O sun şi o întreb dacă nu vrea să vină în Spania.

— Păi are şapteşpe' ani asta, te duci la puşcărie pentru corupere de minori.

— Sun-o tu, bă, că ai mai multă vrăjeală.

Aici îmi plăcea de el, scotea castanele din foc cu mâna altuia, un adevărat Stalin al secolului XXI.

Când sunam, de multe ori nimeream fete care habar nu aveau că Barcelona e în Spania sau că Portugalia nu e un oraş.

— E repetentă, mă. Tu nu vezi că nici nu ştie să scrie corect?

— Da' de când îmi trebuie mie fete care să scrie corect, prostule?!

Andreea a terminat de mâzgălit hârtiile.

— Unde mergem prima dată?

— La apartamentul de pe Ventura.

— Unde-i ăsta?

— În Santa Isabel.

— Aaaa. Gata, ştiu.

— Luăm taxiul. Stai să sun.

— OK, sună.

— *Un taxi en la Calle Rubalcalda numero 14... Sí, gracias.* (Un taxi pe Calle Rubalcalda numero 14... Da, mulţumesc.) Hai să coborâm, ajunge în patru minute.

Am luat liftul. Andreea s-a admirat în oglindă.

— Îţi place tricoul ăsta? E Dolce & Gabbana. Am dat două sute de euro pe el.

— E mişto, să-l porți sănătoasă.

— E frumos galbenul ăsta, nu?

— Da, îți stă super cu el.

Se entuziasmă brusc. Se întoarse spre mine explicându-mi cu pasiune.

— Mamă, Alberto, am văzut nişte haine de blană!!! Ştii cum erau? Aveau un guler înalt şi erau lungi până la genunchi.

— Andreea, doar ştii care e părerea mea, numai babele poartă haine de blană, şi în plus, unde să umbli cu haine de blană în Spania? De fapt, cât timp? O lună, două, ianuarie şi februarie. Atât, pe urmă ți-o mănâncă moliile în şifonier.

— Eu tot îmi iau una până la urmă.

— Dar cât era prețul?

— Trei mii cinci sute. Dar era la reducere. Costa patru mii şi au scăzut la trei mii cinci sute.

— E şi normal, cine cumpără haine de blană în toiul verii? Şi unde o s-o porți, Andreea? La birou sau unde?

— Când o să aibă Sică cinci sute de oameni la muncă, o să mă duc cu el la întâlnirile cu şefii ăia mari îmbrăcată în haină de blană. Îți dai seama cum or să se uite toți la el?

— Mda, îmi dau seama.

Am urcat în taxi.

— *Santa Isabel, por favor.* (Santa Isabel, vă rog.)

— *¿La calle?* (Ce stradă?)

— *Ventura.*

Am început să vorbim în română.

— Câți stau în apartament?

Andreea îşi scoate din nelipsita servietă o agendă neagră, 2004.

— Optişpe', dar acum sunt în apartament patru. Restul sunt la muncă.

— Au rămas doar ciurucurile, îți dai seama.

— Mă tot dispera unu' din apartament că n-are ce mânca. Suna de la un fix. Pe numărul meu de mobil. De unde avea ăsta numărul meu? Că doar îl ştie puțină lume. Am răspuns în spaniolă: „*Si*". „Domniță, n-am ce mânca, stau în apartamentul din Santa Isabel..." L-am luat tare: „Cum te cheamă pe tine?" „Cucu Vasile." „Trecem pe la voi mâine-dimineață şi o să aducem nişte bani să aveți. Şi nu mai suna pe numărul ăsta niciodată. Ai auzit?"

— Cine e Cucu ăsta?

— Unu care are vreo lună de când a venit din România. Are vreo cincizeci şi ceva de ani, nu e bun de muncă, l-a luat Fane la el la şantier şi nu putea să care un sac de ciment în spate. L-a pus la măturat, dar a început să tuşească urât. N-a muncit decât două săptămâni.

— Eu pe ăştia nu pot să-i înțeleg, Andreea. Pe cuvânt. Eu barem recunosc. Da, domnule. Eram boschet în România. Am venit să fac un ban, că sunt tânăr. Dar ăsta? Are şaizeci de ani, îl caută moartea pe-acasă, dar el nu şi nu, şi-a făcut repede paşaport ca să-şi rupă oasele pe aici. Ce dracu' caută distruşi ca ăştia pe aici prin Spania nu-mi dau seama. Să se apuce de agricultură dacă i-au dat afară de la strung!

— Ce rău eşti, Alberto!

— Nu sunt rău deloc. Dar ce-i aici, paradisul pe pământ?

Am ajuns. Am plătit taxiul şi am coborât. De la etajul patru se auzeau manele la maximum.

— I-auzi! Românii noştri. Îi doare la bască, n-au ce mânca, dar manele să fie! La maxim, aşa trebuie.

— Îl sun acum pe Sică să-i spun ce fac ăştia.

— Andreea, pârâcioasă mai eşti! Când erai mică erai pârâcioasa clasei, sau ce? Nu-l mai suna, dom'le!

— Ba da! Îl sun.

Era un pretext bun pentru a vorbi cu şeful, cel puțin în accepțiunea ei de femeie îndrăgostită.

— Bine, treaba ta, iar se supără ăla că îl suni de cinci ori în fiecare oră.

— Iubițel, ăştia din Santa Isabel au muzica la maxim. Iar cheamă vecinii poliția... Bine, aşa o să fac. Te pup. Când vii la birou?... Bine, iubițel. Gata, am înțeles, nu mai țipa la mine, nu te mai sun până la două!

A închis nervoasă. Andreea era secretara şi, concomitent, amanta şefului. Avea prostul obicei de a-l suna atât de frecvent încât acesta îi aruncase câteva telefoane scumpe de la etajul şapte exasperat de numeroasele apeluri pe care le primea de la focoasa secretară.

— Cât au ăştia la apartament?

— 4B.

Am sunat prelung. Niciun răspuns. Am mai sunat încă o dată. De data asta s-a oprit muzica. Când am sunat a treia oară, la fel de lung, a răspuns o voce speriată, direct în română.

— Da.

— Deschide.

S-a conformat instantaneu.

Pe hol mirosea urât, a WC public. Uşa era murdară, holul era plin de sacoşe cu resturi de mâncare şi cutii goale de bere care aşteptau să fie aruncate seara când veneau muncitorii de pe şantier. Şeful le interzisese să arunce gunoiul în cursul zilei. Aveau obiceiul de a căuta prin tomberoane. Plus că puteau fi surprinşi de vreo patrulă de poliție. Gunoiul menajer se scotea doar dimineața devreme şi noaptea pe întuneric. Ca haiducii.

Am schimbat priviri scârbite cu Andreea. I-am făcut semn discret să rămânem pe hol, în restul apartamentului

putea fi mai groaznic. Nu ne-am asumat riscul de a cere o cafea. Ne pândea hepatita. Oricum nu aveau nici măcar un vârf de lingură de cafea. Puteam să pariez.

— Câți sunteți acum în apartament?

Unul dintre chiriaşi, cocoşat şi galben la față, mi-a răspuns rapid.

— Cinci.

Andreea s-a uitat uimită la el, consultându-şi rapid agenda.

— Cum, cinci? Parcă trebuia să fiți doar patru. Cine e al cincilea?

— Gheorghe!

— Care Gheorghe?

Moşul gârbovit a strigat pițigăiat.

— Gheorghe, vino, mă, afară, că au venit de la birou de la domnul Sică.

Gheorghe a ieşit dintr-o cameră, avea părul vâlvoi şi ochii roşii de alcool. L-am întrebat curios.

— Gheorghe, cum ai nimerit tu în apartamentul ăsta?

— M-a lăsat domnul Fane aseară aici. A spus că o să vorbească cu domnul Sică pentru mine ca să încep munca de luni, sunt meseriaş, pun şaptişpe' metri de cărămidă la zi fără salahor.

Fane, domnul Fane, era un ardelean uriaş care se comporta cu băieții din echipa lui mai rău decât cu sclavii pe plantație. Pe mine mă intimida modul în care vorbea şi se comporta. Şi nu numai pe mine. Vorbea extrem de repede şi nu-l înțelegeam întotdeauna, deşi vorbea în română. Era o namilă de doi metri şi o sută douăzeci de kilograme care înfricoşa muncitorii numai țipând la ei: „Adu, bă, mai repede gălețile alea de mortar!!! Te dau afară! Putoare!” Să munceşti cărând mortar pentru cinci meseriaşi era o caznă de Auschwitz. Mulți refuzau să se înroleze în echipa lui.

— Ia sună-l, Andreea, pe Fănică să vedem dacă se confirmă povestea lui Gheorghe.

— Mai bine îl sun pe Sică, că doar e apartamentul lui.

— Ha-ha. Tu n-ai ce face?! Sună-l pe Fănică şi gata. Nu-l mai suna pe Sică, că iar o să-l stresezi.

— Păi, e o problemă importantă, e un om în plus în apartament. Trebuie să ştie, nu?

— Problemă importantă a fost şi cu manelele. Haide, sună-l direct pe Fănică şi să terminăm bâlciul ăsta.

— Alo, Fănică?... Ai adus aseară un muncitor la apartamentul din Santa Isabel?... Da?... De ce nu mi-ai spus şi mie ca să-l trec pe caiet?... Bine... Sică ştie de el?... Bine... Da... Da... La revedere. S-a întors spre Gheorghe. Să-mi dai paşaportul să-ți fac o copie după el. Luni o să începi munca. Ai spus că ştii să pui cărămizi, şaptişpe' metri. O să munceşti cu Fănică.

Mi s-a făcut milă de bietul proscris. Apoi mi-am adus aminte de Cucu.

— Care e Cucu dintre voi?

Moşul costeliv şi galben la față mi s-a adresat respectuos.

— Eu sunt, domnule.

— Măi, Vasile, tu nu ai ce mânca în România?

Îmbrăcat elegant, gesticulând şi vorbind pe un ton superior, l-am făcut să se simtă mizerabil pe fostul muncitor într-o fabrică falimentară.

— Domnule, fata mea e procuroare, eu am venit cu banii mei în Spania, nu-s cerşetor. Vreau doar să câştig un ban.

— Auzi? Dacă fata ta era procuroare, nu făceai pe sclavul pe aici. Am auzit că eşti bolnav. Ai TBC, sau ce? Şi mai terminați cu poveştile astea că ați fi avut sute de milioane în România şi nu mai ştiu ce fete procuror.

— N-am TBC, am răcit pe şantier. Cred că am făcut dublă pneumonie. Fata mea e în barou, se pregăteşte să ajungă procuror.

— Bine, eu îi urez succes. Tu erai slab când ai venit din România, nu minți, ai venit bolnav, recunoaşte!

Un acces de tuse l-a lovit pe nefericit.

— Vreau doar banii mei ca să pot pleca în România. Am muncit pentru ei. Nu i-am cerut doamnei Andreea decât douăzeci de euro ca să-mi iau pâine.

Andreea a intervenit citind din agendă.

— Ai zece zile de muncă, trei sute de euro, că ai fost salahor, treizeci de euro la zi, ai de plătit chiria, o sută douăzeci de euro. Ai mai cerut bani de mâncare?

Bătrânul a dat din cap în semn că nu. Andreea şi-a deschis poşeta albă cu încuietoare de aur, a căutat printre rujuri, parfumuri şi prezervative şi i-a întins o hârtie albastră de douăzeci de euro.

— Te trec pe caiet. Peste o săptămână să vii să-ți dau şi diferența, mai ai de luat o sută şaizeci de euro.

— Peste o săptămână? În ce zi, domniță?

Puştoaica de douăzeci şi unu de ani i-a răspuns ca unui licean.

— Nu ştiu, mă. O să te anunțe Fănică când se dau banii.

— Şi încă ceva, nu mai dați, băieți, muzica, adică manelele la maxim. Nu auziți şi voi că spaniolii nu dau volumul boxelor la maxim?

— Bată-i-ar focu' să-i bată. Sunt unii la etajul unu care dau tare la muzică. De aia spaniolă.

— Păi, dacă vine poliția la uşa lor nu le face nimic, pe voi vă expulzează în România. Adio. *Fin de la historía.*

— Ce?

— A zis, „fin de la historía", sfârşitul poveştii. Deci, nu mai dați muzica tare. Şi nu mai furați de la supermarketul

din colț. Pe Andreea o derutau hoții. Nutrea un sentiment de respect, dar, în acelaşi timp, de repulsie. Nu mai furați că nu o să mai puteți intra în magazin. N-o să vă mai lase, o să vedeți. Nu o să mai puteți cumpăra nici pâine. N-o să vă lase paznicul să intrați, sau dacă o să vă vadă prin magazin o să vă dea afară.

— Da' eu n-am furat în viața mea, domniță.

— Nu zic de tine, Cucule, zic de lipovenii ăia doi care muncesc cu Fănică. Am auzit că numai băutură fură. Nu mai furați!

— Dacă nu avem bani de mâncare ce să facem, domniță, furăm?!

— Mă, dar tu în România aveai tupeu să furi din alimentare?

— Nu, domnule, n-am furat niciodată din alimentară.

— Bine, n-ai furat, te cred, dar de ce furi de aici? De ce?

— N-am furat niciodată din magazin.

— Hai, mă! Nu mă mai duce cu preşulețul. Nici măcar nu ai ținut de şase când îşi băgau lipovenii sticlele de martini în sân?

— O dată, doar o dată.

— Lasă că ştiu eu, toți furați. Repet, ți-e foame, OK, fură mâncare, dar nu fura băutură. Ce naiba?! Şi mai dăm vina pe țigani că au mâncat lebedele de pe lac. Vrăjeală, români de-ai noştri le-au furat. Lasă, Andreea, că-ți povestesc eu o fază de o să mori de râs.

— Ce fază?

— Lasă că îți spun când plecăm, mi-a povestit-o frate'miu aseară.

— Bine, haideți că nu mai stăm, avem de vizitat şi alte apartamente. Cucule, săptămâna viitoare să vii la birou să-ți iei banii. O sută şaizeci de euro ți-au mai rămas.

Gheorghe, luni începi munca. Adu-mi paşaportul. Vii tu şi-l iei mâine sau mai pe seară.

Gheorghe a dispărut. A revenit cu paşaportul în mână.

— Doamna Andreea, eu nu ştiu unde este biroul şi nici nu am bani să iau un taxi.

— Vii cu autobuzul.

Paşaportul a dispărut rapid în poşeta secretarei.

— Păi, nu ştiu să vorbesc spaniola, mă rătăcesc dracului prin oraş, că-i încâlcit.

— Lasă că ți-l aduce înapoi Fănică mâine seară când o să treacă pe aici.

Am ieşit rapid. N-am folosit liftul, coboram scările din două în două, fugind ca de pestă.

— Ai văzut cum mirosea?

— Daaa. Faci hepatită dacă stai mai mult de două zile în apartamentul ăla.

— Am auzit că timp de o lună n-au avut apă caldă.

— Da, n-au avut vreo două săptămâni. Acum le-au reparat apa caldă, dar nu mai merge apa rece. Vine doar fierbinte.

— Mai bine, acum nu vor mai găsi pretexte că nu se pot spăla când vin de la muncă. Oricum, apă nu beau ăştia, doar bere, vin la cutie de treizeci şi cinci de cenți şi coniac. S-au găsit numai alcoolici în apartamentul ăsta.

— Ce fază voiai să-mi povesteşti?

— Îl ştii pe fratele lui Cap de Porc?

— Pe ăla obezu'?

— Da, Gore.

— Într-o noapte n-au avut ce mânca, aşa povestesc ei, şi au ieşit la râulețul ăla care trece prin cartierul lor şi au furat rațe sălbatice. Ha-ha. Le-au rupt gâtul acolo, le-au dus în casă, le-au jumulit şi le-au halit până dimineața.

— Ce nesimțiți?!

— Da, şi pe urmă să aflu că erau beți pulbere când au fost la furat rațe. De unde au avut bani de băuturică? De ce nu şi-au luat un carton de ouă, în loc să cumpere un bax de bere? Sunt mai ieftine ouăle decât berea. Parcă aşa ştiam eu.

— Normal că sunt.

— Aşa, a doua zi şi-au dat seama pensionarii ăia care veneau zilnic şi aruncau pâine şi dulciuri la rațe că lipsesc vreo trei, patru. Îți dai seama că au sunat la poliție. A venit poliția, anchetă, tam-tam. Se cam bănuie că ai noştri au fost făptaşii. Ha-ha. Poate îi bagă la închisoare pentru trei rațe sălbatice. Ar fi în stare ăştia să le facă dosar pentru chestia asta. Parcă îi şi văd târându-se prin boschete după rațe. Ha-ha, ce nenorociți.

Andreea a sunat iar la compania de taxiuri, urma să ne deplasăm în celălalt capăt al oraşului.

— Andreea, haide să intrăm într-un bar să bem o cafea.

— Stai că ajunge taxiul în trei minute.

Am aşteptat fumând şi aruncând priviri la etajul cu balconul românilor noştri. Se cumințiseră pentru moment. Nu se auzeau nici manele, nici vociferări.

Taxiul a venit în exact cele trei minute specificate. Taximetristul foarte amabil, ca de fiecare dată. Am ajuns destul de repede, treizeci şi cinci de minute, era o oră la care traficul nu era aşa exasperant.

— Haide să intrăm în barul ăsta, e destul de select. Ce bei?

— Un Red Bull şi ia-mi şi o îngheţată de ciocolată.

Barmanul mă cunoştea, nu era prima dată când intram acolo. Vorbisem de câteva ori cu el, chiar discutasem despre viața grea a „los extranjeros”.

— *Buenos días.* (Bună ziua.)

— *Buenos días, ¿qué te pongo?* (Bună ziua, cu ce te servesc?)

— *Un café con leche, como siempre, para mí y para señorita un Red Bull y un helado grande con chocolate.* (O cafea cu lapte rece pentru mine, ca-ntotdeauna, şi pentru domnişoara un Red Bull şi o îngheţată mare de ciocolată.)

— *¿Quién es la tía?* (Cine e tipa?) Mi-a făcut complice cu ochiul.

— *La amante del jefe.* (Amanta şefului.)

— *Vaya, pensaba que es tu novia.* (Aaa. Credeam că e prietena ta.)

— *No, no es mi novia.* (Nu, nu e prietena mea.)

— *Tiene mujeres bonitas tu jefe. ¡Qué culo!* (Are femei tari şeful tău. Are fund mişto!)

— *Sí, tiene de todo.* (Da, are de toate.)

— *¿Cuántos años tiene?* (Câţi ani are?)

— *Vientiuno, creo.* (Douăzeci şi unu, cred.)

— *Está muy-muy buena, me hace falta una tía como ésta. ¿No me presentas a mí también una rumana igual?* (E bună rău, aş dori şi eu o amantă ca asta. Nu poţi să-mi prezinţi şi mie o româncă aşa ca tipa asta?)

— *Te voy a buscar una tía. Te digo cuándo, no te preocupes.* (O să caut o tipă. Te anunţ eu. Stai fără nicio grijă.)

I-am zâmbit cu subînţeles. „Că altă treabă în viaţa asta n-am decât să-i găsesc o puştoaică boşorogului ăstuia."

— *¡Te voy a invitar, claro!* (Te cinstesc, normal!)

— *Ja-ja, puedes apostar ya que me vas a invitar.* (Ha-ha, poţi să pariezi că o să mă cinsteşti.)

M-am apropiat de masa Andreei. Scria un SMS.

— Ce voia moşul ăla?

— Că-i place de tine şi că eşti sexoasă.

— Hm.

Am amestecat zahărul în cafea.

— Vin des în barul ăsta.

— E destul de mişto.

— Prima dată am venit cu Florin. Îl ştii?

— Nu. Cine e?

— Un fraier din Slatina.

— Munceşte la Sică?

— Nu.

— Bănuiam eu, îi ştiu toți muncitorii, dar pe ăsta nu-l ştiu. Şi ce-i cu el?

— Dacă-ți zic ce-a pățit ăsta, te strici de râs. Oricum e o poveste de dragoste, o să te intereseze.

Andreea a desfăcut înghețata şi a început să muşte pofticioasă.

— Spune.

— Fusesem cu unul Gigi într-un apartament în Cuarte, să găsim nişte muncitori. Pe Florin ăsta îl ştiam de mai mult timp. În apartamentul ăla locuia şi el. Bun. Am intrat cu Gigi, erau vreo cinci, şase inşi fără muncă. Am găsit doi meseriaşi, cel puțin aşa pretindeau ei. Cât am vorbit eu cu ăştia, a apărut şi Florin de la el din cameră. Tras la față şi cu o privire de nebun pierdut. Eu discutam cât se plăteşte ziua de muncă şi unde trebuie să ajungă a doua zi. Fii atentă. Îl văd pe Florin că îşi afundă mâinile în buzunare şi se sprijină cu creştetul capului de peretele din hol fără să spună nimic. Îi fac semn cu ochiul lui Gigi, arătând spre ăsta care aproape se împingea în perete cu căpățâna. Gigi îl întreabă: „Florine, ți-e bine, mă?” Nici nu l-a băgat în seamă. În fine. Am mai vorbit ce am mai vorbit cu ăia şi am strigat la Florin: „Mă, ți-e bine, vrei să chem salvarea?” De abia atunci s-a trezit din reverie „Ce e?” „Ți-e bine? Te doare capul, ce-ai?” „Nu, n-am nimic, sunt bine!” Tot nu aveam ce face şi i-am aruncat, aşa, în glumă. „Haide, mă, cu noi să bem o cafea.

O s-o iei razna în apartamentul ăsta. Îți dau eu o bere, stai fără grijă.” S-a îmbrăcat rapid şi am coborât la bar. Vorbeam cu el, de abia răspundea. Intrăm în bar, iau o bere pentru el, una pentru Gigi şi o cafea cu lapte pentru mine. Mie în prealabil îmi povestise Gigi că Florin ăsta se încurcase cu o braziliancă de la bordel. Avea treizeci şi trei de ani, doi copii şi îl mânca de bani.

— Florine, ce-ai pățit, mă? Cine te-a adus în halul ăsta?

— Ce hal? N-am nimic.

— Am auzit că ai o prietenă foarte frumoasă, e adevărat? Stăteam lângă el pe scaun. A băgat mâna în buzunar şi a scos mobilul. Era din acela cu clăpiță. A ridicat-o şi pentru o fracțiune de secundă mi-a arătat ecranul. N-am văzut nimic, serios. Mai arată-mi o dată. Ce naiba?! Pe cuvântul meu dacă am văzut ceva.

— Minți, o ştii!

Am început să râd.

— Ha-ha, eşti nebun, de unde să o ştiu, mă? N-am văzut nimic.

A mai scos încă o dată telefonul. Pentru două secunde am văzut-o. Era o mulatră cu părul cârlionțat. Anostă.

— O ştii, nu? Avea o privire ciudată, triumfătoare.

— Nuu, n-o ştiu, pe cuvânt.

— Mi-ai zis mai de mult că o ştii.

— Mă confunzi, acum o văd pentru prima oară. Auzisem eu ceva, ştiam că lucrează la bordel, dar n-o ştiu, pe cuvânt.

— De unde ştiai? S-a uitat cu subînțeles la Gigi.

— Nu de la Gigi, stai liniştit. Deşi de la el ştiam toată povestea, am negat. Gigi ne privea imparțial, cu paharul de bere în mână pregătit să bea.

— În fine, să fiți sănătoşi!

Andreea începuse să se plictisească de istoria mea. Scria iar SMS-uri.

— Mă urmăreşti, Andreea, sau te plictisesc?

— Nu, nu mă plictiseşti, scriam un SMS, şi ce s-a întâmplat? Asta e tot, că era nebunul ăsta amorezat de brazilianca asta?

— Nu, stai să vezi. Am început să-l întreb curios. Florine, când ai ajuns tu în Spania?

— Păi, acum doi ani.

— Unde?

— În Valencia. M-a chemat un prieten bun la el că e de muncă la cules de portocale.

— Ai venit cu bani, nu?

— Da, am venit cu vreo trei, patru sute de euro. Am muncit la cules de portocale vreo două săptămâni, că era sezonul pe sfârşit.

— Cât luai pe zi?

— Treizeci de euro şi o masă la prânz. Nouă ore, cu pauză de două ore la prânz.

— Era bine, nu?

— Da.

— Şi, pe urmă?

Aici Florin a făcut o pauză şi a început să strângă paharul de bere cu putere între degete. Se uita în gol şi strângea paharul în mână.

— Lasă paharul jos, că-l spargi. E vorba de o femeie, nu?

A consimțit tacit.

— Eu dormeam pe străzi ca să-i trimit bani. Am renunțat să mai plătesc chiria pentru o cameră şi îi trimiteam ei cinci sute de euro lunar.

— Da’ cine era asta?

— O româncă, fosta mea prietenă din România.

— Păi, cum îi trimiteai ei bani lunar dacă tu dormeai pe stradă şi nu mai munceai la portocale? E ceva suspect, Florine, ne ascunzi ceva. Am mizat pe tupeul meu de Brăila. Zi tot. Cum făceai bani? Furai din magazine?

Florin s-a predat moale.

— Într-o noapte dormeam pe o bancă. Mâncasem doar portocale în ultimele două zile. M-a trezit unul să-mi spună că asta e banca lui şi să plec.

— Cum adică banca lui? Era boschetar, sau ce?

— Nu, stai să vezi, era un şmecheraş. M-a întrebat dacă vreau să fac bani.

— Şi tu i-ai spus „da, normal”.

— Da. Mi-a zis că dacă sparg telefoane îmi dă el jumate din ce găsesc.

A început să devină interesantă istoria. I-am făcut semn barmanului să ne mai aducă un rând.

— Deci, tu, Florin, ai fost în bandă de mafioți. Cum naiba spărgeați telefoane?

— Aveam nişte chei speciale. Fiecare bandă avea teritoriul ei. Noi spărgeam din centrul vechi. Înțelegi?! Spărgeam, colectam monedele în gentuțe şi seara treceam pe la bar şi lăsam jumate din profit.

Gigi îl privea perplex. Jumătatea asta de buletin să spargă telefoane?

— Stai că nu înțeleg, Florine.

— Le spărgeam şi gata. Luam banii, dădeam şefului jumate şi păstram şi noi jumate.

— De unde era şeful ăsta?

— Era ardelean, cred.

— Şi, cât timp ai spart telefoane?

— Două, trei luni, nu ştiu exact.

— Făceai bani?

— Da, făceam.

— Tot în parc dormeai?

— Nu, îmi aranjase şeful să stau în casă cu nişte hoţi de ţoale. Plăteam o sută cincizeci de euro pe lună. Era un apartament de patru camere, imens.

Am început să râd.

— Gata, ştiu şmecheria. Acum câtva timp am vrut să dau un telefon de la un public de pe San Jose. Am băgat moneda şi am remarcat că avea un fel de tablă suspectă acolo unde introduci fisele. Am renunţat şi m-am dus la altă cabină. Asta era curată.

— Ăla care băgase tăbliţa nu avea cheiţă. Noi aveam nişte unelte speciale. Găseam cincizeci, o sută de euro la fiecare telefon. Alteori mai mult. Depindea de zonă.

— Aşa, şi? Ce e cu fata aia? Îi trimiteai bani?

— Era o curvă!

Florin a reînceput să strângă paharul de bere. Avea o privire fixă.

— Dă-le dracului, toate-s curve!

— Într-o seară eram pe o stradă pustie, era ultimul telefon pe care voiam să-l mai golesc. Mă, nu era nimeni pe stradă! Jur, nicio maşină, niciun trecător. Pustiu-pustiu. Din senin au apărut două maşini de poliţie cu girofarurile pornite! Nu era nimeni pe stradă, nici astăzi nu-mi dau seama de unde au apărut poliţaii ăia. Habar n-am. Pufff! Direct pe mine. M-au percheziţionat rapid şi m-au băgat repede în maşină cu cătuşele puse. Încă nu apucasem să deschid cutia telefonului. Ştii, ăsta a fost norocul meu imens. Aveam în mână cheiţa când m-au percheziţionat. Am reuşit să scap de ea până la sediu. Ăsta a fost norocul meu, înţelegi? Dacă mă găseau cu cheiţa aia şi acum eram la puşcărie.

— Şi cum ai scăpat?

— Păi, monedele mi le-au dat înapoi, făcusem vreo trei sute de euro în ziua aia. Ne învăţase şmecheraşul în caz că ne prinde poliţia să spunem că monedele sunt câştigate

la jocurile din baruri. Aşa am zis, că am câştigat la maşinuțe.

— Păi, nu ți-au dat expulzie, mă rog, propunere de expulzie în termen de cincisprezece zile?

— Ba da, mi-au dat, dar am plecat chiar a doua zi din Valencia.

— Când ți-au dat drumul, a doua zi, nu?

— Da, la unsprezece dimineața, că m-a scos avocatul din oficiu.

Gigi a intervenit şi el.

— Da' io am auzit altceva, că ai vrut să te sinucizi pentru gagica aia care-i trimiteai bani.

— Termină, mă, Gigi, cum să se sinucidă Florin? E un tip dur Florin, nu se sinucide el aşa tam-nesam, nu, Florine?

— Pe aia, dacă pun mâna pe ea, o spânzur de pod cu capul în jos, de picioare.

Am tăcut şi eu, şi Gigi. Florin a devenit roşu şi se juca iarăşi cu paharul gol de bere amenințător. Îl strângea şi îl rotea pe masă ca pe un titirez.

— Ți-a făcut mult rău aia, nu?

— În ziua în care mă prinsese poliția mă sunase din România că era ziua ei. Făcuse petrecere. Eu i-am zis că n-am bani, dar să se împrumute că-i trimit eu trei sute de euro. În noaptea în care eu am dormit la poliție ea se întindea cu toți pe banii mei.

L-am privit pe Gigi cu subînțeles.

— Hai să mergem. M-am ridicat în picioare. Florin nu mă auzise. Încă strângea în mână paharul de bere. Florine, mai stai? Noi mergem.

— Ce? S-a uitat speriat la mine, ca la un inamic care a năvălit în cameră în timp ce făcea sex cu iubita lui.

— Hai că mergem. Mai stai?

— Nuuu! Cum să mai stau?! Ce să fac aici? Merg şi eu. S-a ridicat grăbit, speriat de gândul că-l vom părăsi în bar.

Când am ieşit din bar, Florin s-a uitat fricos la noi, aproape că ne implora.

— Vă rog frumos să nu mai spuneți la nimeni ce v-am povestit eu aici.

— Stai fără nicio grijă, am să duc secretul tău în mormânt.

10 Raiul ciorditorilor de Țiple

— Toată lumea fură din magazine.

Sentința asta a dat-o Costel în prezența unor români ajunşi în Spania de câteva zile. Era ca şi cum ar fi făcut o invitație la furt. Legislația spaniolă nu pedepseşte hoții care fac un prejudiciu mai mic de trei sute de euro.

Era privit cu admirație când vorbea cu emfază despre cum se descurcă el de mai bine de un an furând mâncare din magazine. Un haiduc modern, fura de la bogați.

Ştiam că minte, exagera voit ca să impresioneze. În trei luni furase o singură dată, eram sigur, dar n-am intervenit, l-am lăsat să-şi facă numărul în fața acelor zidari români care ştiau că, dacă în România furi un ou, faci puşcărie doi ani de zile. În Spania, furtul unui ou e trecut la categoria cleptomanie, se tratează cu ajutor medical, nu cu ajutorul gardienilor din puşcării.

— Cel mai mişto se fură cu costumul de baie. A continuat să explice metoda cea mai răspândită. Adică îți iei pe dedesubt un costum de baie de damă dintr-o singură piesă şi bagi în el până nu se mai poate. Dar trebuie să fii băiat deştept, să-ți iei şi nişte țoale largi, să

nu se înțepe ăia de la casă că ai furat. Şi te bagi în seamă şi cu casiera: *¡Hola, señorita! ¿Qué tal? ¿Quieres tomar algo?* (Bună, domnişoară. Ce faci? Vrei să bei ceva?) Te uiți fix în ochii ei, aia se pierde şi tu ieşi cu țiplele...

Românii îl priveau ca pe Iisus. Mesia vorbise prostimii.

M-a bufnit uşor râsul, dar m-am abținut la timp. Nu procedase niciodată în viața lui aşa, nu-l vedeam capabil să abordeze casierele. Dar, mă rog, era modul lui de a impresiona novicii.

Unul dintre concetățenii noştri m-a întrebat franc.

— Furi şi tu, Alberto?

Am zâmbit uşor.

— Nu, n-am furat niciodată.

— Hai că nu te cred, de trei luni în Spania şi nu ai furat nici măcar o țiplă?!

— Frate'miu nu fură, a intervenit Costel.

— Păi, de ce nu l-ai învățat şi pe el să fure?

— Lasă că are tot timpul din lume să învețe să fure din supermarket. Zilele astea îl iau cu mine la furat, îl pun să-mi țină tira. Se fură mai uşor în doi, unul ține coşul, iar celălalt bagă țiplele în costum. Dar stați să vă arăt costumul de baie, l-am cumpărat de la un magazin de chinezi. Ăştia au orice.

A dispărut în grabă spre camera lui. Românii novici erau cinci brăileni proaspăt ajunşi în Spania. Şeful îi cazase temporar la noi în apartament. Dormeau toți cinci într-o singură cameră. Patru dintre ei erau zidari de meserie, cel puțin aşa pretindeau ei. Erau toți din Brăilița, unul din cartierele cele mai sărace ale Brăilei, cu drumuri neasfaltate şi WC-ul în curte. Aproape de Evul Mediu.

— Nu ştii când începem munca?

Întrebarea asta era un laitmotiv al tuturor românilor ajunşi în Spania, voiau să înceapă să muncească, să adune grămezile alea de bani de care auziseră în România.

Ideea era că, fără documente legale de şedere, nu puteau începe imediat munca. Sică îi folosea doar când avea nevoie de ei, plătindu-le fiecare zi de muncă, nicidecum un salariu fix lunar. Aveai zile de muncă, aveai bani de luat. Dar ei încă nu cunoşteau legile sistemului, vor avea timp să-l regrete.

Costel a intrat valvârtej în cameră. Costumul de baie feminin îi venea ca turnat. Picioarele cu smocuri de păr crescute aleatoriu, testiculele şi penisul profilându-se prin materialul sintetic îl făceau să pară un actor dintr-un film cu Stan şi Bran.

A urmat un moment de stupefacție.

— Vedeți? Cu ăsta ciordeşti cel mai uşor. Bagi în el prin părți. Şi a făcut un gest care simula introducerea unui obiect în costum. Şi dacă îți pui curea, poți băga şi la spate. Îți tragi un tricou larg şi faci de cincizeci, şaizeci de euro pe zi, nici nu trebuie să mai munceşti.

— Dar la cine vinzi?

— Tot la muncitori, se dau la jumate de preț. E o afacere. Dar eu nu vând, le mănânc eu dacă tot m-am riscat.

— Dar nu te-au prins niciodată până acum?

— Pe mine? a replicat superior. Pe mine n-o să mă prindă niciodată, pentru că ştiu cum să fur şi de unde. Sunt magazine unde în anumite locuri nu bate camera de supraveghere. Fii atent cum faci: îți iei în coş ce vrei să furi şi apoi te duci acolo unde ştii că nu sunt camere. Dar mai întâi dai o raită prin magazin ca să vezi pe unde sunt puse camerele. Unele supermarketuri au şi gardieni. Dar dă-i în pula mea de proşti, eu am furat cu ei de față. Aşa, iei în coş ce vrei să furi, te duci în zona în care nu bat camerele şi bagi în sân. Dar să fiți atenți când furați, unele țiple au alarme, te uiți cu atenție la ele şi le scoți alarma. Sunt nişte fâşii de celofan subțiri care se lipesc pe

țiple. Pe urmă te duci frumos şi cumperi şi tu ceva la mişto, două, trei beri şi două pâini, ca să nu ieşi din supermarket cu coşul gol, să nu bată la ochi. Astea fac cel mult un euro. Dar furi de cinşpe', douăzeci de euro. Dacă te duci de două, trei ori pe zi îți faci bani frumoşi.

Brăilenii mei îl priveau extaziați. Costel explica foarte convingător, părea că ştie foarte bine toate şmecheriile. Era uns cu toate alifiile, un supraviețuitor înnăscut. De fapt, mica demonstrație de furat era jalnică.

Explicațiile date l-au umplut de adrenalină. S-a întors brusc spre mine.

— Alberto, în seara asta mergem la furat.

Vestea m-a surprins. Am crezut că glumeşte sau că vrea să-şi continue circul pentru a câştiga popularitate în fața celor cinci brăileni. Dar nu glumea deloc.

— Mergem la Sabeco[3]. Acolo la lapte nu au camere.

Trebuia să par şi eu un dur. Am aprobat din cap şi m-am dus să mă schimb. Mergeam la furat şi nu eram deloc neliniştit, eram insensibil, speram că se va petrece repede şi că voi uita totul în câteva zile.

Mi-am tras rapid blugii pe mine, bluza „Made in China" şi m-am prezentat în salon. Aici cei cinci brăileni ne priveau ca pe nişte războinici plecați să cucerească o redută plină de turcalăi cu fesurile trase pe ochi. Costel era deja acolo, trăgea cu pasiune dintr-o țigare Marlboro.

Pe stradă era întuneric. Mi-a explicat rapid.

— Tu doar îmi ții tira, eu pun în coş ce vreau să fur. Apoi mergem la lapte, acolo nu au camere. Tu îmi ții coşul ridicat şi stai cu fața la mine. Dacă nu e nimeni prin preajmă bag repede în costum câteva țiple. Apoi mai dăm o raită şi ne întoarcem la raftul cu lapte şi mai bag ceva în

---

[3] Lanț de magazine specializat în produse alimentare.

sân. A deschis portofelul. A numărat banii, puțin peste treizeci de euro. Cumpărăm de vreo zece euro şi furăm de douăzeci, ca să ne ajungă banii de țigări încă o săptămână. Să-mi spui ce vrei pentru tine. Eu o să-mi iau nişte ciocolată, nişte caşcaval şi nişte țiple de salam scump pentru la muncă.

— Nu vreau nimic în special, fură ce vrei tu.

— Ai emoții?

M-am uitat la el. Îşi modificase sensibil tonalitatea vocii. Eu eram mult mai calm. Luam totul ca pe o joacă.

— Nu, nu am. Tu ai?

— Am furat mereu de la Sabeco ăsta, dar am şi cumpărat mereu de zece, douăzeci de euro. Mă cunosc vânzătoarele.

Şi-a aprins altă țigare. Mi-am aprins şi eu una. Supermarketul era aproape, la zece minute de mers. Ajunşi în fața magazinului, am aruncat țigările şi am intrat simultan pe uşa cu celulă fotoelectrică.

— Ia un coş.

Am luat un coş. Era destul de multă lume. Vorbeam în română fără jenă despre ce urma să furăm.

— Pune în coş ce-i mai scump şi uită-te de alarmă. Oricum ciocolata n-are alarmă, a completat el discret. În fața noastră de afla un spaniol care cumpăra şi el ciocolată. Ne-a privit puțin, apoi s-a mutat mai în față.

Am luat ciocolată scumpă, caşcaval şi țiple de salam. Mi-a făcut semn să mă opresc, erau vreo şapte, opt țiple, aproximativ vreo cincisprezece euro. Apoi a început să pună şi sticle de suc, pâine şi rezerve de parfumuri de cameră. Pe cele din urmă avea să le plătească, erau prea mari ca să încapă în costum.

— Hai, mă!

Ne-am îndreptat spre rafturile cu lapte, cunoscutele rafturi cu lapte unde camerele nu „supravegheau”

infracționalitatea românească. Algoritmul amplasării camerelor de securitate era destul de rudimentar. Erau așezate deasupra standurilor cu produsele cele mai scumpe, pentru că se considera că hoții erau tentați să fure direct de pe raft. Nimic mai fals: românii observaseră asta și puneau în coș produsele de pe raft, apoi le introduceau pe sub haine într-un loc nesupravegheat. Cam așa proceda și Costel.

Dar a fost distractiv. Când am ajuns în dreptului standului cu lapte, situat undeva în capătul supermarketului, mi-a făcut semn să fiu atent.

— Ține coșul mai sus. L-am ridicat la nivelul cerut de el. Stai în fața mea. S-a descheiat discret la cămașă. Geaca de blugi o avea deja deschisă. Ia vezi, vine cineva din spatele meu?

În spatele lui era zidul, teoretic de acolo nu putea veni nimeni, exceptând situația în care un gardian se deghizase într-un zid înalt de cinci metri. Puțin probabil.

— Nu e nimeni în spatele tău.

Și-a înfipt rapid mâna în coșul roșu și, cu un icnet, și-a supt burta și a strecurat țipla de salam. A icnit iar, altă țiplă se afla la adăpost. M-am abținut cu greu să nu râd, aproape că gemea ca în preajma unui orgasm. Era un hoț jalnic. Bănuisem asta, voia doar să-i impresioneze pe cei cinci din Brăilița.

— Stai că vine o babă, a șoptit gâtuit de emoție.

Din spatele meu se apropia o bătrânică. M-am întors spre ea și m-am prefăcut interesat de o sticlă de plastic de „leche natural” Asturiana. Costel s-a încheiat rapid la cămașă și aproape că a smuls o sticlă de lapte de pe raft ca pe elixirul tinereții eterne. Se prefăcea că studiază cu atenție prețul, dar cu coada ochiului o urmărea pe bătrânica inofensivă și pașnică. Era aproape înspăimântat. Teama lui mi s-a transmis și mie.

Adrenalina s-a revărsat cu putere în sânge şi am conştientizat cu adevărat ce făceam: furam țiple de salam dintr-un supermarket spaniol. Mai degrabă era un moft decât furt.

— Hai să mai dăm o tură.

Am luat coşul şi am mers alene printre standuri. M-am prefăcut interesat de nişte iaurturi de fructe, urmărind direcția în care era îndreptată camera de supraveghere din fața mea. Am răsuflat uşurat: în niciun caz spre standul cu lapte.

Costel mi-a făcut semn. Urma încă o partidă de „sex". A mai gemut de vreo cinci, şase ori şi gata. O ciocolată mare de trei euro şi un pic, două țiple dreptunghiulare de caşcaval şi două, trei țiple de salam.

Ne-am îndreptat spre casa de marcat. Avea o voce afectată. Mi-am dat seama când a răspuns cu „no" la întrebarea casierei dacă are card de client. Pentru ea, vocea lui era normală, probabil că o auzea pentru prima dată în viață; pentru mine a fost dovada că era un hoț execrabil.

Când am ieşit din supermarket mi-a explicat încântat.

— Am cumpărat de cinşpe' euro şi am furat de optişpe' şi ceva. Ne-am scos țigările pe trei zile amândoi. Ai văzut ce simplu e?

Am mormăit un „da" imperceptibil şi mi-am aprins o țigară. Fusesem la furat într-un supermarket. Nu mă simțeam murdar, mi se părea normal, după calculele mele peste 75% din românii din Spania avuseseră asemenea aventuri. Aşa era în Occident.

Când am ajuns acasă, cei cinci brăileni au admirat captura din costumul de baie. Columb descoperise America. Mai târziu, peste vreo doi ani, m-am întâlnit cu unul dintre ei, devenise un expert ciorditor de țiple.

I-am povestit mai târziu sor'mii faza cu standul cu lapte. A râs de s-a prăpădit.

— Şi pe tine tot la lapte te-a dus?

Ea experimentase anterior protecția rafturilor cu lapte natural, degresat şi semidegresat.

Era pauza de masă pe şantier, stăteam cu Severică într-unul dintre cabinetele dezafectate ale Spitalului Universitar „Miguel Crespo”. Cu picioarele pe masa din mijlocul camerei, Severică îmi explica hâtru.

— Mă, Albertică, de ce să ne rupem noi oasele pentru Sică, oricum el câştigă dublu?! Hai să fim şi noi băieți deştepți măcar o singură dată în viață. Mergem la Sabeco şi cumpărăm o sticlă de suc, vreo două, trei dulciuri, o sticlă de J&B şi o ducem ca boierii la muncă. Aaaa... stai că tu nu bei, am uitat. Hai, Albertică, să mergem.

Ştiam ce înseamnă când Severică spunea să „cumpărăm” ceva. El nu cumpăra aproape nimic, furase din magazine toate hainele de pe el, banii de țigări îi făcea din țiplele şi sticlele de băutură furate din supermarketuri. Era un hoț perfect, se încadra mereu în limita celor trei sute de euro.

Nu-mi era teamă să intru cu un ciorditor veritabil în magazin, aveam cinci euro, destul să-mi cumpăr sucul şi nişte dulciuri. Mă pierdeam de el, dădeam o raită prin magazin şi, când îl vedeam că se îndreaptă spre casele de marcat, ieşeam şi eu pe la o altă casă, plătindu-mi produsele, evident. Risc zero, mai ales că eu nu intram simultan cu el.

Era un Sabeco imens, avea peste douăzeci de case de marcat. Severică ciordise ani de zile de aici, ştia fiecare cotlon unde putea dosi marfa furată. L-am lăsat să intre puțin înaintea mea. După zece secunde m-am aventurat printre rafturi. Mi-am ales o sticlă de pepsi şi nişte

prăjituri delicioase şi foarte ieftine. Trecuseră peste zece minute, îl pierdusem din ochi pe cel mai mare hoț de țiple din Zaragoza.

Îmi sună telefonul. Era Severică. Deşi actele lui de şedere în Spania îi fuseseră anulate de ani zile, avea abonament la Vodafone España. N-am înțeles niciodată cum reuşea moldoveanul ăsta plecat de acasă de la cincisprezece ani să-i ducă de nas atât de uşor pe spanioli.

— Da, Severică.

— Alberticule, unde eşti?

— Păi, mă învârt pe aici, pe la peşte.

— Hai să ieşim, i-am furat destul şi astăzi. Ha-ha. Avea un râs ciudat, de consumator de marijuana.

Am ieşit pe la casa şaptesprezece, el pe la douăzeci şi trei. A cumpărat o baghetă, pâinea clasică spaniolă. M-am uitat contrariat spre el, unde oare ascunsese sticla de whisky? Şi ciocolata şi restul de rezerve de Gillete? Parcă auzindu-mi întrebarea, şi-a dat discret salopeta la o parte arătându-mi sticla cu alcool. Exista riscul ca vânzătoarea să-l vadă şi să alerteze gardienii din magazin. Un risc insignifiant pentru Severică.

Mi-a strigat tare şi vesel.

— Cum să nu-i furi pe proştii ăştia, Alberticule?! Aşa le trebuie, dacă sunt proşti, să sufere!

Vânzătoarele l-au privit cu atenție, nu înțelegeau o iotă din română, aşa că au întors capul spre cititorul codurilor de bare. Severică era şi de data asta învingător.

Am ieşit împreună pe uşă.

Fără nicio jenă, Severică şi-a scos prada şi a pus-o în sacoşa de plastic care ți se oferă gratuit în orice supermarket.

— Vrei ciocolată, Alberticule?

Îmi era teamă că cineva l-a văzut când a scos totul din sân şi l-a pus nonşalant în sacoşă. Puteam fi luat drept complice. Aşa că l-am refuzat politicos.

— Nu acum, mersi. Când ajungem la şantier îmi dai acolo.

S-a uitat la mine, a intuit imediat că-mi este frică.

— Hai, măi, Alberticule.

— Nu vreau, pe cuvânt.

— Mă, ție îți este frică, recunoaşte! A început să râdă zgomotos. Oameni buni, lui Albertică îi este frică să fure din magazin. Oamenii treceau pe lângă noi şi nu înțelegeau nimic din amuzamentul lui Severică. Păi, orice copil de şase ani poate fura din magazin, bagă ciocolățica în buzunar şi, în caz de ceva, spune că a uitat-o acolo, dar o plătea sigur. Şi cum, tată, tu nu ai furat niciodată din magazin? Nu pot să cred. Ha-ha-ha. Te râd şi curcile, măi, Alberticule.

În fața mea stătea cel mai versat hoț din câți cunoscusem vreodată. Mă jena ideea că sunt un virgin în ale furtului din magazine. Un spaniol ne privea puțin contrariat. Văzuse cum Severică scosese din sân lucrurile furate. Spaniolii sunt oameni corecți, m-am temut că ar putea suna la poliție.

— Las-o dracului de treabă, Severică. Hai să mergem, nu vezi că se uită lumea la noi ca la urs?

— Cine se uită, mă? Fraierul ăla?

L-a apelat într-o spaniolă perfectă, dar cu un accent bizar.

— *¿Qué pasa, señor?¿A qué está mirando?* (Ce se întâmplă, domnule? La ce vă uitați?)

Intimidat de tupeul lui Severică, spaniolul s-a îndepărtat.

Am răsuflat uşurat doar în incinta spitalului. Țineam picioarele pe masă şi mă jucam cu telefonul mobil în timp

ce Severică turuia în neştire despre cum am putea face bani ilegali. Între timp sorbea din paharul cu băutură.

A sunat telefonul lui. A băgat alene mâna în buzunar. Când a văzut cine îl apelează mi-a făcut semn repede.

— E Sică, porneşte bormaşina!

Era şeful, aşa că am sărit instantaneu de pe scaun, m-am repezit spre bormaşină apăsând pe buton ca să facă zgomot. În fond eram la muncă şi pe un şantier e zgomot infernal, nu?

— Da, Sică... Ce să facem? Muncim... eu şi Alberto. Mi-a făcut semn cu ochiul. Punem nişte plăci de rigips pe holul mare... Aaaa, mai avem, da, o să terminăm cam într-o săptămână. Opreşte, Alberto, puțin maşina că nu mă înțeleg cu şefu'.

Am lăsat bormaşina din mână. Trucul a funcționat, Severică crea mereu impresia că e harnic şi conştiincios la muncă. Nimic mai fals, lucra repede, dar numai când avea un şef prin preajmă. Din discuție am înțeles că Sică voia o cantitate cam mare de parfumuri scumpe şi apelase la Severică, geniul furturilor din magazine.

Când a închis telefonul, Severică radia: în câteva zile trebuia să fure vreo cincizeci de parfumuri pentru şef care avea de gând să petreacă o minivacanță în România. Iar în România peşcheşurile sunt mai iubite decât Dumnezeu.

— Mergi mâine cu mine să furăm nişte parfumuri de la „Cort englez"?

„El corte inglés" („Croiala englezească"), sau mai pe româneşte „Cortul englez", e un lanț de magazine emblematic pentru Spania, un fel de Walmart al Statelor Unite.

— Ai luat-o razna! Numai de ciordit de la „Cort englez" nu am eu timp mâine.

— O să mori prost, Alberticule!

Salopeta albastră plină de ciment alb era ruptă grolosan între picioare. Blocurile în construcție rămăseseră în spate. Nea Mitică fusese milițian douăzeci de ani. Acum mergeam împreună prin cartierul în construcție, San José, pentru a bea cafeaua de la pauza de masă. Ieşisem la autostradă, nea Mitică povestea în continuare cum umplea cada cu vin roşu după fiecare tură făcută ca agent de circulație.

— Nu mai aveam unde să mai pun vinul, Alberto. Nu mai aveam pur şi simplu damigene. Nevastă-mea era îngrozită. Îi era frică să nu mă ciripească vreun vecin. Dar eu, îți jur, Alberto, n-am cerut în viața mea nimic de la nimeni. Aici făcea larg semnul crucii şi mă oprea din drum, căutându-mi ochii să mă convingă de sinceritatea lui. Dumnezeu e sus şi îmi este martor, n-am cerut în viața mea nimic. Un capăt de ață n-am cerut.

Ştiam povestea, mi-o repeta sistematic la două luni. Aşa că îi replicam aproape plictisit.

— Te cred, nea Mitică, ce naiba?! Aşa erau vremurile, dădea lumea ce avea.

— Tot ce am e făcut cu munca mea, cu mâinile astea două. Şi iar mă oprea din drum arătându-mi mâinile demonstrativ.

Realitatea era că nea Mitică era alcoolic şi ieşise la pensie din fosta miliție română ajutat de nişte colegi „pe caz de boală”, deoarece nu mai dădea randamentul necesar fiind tot timpul beat în timpul serviciului. În Spania muncea de vreo cinci ani ca salahor. Cu pensia mărişoară din țară şi cu salariul de salahor îi cumpărase fiului său un apartament în Bucureşti şi o maşină frumoasă. Dar nea Mitică avea un secret, un secret murdar.

Ne-am apropiat de restaurantul-bar unde beam mereu la prânz cafeaua. Plin de muncitori de toate naționalitățile:

spanioli, români, bulgari, marocani, ecuadorieni, columbieni, brazilieni, portughezi, chinezi etc. Vacarmul vocilor şi fumul de ţigară aduceau cu o atmosferă de război, se părea că în orice clipă cineva urmează să strige: „Toată lumea afară, a început mobilizarea!” Am intrat liniştiţi. În gălăgia aceea nea Mitică mi-a strigat la ureche.

— Ia-mi un coniac dublu, eu mă duc la WC.

Am făcut slalom printre o echipă de electricieni spanioli şi, împingându-mă printre doi bulgari şi un sud-american, am ajuns în sfârşit lângă bar.

— *Un café con leche y un Veterano doble, por favor.* (O cafea cu lapte şi un Veterano[4] dublu, vă rog.)

Nea Mitică a venit destul de repede de la toaleta sufocată de muncitori şi a golit paharul dintr-o singură înghiţitură, făcându-mi cu ochiul. Am băut cafeaua în picioare, ferindu-mă constant de cotul unui român care-şi înjura cu glas tare şeful de şantier.

— Băga-mi-aş pula în naţia lui de spaniol muist. Păi, eu sunt meseriaş de douăzeci şi cinci de ani, pun cărămizi şi în somn...

Am ieşit la aer. Nea Mitică a intrat în mica benzinărie de lângă restaurant. Mi-am aprins o ţigară. Doar maşinile se auzeau pe autostradă. Gălăgia din restaurant se evaporase. În trei minute nea Mitică a ieşit vesel.

— I-am făcut şi de data asta, a rostit extaziat. Nu am înţeles prima dată pe cine făcuse. Dar când şi-a scos din buzunar rezervele de Gillete 5 ciordite din benzinărie, nu mai era niciun dubiu: nea Mitică, fost miliţian, fura din magazine. Nu era cleptoman, pur şi simplu fura pentru a-şi rotunji veniturile.

---

[4] Specialitate de coniac ieftin.

— Ai grijă, bre! Poate te prind ăştia.

— Pe cine, mă? Pe mine? Păi, nu m-au prins niciodată. Şi am furat! Ohooo, cât am furat?! Eu nu îmi cumpăr niciodată rezerve de lame sau ciocolată pentru nevastă-mea. Le fur de fiecare dată. Şi nu numai d'astea, iau orice e mic şi pot băga în buzunar.

11 Statul de plată

Biroul nostru era destul de auster: trei mese cu patru calculatoare, două imprimante cu fax, o secretară, eu, sora şefului, o altă încăpere plină cu scule şi cam atât. Situat într-o clădire de douăsprezece etaje pline cu firme de construcții, avocați, notari, agenții imobiliare etc. Îmi plăcea mult pentru că lifturile erau spațioase, veneau foarte repede la etajul şapte. Munceam de la opt la două, apoi luam pauză până la cinci, şi iar la birou până la opt seara. Cum se obişnuise în firma noastră de construcții, orele suplimentare nu erau plătite niciodată muncitorilor de naționalitate română. Se considerau un fel de omagiu adus şefului. Puținii spanioli care populau firma îşi cunoşteau prea bine drepturile stipulate în contractul de muncă şi primeau banii pentru orele în plus. Şi dacă nu le primeau, fugeau repede la sindicatul muncitorilor şi veneau cu un avocat specializat. Mă rog, românii nu aveau acte, erau ilegali, aşa că era o decizie firească pentru patronii români de firme de construcții să nu plătească niciodată orele suplimentare. Mai mult decât atât, aflasem însoțindu-l pe Sică la întâlnirile lui cu alți patroni români de firme de construcții, exista un pact între ei: să nu plătească niciodată muncitorilor ilegali ore suplimentare şi să-i țepuiască pe cei care dezertau de la o firmă mutându-se la alta. Era un fel de legare de glie aşa cum se practica

în feudalism. Muncitorii, adică sclavii, nu puteau decât să accepte salariile mici şi orele neplătite. Tot la întâlnirile lui Sică am aflat că patronii, adică ţeparii români, se puseseră de comun acord să plătească toţi aceiaşi bani pentru ziua de muncă. Pentru că nu existau contracte de muncă, existau doar caiete pe care erau trecute zilele în care muncitorii fuseseră pe şantiere. Era posibil ca într-o lună de treizeci de zile să munceşti şaptesprezece sau treizeci. Mă rog, mafia construcţiilor avea legi clare şi drastice, care avantajau exclusiv patronii, alias ţeparii. Câştigau milioane de euro. O firmă cu o sută de muncitori ilegali aducea un profit anual patronului de trei, patru milioane de euro net.

Stăteam în biroul acela alb şi nu reuşeam să mă identific cu niciun personaj cunoscut. Aş fi putut fi un scrib din Egiptul antic cu degetele mele de pianist. Dar nu eram doar un copist. Pe mine mă însărcinase Cristina cu puteri nelimitate. Glumesc, nu erau nelimitate, puteam însemna separat pe o altă foaie de hârtie doleanţele şi nemulţumirile muncitorilor în legătură cu statul de plată. Puteam fi Arhanghelul Mihail cu un pix chinezesc în loc de sabie. Dar nu eram decât un funcţionar care lua parte la o ilegalitate, la o dublă ilegalitate de altfel, nimic mai mult. Eram un individ care închide ochii sau îşi întoarce privirea când un hoţ îi fură poşeta unei femei ziua în amiaza mare. Un zero barat, un nada cu pix chinezesc şi un stat de plată în faţă plin de nedreptăţi.

Istoria era simplă. Sică lăsase o sumă de bani pentru salarii, aşa cum făcea lunar; numai că, tot lunar, Cristina modifica statul de plată în favoarea ei, tăind grosolan din banii muncitorilor, câte o sută, două de euro fiecăruia, pentru ca, în final, să iasă o diferenţă între cele două state de plată de cinci, zece mii de euro cash. Cristina se

îmbogățea peste noapte sau, cum spun spaniolii, „de repente”. Nu era deloc proastă femeia aia şi se baza în general pe indolența lui Sică atunci când venea vorba de plângerile muncitorilor în legătură cu salariile peticite.

Şi ce făcea Cristina când venea ziua de salarii? Punea împreună cu Alberto-funcționarul banii muncitorilor în plicuri pe care scria numele fiecăruia, zilele de muncă aferente şi datoriile muncitorului respectiv față de firma de construcții, apoi îi turna o scuză lui Alberto şi se făcea nevăzută. Şi Alberto rămânea singur în fața gloatei nervoase.

— Alberto, eu plec. Banii sunt în plicuri. Mă duc la bancă, nu mai vin în seara asta la birou, trebuie să ajung acasă să fac mâncare. (Ce-i drept, gătea excelent.) Apoi continua pe un ton neutru. Dacă ai probleme cu muncitorii, le treci pe o foaie. Eu îmi închid celularul că am multă treabă acasă şi puțin timp. Vezi ce faci pe aici. Pa!

Şi ieşea din birou pe la trei şi jumătate. Primii muncitori veneau abia pe la ora cinci, aşa că aveam timp să mai comand o cafea cu lapte la barul de jos, să mai fumez cinci, şase țigări şi să mai intru şi pe messenger.

La ora cinci holul de la etajul şapte al clădirii se aglomerase de înjurături în română, miros de transpirație, manele de pe telefon şi veşnica emoție „oare câți bani voi lua luna asta?”

Nu primeam decât cinci muncitori simultan în birou. Patru pe scaunele de la intrare, iar al cincilea venea la masa mea, semna statul, lua plicul, număra banii şi pleca. Erau în plicurile alea patruzeci, cincizeci de mii de euro cash. Era o sumă frumuşică şi ciudat, m-am gândit mult după aceea, nu mi-a trecut niciodată prin cap să mă evaporez cu mica avere din plicuri. Oricum, eram „sin

papeles” şi nu-mi puteau imputa nimic, plus că plățile erau ilegale, pentru că toți acei muncitori trecuți pe statul de plată nu aveau documente de şedere şi muncă. Dar, mă rog, eram destul de preocupat de cum voi face față muncitorilor şi uitam mereu că nu mi-ar fi stat deloc rău la douăzeci şi şase de ani cu cincizeci de mii de euro în buzunare prin România.

La cinci după-amiaza au sunat la uşa biroului primii muncitori. M-am ridicat din scaunul ergonomic, am stins restul de țigară în scrumieră şi am deschis uşa larg.

— Câte cinci, da?!

— Da, şefu’. Era un ton linguşitor, oamenii erau nevoiți să fie serviabili în fața unui scrib cu degete de pianist ca mine.

— Stați pe scaune, voi patru!

Ion Marin din Târgovişte s-a apropiat. Am deschis sertarul cu plicurile cu bani, i-am căutat puțin numele şi l-am găsit.

— Ai de luat patru sute şaptezeci şi cinci de euro. Pe plic erau trecute zilele de muncă, banii pe care îi luase împrumut în avans de la Sică şi Cristina şi chiria care era mereu aceeaşi, o sută douăzeci de euro, indiferent dacă stăteau câte doi în cameră sau câte şapte. La chirie Sică nu făcea discriminare, toți cei care stăteau în apartamentele închiriate de el plăteau o sumă fixă lunară, aceeaşi de ani de zile: niciun cent în plus sau în minus.

Îl ştiam personal pe Ion, slăbuț, la vreo patruzeci de ani. Venise cu soția şi fiica lui în Spania acum vreo şase luni. Era un tip jovial.

A izbucnit instantaneu.

— Da’ de ce mi-ai oprit chirie, Alberto? Doar ştii că eu nu stau în apartamentele lui Sică.

Culmea e că ştiam că nu stă în apartamentele închiriate special de Sică pentru muncitori, dar m-am

blocat. Apoi mi-am adus aminte cum Cristina oprise cu bună ştiinţă la absolut toţi muncitorii cei o sută douăzeci de euro de chirie, deşi erau unii care nu stăteau în apartamentele lui Sică.

— Păi, stai aşa, Ioane! Nu e vina mea, eu doar îţi dau banii şi te pun să semnezi. Nu am stabilit eu chiria.

— Bă, tu n-auzi că eu nu stau la voi în apartamente?

Dacă mi se adresase cu „voi" însemna că rupsese brusc bruma de prietenie ce ne legase până atunci. Eu trecusem de partea asupritorilor.

— Auzi, mă, nu mă lua pe mine cu „voi"! Nu mă băga în cârdăşie cu nimeni! Nu ţi-am băgat mâna în buzunar. Sun-o pe Cristina, dacă ai nemulţumiri. Eu tot ce pot face pentru tine e să vorbesc cu ea şi să-i spun sigur că undeva e o eroare, pentru că tu nu stai sigur în apartamentele lui Sică.

Ion Marin se înfuriase de-a binelea.

— Şi de ce pula mea am banii pe şaişpe' zile, când eu am optsprezece zile de muncă? Şi de ce am eu o datorie de patruzeci şi cinci de euro la Sică? Nu am luat niciodată bani cu împrumut de la el! Jur pe fata mea, Oana, că nu am luat niciodată bani de la el împrumut.

Pe plicul lui apărea trecută şi datoria. După câte îl ştiam eu pe Ion Marin, nu era genul de om care să se împrumute. Cristina îl lucrase exemplar: patruzeci şi cinci de euro, două zile de muncă minus, plus chiria, egal două sute patruzeci şi cinci de euro de la un singur muncitor. Hm! Auzisem că începuse împreună cu amantul ei construcţia unei vile pe lângă Braşov. Voiau probabil să îşi pună jacuzzi în baie.

— Deci, cum să-ţi spun, fratele meu?! Eu sunt doar un funcţionar, unul care dă plicurile cu bani. Eu nu am hotărât câţi bani sunt înăuntru. Eu nu am bani în plus, plicurile sunt făcute de azi-dimineaţă. Da' uite ce-ţi zic eu:

cu chiria se rezolvă, îți va da Cristina banii înapoi, dar cu cele două zile de muncă care nu ies la socoteală şi cei patruzeci şi cinci de euro luați cu împrumut de la Sică nu ştiu ce să zic şi cum să te ajut. Serios. Vorbeşte cu Căpşună, el i-a dat zilele de muncă de pe şantiere Cristinei.

Ion Marin s-a uitat cu duşmănie nedisimulată la mine, apoi a sunat-o prima dată pe Cristina. Avea telefonul închis, exact aşa cum prognozase. Apoi l-a sunat pe Căpşună.

Căpşună a vociferat, şi-a băgat de două ori pula în gura lui Ion şi apoi l-a trimis la dracu' de „puturos". În accepțiunea lui Căpşună, toți muncitorii români erau puturoşi. Țipase atât de tare în telefon încât îi auzisem clar vocea şi înjurăturile.

Ion Marin a înghițit în sec, a închis telefonul, apoi şi-a luat banii din plic, i-a pus în buzunar şi a ieşit trântind uşa, neuitând să rostească un „țiganul e tot țigan", aluzie la culoarea pielii lui Sică şi a Cristinei.

De pe scaun s-a ridicat alt muncitor. Era binedispus. A rămas la fel de binedispus după ce i-am înmânat plicul cu „lovele".

— Îmi lipsesc din lovele şaptezeci de euro, adică două zile de muncă, Alberto!

I se luase destul de puțin. I-am spus să-l sune pe Căpşună, pentru că el era responsabil cu statistica zilelor de muncă.

Deja aveam un tablou complet asupra zilei. Fiecărui muncitor urma să-i pun aceeaşi placă: „Sună-l pe Sică! Sun-o pe Cristina! Sună-l pe Căpşună! Eu sunt doar un funcționar!"

Nu ştiu cum a trecut timpul, dar după calculele mele trebuia să fie vreo opt seara, exact timpul să închid.

Atunci, pe final, au intrat cei trei frați. În firmă erau mulți ardeleni, veniseră împreună din România sau se anunțaseră reciproc că firma lui Sică primeşte muncitori fără acte. Cred că erau vreo douăzeci şi cinci de ardeleni, printre care şi cei trei frați care stăteau acum în fața mea.

M-am trezit cu toți trei în fața mesei deşi cunoşteau regula, doar unul la bani. Muncitorii se anunțaseră pe hol despre zilele tăiate şi celelalte mârlănii, aşa că Andrei, Pavel şi Ion veniseră montați să nu cedeze niciun ban din munca lor. În plus, cei trei frați cu nume de apostoli se amețiseră bine cu băutură, pentru „curaj". Nu-mi mirosea a bine.

— Ia da-nă, bă, Alberto, şi nouă banii noştri.

Vorbise Andrei, cel mai mare dintre ei ca vârstă şi statură. Mai înalt şi ca mine, de fapt.

Am scotocit puțin intimidat printre plicurile care rămăseseră şi i-am găsit numele imediat. Keleş Andrei avea de luat aproape o mie de euro. Ceea ce m-a frapat şi pe mine a fost faptul că el primise exact banii pe care-i merita şi nu părea să aibă niciun euro lipsă. Mi-am zis că probabil Cristina şi-a dat seama că riscă prea mult dacă îşi bagă degetele hulpave şi în plicul ardeleanului uriaş.

Andrei a luat plicul, l-a întors pe toate părțile, a citit de două ori cu voce tare zilele de muncă şi banii care apăreau pe plic. A ridicat privirea în plafon şi a exclamat cu voce tare.

— No, bine, am douăzeci şi şapte de zile de muncă.

Sică îl trimitea în fiecare zi la obră (pe şantier), mai puțin duminica, aşa că Andrei strângea mereu cel puțin douăzeci şi cinci de zile pe lună. A numărat banii. Erau toți.

I-am întins statul de plată.

— Semnează, Andrei!

— Pozitiv, Alberto! Pozitiv!

Era exprimarea lui când era totul în regulă, „pozitiv”. A semnat şi s-a dat un pas în spate.

A urmat Pavel. Acelaşi ritual cu aceleaşi mormăituri. Era „pozitiv” şi la Pavel. Toți euro erau în plic şi toate zilele de muncă la locul lor.

Problemele au apărut la mezinul blond. După ce şi-a luat plicul şi a citit numărul zilelor de muncă a izbucnit ca la vaci.

— Să-mi bag pula în firma voastră, bă!

Cristina îi tăiase zile de muncă mezinului, implicit bani. Am înghițit în sec. Zaragoza, avem o problemă!

— Stai calm, Ioane, că nu e firma mea!

— Bă, române, dar tu când ai primit lista cu zilele de muncă, nu ai văzut că am cinci zile în obră la Huesca? Exact alea cinci zile nu-s trecute pe ştat!

Pe plic, uneori Cristina trecea şi şantierul unde muncise constructorul în cauză.

— Nu ştiu nimic, Ioane!

Eram oarecum prieten cu Ionuț Keleş, băusem împreună câteva beri şi cafele. Şi în joc a intrat artileria grea, Andrei Keleş.

— Ce-i, bă, Alberto, te-ai dat şi tu cu țiganii?

— Nu e vina mea, Andrei! Crezi că am băgat eu banii lui Ionică în buzunar?! Stai liniştit că eu iau mai puțini bani aici la birou decât voi.

— Bă, să fie clar la toată lumea, noi nu plecăm de aici până nu apar banii lui Ionică!

S-a aşezat pe un scaun din fața mea încrucişându-şi mâinile la piept, hotărât să mă prefacă din priviri în patru bancnote de cincizeci de euro, exact câte îi lipseau mezinului.

Pavel a fost mai împăciuitor.

— No, bine, amu’, sun-o dom’le pe Cristina, Ionică a fost cinci zile la Huesca.

Era absolut tardiv s-o sun pe Cristina pentru că avea telefonul închis. Tocmai ce o sunasem mai devreme tot cu o problemă de genul ăsta şi degeaba. Totuşi le-am făcut celor trei fraţi pe plac. Am sunat.

De momento, el número llamado no se encuentra disponible... (Pentru moment, numărul apelat nu e disponibil...) Am închis fără să mai aştept continuarea mesajului.

— Cristina are telefonul închis.

— Sună-l pe Sică, în pula mea. Să apară banii lui Ionică, dacă nu, iese cu belea!

L-am sunat pe Sică.

— Ce-i, Alberto?

— Am o problemă cu zilele unuia dintre fraţii Keleş!

Sică a întrebat direct, probabil că era la curent cu mârlăniile Cristinei.

— Câţi bani?

— Două sute de euro.

— Bine. Spune-i lui Andrei să vină mâine la prima oră la bar şi îi dau eu banii.

A închis apoi brusc în stilul lui caracteristic, fără să mai salute. Am aşezat telefonul pe masă şi am răsuflat uşurat.

— Andrei, mâine-dimineaţă vii la bar la prima oră şi îţi dă Sică personal cei două sute de euro.

Vestea cea bună i-a calmat pe cei trei Keleşi. Nici nu m-au salutat când au ieşit, doar Andrei s-a întors spre mine şi mi-a spus satisfăcut.

— Nimeni nu trage ţeapă familiei Keleş!

Pe la opt şi jumătate seara am închis şandramaua şi am plecat spre staţia de autobuz. Lăsasem pe masă pentru Cristina lista cu numele şi sumele celor defavorizaţi la stat. Am făcut o socoteală pentru mine.

Erau în jur de şapte mii de euro pe care şi-i însuşise femeia asta mignonă şi vorbăreaţă. Foarte inteligentă mişcarea, nu? Oricum, Sică pierdea mult mai mult la cazinouri şi prin bordeluri. De ce să nu profite şi ea un pic de abundenţa asta de hârtii de bancă?

În staţie eram aproape singur. Oraşul era luminat superb, oamenii erau veseli si forfoteau dintr-o cafenea în alta. Eu mă gândeam la românii mei şi la statul de plată. De ce erau fraudaţi doar muncitorii de naţionalitate română? De ce poporul ăsta e furat mereu de conducătorii lui? Asta e viaţa.

12 *Tranquilo* până vine criza

Eram într-unul dintre multele apartamente închiriate de Sică prin Zaragoza. A sunat telefonul.

— Alberto, mâine-dimineaţă la prima oră vii la bar şi te duci la muncă cu *encofradorii* (fierar-betonişti)!

— Dar nu am habar de cofraje.

— Nu contează. Trebuie să faci şi tu un ban. Tu ştii spaniolă, stai şi tu acolo cu ei, le dai la mână ce-ţi cer ei şi asta e tot. Hai că tu eşti băiat deştept, o să înveţi repede.

De fapt, nu aveam de ales. La ora cinci şi jumătate m-am prezentat la bar. Sică era deja acolo. Mi-a făcut semn să vin la masa lui. Ca de obicei, era înconjurat de multă lume. Un nabab coborât în barul acela de cartier. Plătea tuturor consumaţia, mai mult decât atât, împărţea bancnote de cinci şi zece euro printre muncitori pentru ţigări sau mâncare. M-am apropiat.

Mic de statură, cu burtă, părul scurt şi dat cu gel, haine de la Armani, parfum de la aceeaşi firmă, trei celulare scumpe pe masă, zâmbet larg, atitudine de

învingător. Ăsta era Sică. Persuasiv. Plin de bani. Mafiot. Jucător de ruletă. Arunca cu hârtii de bancă pe maneliştii în vogă aduşi tocmai din România.

Mi s-a adresat direct, fără să mă salute.

— Dacă nu mai vrei să munceşti la birou ca boierii, trebuie să munceşti pe şantier să faci şi tu un ban ca toată lumea.

Refuzasem să mai muncesc la birou de frica poliției şi a puşcăriei. Eram prea tânăr să fac pârnaie pentru treizeci şi cinci de euro pe zi, un pachet de țigări şi două sendvişuri.

A continuat.

— Că doar nu ai venit în Spania să faci vechime.

Am tăcut. Când nu ai bani, e bine să taci. Mi-a întins o hârtiuță. Erau un nume spaniol şi o serie de buletin. Urma să mă cheme Juan-Carlos Mendez, aveam treizeci şi cinci de ani şi eram rezident în Utrillas, un mic orăşel de lângă Zaragoza.

Echipa de fierari-betonişti a intrat gălăgioasă în barul acela de unde plecau majoritatea muncitorilor lui Sică. Erau şapte, cu mine opt. Doi dintre ei erau de vârsta mea, la fel de tineri. Fumau ciocolată nonşalant la prima oră a zilei.

Sică m-a prezentat şefului echipei, un spaniol bondoc şi foarte vorbăreț. I-a făcut semn cu ochiul şi i-a vorbit în şoaptă. Probabil că i-a spus că eu sunt noul membru al echipei lui şi să fie atent că nu am acte. Spaniolul bondoc şi-a ridicat privirea spre mine, m-a radiografiat şi a rostit un „¡Vale!” („Bine!”) hotărât.

Pe spaniolul bondoc îl chema Luis. Avea peste cincizeci de ani, dintre care douăzeci ca fierar-betonist. Era mândru de el şi de meseria lui şi lăsa să se înțeleagă că era capabil de lucruri senzaționale. Mai mult decât

atât, ca toți spaniolii de altfel, avea o părere excelentă despre el şi patria lui.

Ne-am urcat cu toții în dubiță. Aveam de mers până la granița cu Franța, cam vreo două ore. Sică prinsese un contract gras cu o „imobiliară” care construia în aproape orice oraş din Spania. Acum făcea un hotel şi echipa de fierar-betonişti lucra la fundație.

Pe la jumătatea distanței, Luis s-a întors spre mine. Agitația din fumul dens a încetat.

— *Pues, ¿cómo te llamas?* (Deci, cum te cheamă?)

Nu ştiam cum. A fost prima dată în viața mea când nu am ştiut cum mă cheamă. Şi totul din pricina hârtiuței din buzunar.

Practica lui Sică era simplă: făcea rost de serii de buletine de la muncitorii de naționalitate spaniolă din firma lui şi atribuia datele lor personale muncitorilor români ilegali. Intram în şantier cu un nume spaniol, Sică plătea asigurarea medicală şi contribuția la şomaj pentru acel spaniol, deci era cvasilegal. Dacă avea patru buletine spaniole le putea folosi pentru zece, doisprezece muncitori fără acte. De fapt, firma lui avea doar zece muncitori legali, iar restul de până la şaptezeci, optzeci de muncitori lucrau cu ajutorul buletinelor valabile ale celor zece. Să revenim. Luis mă întrebase cum mă cheamă. I-am spus că „Alberto”, dar i-am întins hârtiuța cu numele şi seria de buletin ale lui Juan-Carlos din Utrillas.

— *Si te pregunta el encargado de la obra sobre mí, dale esto.* (Dacă te întreabă responsabilul de şantier despre mine, dă-i asta.)

Luis a luat hârtiuța, s-a uitat la mine şi în capul lui s-a făcut lumină.

— *¿No tienes papeles, no?* (Nu ai acte, nu?)

Am zâmbit larg şi am făcut pe spiritualul la ora şapte dimineața într-o dubiță plină de encofradori spanioli.

— *Claro que tengo. ¿No ves?!* (Clar că am. Nu vezi?!)

Ironia sorții era că pe numele şi datele lui din buletin lucrau şi alți români ilegali. Ha-ha-ha! Uneori se mai sesizau de ilegalități şi şefii de şantier. Veneau la intervale de timp muncitori cu acelaşi nume şi serie de buletin, dar cu alt aspect fizic. Era ilar, dar aveau nevoie de brațe de muncă, iar termenele-limită ale execuției lucrărilor îi presau, aşa că închideau ochii. În fond, toți aveam de câştigat: Sică îşi închiria ieftin muncitorii, avea întotdeauna atâți oameni câți îi cerea antreprenorul şi calitatea era acceptabilă; muncitorii îşi luau şi ei partea leului, iar antreprenorii şi băncile luau grosul. Trăiască munca la negru!

Pe la opt şi puțin am ajuns la şantier. Ne-am echipat repede în salopete, ne-am pus căştile, hamurile şi am dat buzna la etajul şapte unde eram repartizați.

Luis a început să ceară repede tot felul de chestii în spaniolă. Oricât de familiarizat eram cu vocabularul uzual, unii termeni tehnici nu-i înțelegeam. Luis îmi explica cu răbdare orice lucru. Chiar avea speranță că într-o bună zi voi ajunge un fierar-betonist bun. Era un tip de treabă. Îmi pare rău că la final a avut probleme cu Sică. Acesta a refuzat să-i mai dea banii pe motiv că a comis unele erori tehnice pe şantier. Ceea ce era fals. Era un bun meseriaş, destoinic. Dar în Spania sindicatele au un fond special tocmai pentru astfel de situații, precum cazurile în care patronii refuză să-i mai plătească pe angajați.

La ora nouă şi jumătate ne-am oprit. Era pauza regulamentară de treizeci de minute de *bocadillo* (sendviş). Am coborât din clădire direct în bar. Unul din tinerii de seama mea mi-a întins o țigară cu ciocolată. Am tras un fum prelung, am ținut în plămâni şi am expirat. Era acceptabilă, dar nu mi-a plăcut niciodată ciocolata.

— *¿Está buena, no?* (Este bună, nu?)

— *¡Genial!* (Genială!)

Teoretic, masa de la nouă şi jumătate dimineața ne-o plătea firma. Sică avea însă întârzieri cu plata cecurilor către furnizorii de servicii. Şi cea de la prânz trebuia să ne-o plătească tot el, pentru că munceam la o distanță mai mare de opt kilometri de oraş.

Nu am cerut mare lucru: o cafea cu lapte şi un sendviş simplu. Erau destul de ieftine toate în barul acela plin de turişti spanioli şi francezi veniți la schi.

Când ne-am întors pe şantier, au apărut problemele. A venit şeful de şantier. Mă gândeam că ne va cere tuturor documentația, aşa că mi-am zis că e mai bine să tac ca să nu mă trădeze accentul meu şchiop. Dar nu mi-a adresat niciun cuvânt. S-a dus valvârtej la Luis întrebându-l dacă el a pregătit structura de fier de la etajul opt. Luis a replicat mândru că „da”.

Şeful de şantier a explodat instantaneu la „da”-ul lui Luis.

— *¡Fuera! ¡Todo el mundo fuera! ¡No tenéis ni puta ideea del hierro!* (Afară! Toată lumea afară! Nu aveți cea mai mică idee despre fier!)

Luis s-a întors spre noi şi ne-a spus.

— *¡Vamos pa' casa, chicos! ¡Y tú te puedes buscar a otros, nadie me habla así!* (Haideți acasă, băieți! Şi tu poți să-ți cauți pe alții, nimeni nu-mi vorbeşte mie aşa!)

A fost singura mea zi de muncă cu o echipă de spanioli. Am regretat doar când l-am auzit pe Luis în dubiță spre casă când a rostit.

— *Tranquilo, así es la vida, una puta cabrona.* (Calm, aşa este viața, o curvă ticăloasă.)

Peste trei ani, după ce se încheiase regularizarea imigranților din 2005, am avut ocazia să muncesc în aceeaşi zonă din Pirinei, în Jaca. De data asta aveam

numele meu real pe permisul de şedere şi muncă. Sică era la puşcărie, iar eu munceam la o construcție aproape de finalizare. Era mişto. Şeful de şantier mă ştia de mult şi mă pusese responsabil cu repartizarea materialelor. Cele patru blocuri erau aproape de predarea la cheie. Acum se utilau bucătăriile cu frigidere şi mobilă. Aveam o cheie „maestră” ce deschidea toate uşile apartamentelor. Dimineața le deschideam pentru toți meseriaşii, iar seara le verificam şi le închideam la loc. Trebuia să fiu atent la muncitorii care repartizau materialele şi la cei care făceau curățenie. La ora două, fix după terminarea pauzei de masă, mi-am zis că ar fi bine să dau o fugă să văd ce fac românii mei de la curățenie.

Am urcat la etajul trei. Încă nu era operațional liftul. Ştiam că acolo, la etajul trei din patru, trebuia să găsesc doi români cu măturile în mână.

Da’ de unde atâția români? Nici urmă de ei. Am strigat.

— Gheorghe! Marine!

Nimic. O uşă de pe palier era întredeschisă. Am păşit înăuntru. Ha-ha! Se auzeau sforăituri.

Gheorghe şi Marin ai mei stăteau cu burțile în sus pe nişte bucăți de carton aşezate pe parchet. Îşi scoseseră bocancii şi sforăiau ca la ei în pat. Da! După o masă copioasă, se merită şi o mică siestă pe o bucată de carton, nu? Că doar suntem oameni, nu baloți de paie!

Am ales să fiu dur.

— Bă! Ce pula mea faceți aici? Ce-i aici? Sanatoriu?!

Gheorghe s-a trezit primul şi i-a dat un ghiont lui Marin. Unde sunt doi români, unul dintre ei e şef. Marin era şeful, deci. Acesta din urmă era o namilă de român căsătorit cu o spanioloaică. Un tip uns cu toate alifiile care acceptase să muncească pe şantier pentru salariul mare de aici.

A deschis alene un ochi.

— Ce-i, bă, Alberto! Te-ai văzut şef?

— Las-o în pula mea de treabă, Marine! Nu e vorba că m-am văzut şef. Dar dacă venea şeful de şantier şi vă prindea cu burţile în sus? Unde e conştiinţa ta, Marine?

— N-are cum! Ăsta vine la trei, că mai stă la cafea. Ştiu, că l-am urmărit. Mi-am pus ceasul să sune la trei fără cinci. Ia-ţi şi tu un carton şi stai şi tu puţin întins, că tot banii ăia îi iei.

Am cumpănit bine: avea dreptate. Javier, şeful de şantier, nu apărea decât după trei, omul avea tabieturile lui.

— Hai las-o moartă, Marine! Mai bine te-ai apuca de treabă, că nu e deloc bine ce faci.

Marin s-a ridicat în fund.

— Bă, Alberto! Tu nu vezi că pe şantierul ăsta toată lumea o freacă la mişto? Ai văzut tu pe vreunul care-şi rupe oasele?

— Da, am văzut! Dar nu e asta ideea. Nu te interesează pe tine ce fac alţii. Tu ai datoria ta. Punct. Mai departe e problema altora, dacă muncesc la mişto sau nu.

Mă enervase cu tupeul lui specific românesc. Să se fofileze la muncă, să muncească cât mai puţin.

— Marine, greu cu tine. Aşa munceai şi în România?

— Bă, ascultă la mine: eu nu am venit în Spania să-mi rup oasele pe aici. Şi oricum stau atâtea ore la muncă. Nu e de ajuns că stau nouă ore în picioare? Ce vrei de la mine? Să mătur tot palierul astăzi? Şi mâine ce mai fac? Plec acasă... Încet, Alberto, *tranquilo.* Aici toată lumea e *tranquilo.*

Avea dreptate, nu se omora nimeni cu munca. Făceam blocuri de locuit. Câte blocuri poţi face? Până când nu se mai vând. Exact ce s-a şi întâmplat. Şi atunci a venit

criza, în 2008, şi ne-a liniştit pe toţi românii de pe şantierele spaniole.

Munca în Spania nu a însemnat niciodată extenuare. Efortul fizic e răsplătit bine în euro, dar nu se abuzează de muncitor. Drepturile lui sunt respectate cu stricteţe, chiar teamă, aş putea spune, de patronatul spaniol. Până şi poliţiştii sunt mai îngăduitori cu muncitorii. În Spania se spune că dacă nu ai, trebuie să te duci la muncă. În România, chiar dacă munceşti ca un sclav, cel mai probabil nu vei avea niciodată.

13 Înapoi în România

Eram în autocarul acela o mulţime de români terminaţi. Unii se duceau în concediu, dar majoritatea se retrăgeau învinşi din Spania. România suna ca un nou început, dar ştiam că în patria care nu mai era de mult dragă pentru mine ne aşteptau cu braţele deschise sărăcia, corupţia, preţurile mari, mizeria. Eu nu am blamat niciodată guvernul sau politicienii, ci doar pe românii de pe stradă, cei care înghit nemestecat, ca bâtlanii, toate mârlăniile la care sunt supuşi zilnic. Dar să las filozofia, mai bine vă spun ce se întâmpla în autocar.

Lume pestriţă, tineri, vârstnici, săraci, rromi, hoţi. Cam asta e fauna în orice autocar de pe ruta Spania–România. Nu am nimic cu românii, nu am nimic împotriva lor, dar părerea mea sinceră despre majoritatea lor: sunt nişte ţărani împuţiţi. Am avut ocazia să stau cinci ani într-o ţară civilizată, oamenii nu înjură pe stradă, nu ţipă în gura mare, nu scuipă pe jos, nu sparg seminţe pe stradă, nu se bagă în faţă la rând, nu mutilează scaunele din autobuz, nu fură capacele de canalizare sau cuprul din

firele de la căile ferate. Prin urmare, autobuzul era plin cu o mulțime de țărani împuțiți. Îmi vine şi acum să vomit când îmi aduc aminte de mirosurile de acolo. Privit din afară era un autocar modern, încântător. Dar ştiți ceva? Nu se putea folosi WC-ul din autocar. Şi ştiți de ce? Pentru că românii îşi fac nevoile pe capac sau nu trag apa. Nu se putea mânca în acel autocar. Şi ştiți de ce? Pentru că românii nu mănâncă cu gura închisă, le cad firimituri peste tot şi îşi şterg mâinile de grăsime pe canapele sau pe perdelele de la geamuri. Ce să mai zic? Gălăgie mare, aer plin de miasme, pauze la patru ore, discuții stupide şi agramate, iar peste toate domnea sfânta plictiseală. Toți îşi cumpăraseră veşnicele integrame pentru IQ-uri de găină sau tabloide cu vedete ieftine. Ce avem până acum? Un autocar plin de țărani împuțiți, integrame, tabloide ieftine şi sfânta plictiseală. Bun, mai departe.

După ce am ieşit din Spania şi am traversat toată Franța am dat de veşnicii şmenari români din benzinăriile italiene. Recidiviştii nu dorm niciodată, nu-i aşa? O adunătură de infractori care practică un joc de noroc, care poate fi numit oricum (jaf, japcă, mârlănie), numai joc nu: „alba-neagra”. Şoferii, doi ardeleni, nu i-au avertizat pe amatorii de câştiguri rapide că au de-a face cu hoți sadea.

Aşadar, am oprit în prima benzinărie italiană. Călătorii s-au răspândit fiecare după plac: să cumpere nimicuri în benzinărie, să fumeze pe bordură sau pe iarbă să mănânce. Cei de pe iarbă şi-au scos mâncarea din pungile de plastic, cei de pe bordură şi-au scos țigările, iar şmenarii s-au apropiat de toți cu intenția de a le lua banii. Nu lucrez la SRI sau SIE, dar recunosc recidiviştii în trei secunde. Mai întâi s-au apropiat de bordura fumătorilor. Erau doar doi. Aveau trei căpăcele de plastic, o biluță de burete şi un ziar împăturit drept recuzită. „Asta are, asta n-are, asta este marcatoare!” „Pune o sută de euroi, nene,

şi ia-ţi banu'!" „Nenea", individul care fusese invitat să parieze, a clipit pofticios. Atunci mi-a crescut pulsul. M-am uitat în jur. I-am descoperit imediat pe unii din companionii celor doi infractori care manevrau căpăcelele norocoase. Erau două matahale cât uşa care urmăreau mulţimea călătorilor şi ţinteau posibilele victime. Eram în Italia, o benzinărie frumos aranjată, cu pizzerie şi toate celelalte. „Nenea" a pariat o sută de euro şi, stupoare, a câştigat! Mi-am zis că e un truc pe care nu-l cunosc. Atunci individul care manevra jocul a ridicat miza la două sute de euro. „Nenea" a pariat şi de data asta şi, la fel de miraculos, a câştigat iar. Ceva era în neregulă. M-am uitat la gorilele cât malu' din public. Păreau plictisite de scenă. M-am concentrat asupra lui „nenea" care câştigase trei sute de „euroi". Îmbrăcat subţire, treizeci, treizeci şi cinci de ani, bruneţel. Un tip oarecare. Brusc mi-am dat seama că e doar un scenariu, o plasă de păianjen care aştepta musca. De lângă mine s-a ridicat un tânăr curios. „Nenea" brunet câştigase alţi cinci sute de euro. Cel cu alba-neagra a scos o hârtie mov de cinci sute, a fluturat-o demonstrativ pe la nasul curioşilor şi i-a întins-o brunetului. Acesta a băgat-o tacticos în portofel. „Gata! Nu mai joc! Să mai câştige şi alţii, eu mi-am făcut banu'!" Şi exact după minidiscursul lui „nenea", tânărul curios a pus mâna pe un căpăcel. Wow! A câştigat! Îl nimerise! Două sute de euro i-au intrat în portofel. Alt joc. A câştigat iar. Gorilele s-au apropiat de el. Recidivistul care manevra căpăcelele s-a impacientat. „Auzi! Pune toţi banii pe care îi ai în portofel. Ia să-i văd!" Şi a scos şi el din portofelul său un teanc de hârtii de cincizeci de euro. Tânărul curios, de bună-credinţă, a scos şi el portofelul. Era burduşit de hârtii. Atunci a avut loc japca. Una dintre namilele care se apropiase de tânărul curios i-a smuls banii din portofel. Simultan cu acţiunea rapidă a gorilei a început să strige şi

cel care manevrase căpăcelele. „Am câştigat!” De fapt nu mutase niciun căpăcel, dar avea nevoie să creeze derută, era un artificiu pentru a justifica „japca”. În cincisprezece secunde au dispărut şi gorilele, şi cei doi care manevraseră căpăcelele, şi „nenea”, şi banii. Nu i-am mai văzut niciodată. Cine ştie câte mii de euro au mai „produs” de atunci?!

Şoferii au claxonat prelung, iar noi ne-am refugiat în carapacea autocarului. Lipsea „nenea” care câştigase opt sute de euro. Am realizat siderat după aceea că acel „nene” făcea parte din bandă şi, culmea, şoferii ştiau că „nenea făcea săptămânal cursa Spania–Italia”. Enfin. După cinci sute de kilometri, la prima oprire, l-am abordat pe tânărul pierzător.

— Ce naiba, nu ți-ai dat seama că e manevră?! Cât ți-au luat?

— Fac ceva pe ei de bani. Vreo două mii cinci sute de euro. Salariile pe două luni. Dar am sunat să-mi trimită când ajung să am bani de cheltuială. Nu e problemă, se rezolvă.

Era bine că rămânea încrezător. M-am apropiat de unul dintre şoferi. Unul blond şi înalt.

— De ce nu avertizați lumea că sunt nişte nemernici?

Mi-a răspuns cu un accent de ardelean atotştiutor.

— Ce să-i fac, frate, dacă e proşti şi joacă?! Şi acum două săptămâni mi-a spart geamurile la autocar tot ăştia care i-au luat banii puştiului, pentru că am spus la lumea din autocar că-s şmenari. Ia mai dă-i în pula mea de proşti!

Nu m-am intimidat.

— Dar Poliția?

— Ce să le facă Poliția dacă nu depune nimeni plângere?

Avea dreptate, fără plângere nu există infracțiune.

Peste cinci sute de kilometri am dat peste alt grup de alba-neagra. Călătorii i-au ocolit speriați. Grupul acesta venise şi cu două femei, îmbrăcate elegant, pentru a câştiga credibilitate. Ele câştigau şi invitau călătorii să joace, dar niciunul nu s-a prins în plasa lor. Degeaba au insistat, chiar s-au apropiat de un călător şi i-au băgat în buzunarul de la piept o sută de euro pe motivul imaginar că „a câştigat". Călătorul, terorizat de insistențele lor diabolice, le-a înapoiat banii şi a fugit speriat în autocar.

Asta e ruta Spania–România. Plină de răufăcători şi țărani împuțiți. Ia cineva atitudine? Va lua vreodată? Nu cred.

Când am ajuns la granița României era dimineață. Aici, la vamă, ne-am întâlnit iar cu hoți. De data asta erau în uniforme. Erau vameşii români. Din Spania până în România nu ne-au cerut bani la nicio graniță, dar aici, la intrarea în România, ne-au cerut. Unul dintre şoferi a vorbit în microfonul autocarului.

— Oameni buni, haideți să facem cheta ca să nu ne mai țină ăştia la controlul bagajelor. Să dea cinci euro fiecare şi să nu ne mai pierdem vremea.

Nu am dat nici măcar un cent.

— Mie să-mi facă control la bagaj, nu am nimic de ascuns.

De fapt eram scârbit de atitudinea vameşilor români. Oricum nu ne controlau, dar cereau bani din principiu. Şoferul mi-a aruncat o privire urâtă şi a trecut mai departe.

Dacă în afara României mergeam cu optzeci, o sută de kilometri la oră, în România e dezastru. Drumuri execrabile, viteză de melc. Până la Sibiu am făcut vreo zece ore. *Zece ore* în care am străbătut patru sute de

kilometri. În afara țării făceam o mie. Dar, mă rog, asta e România.

Ce să mai zic?

Episodul iberic s-a terminat. Visul spaniol s-a spulberat. Românii s-au întors de acolo plini de datorii la băncile spaniole şi cu nostalgia unor câştiguri mari. Aici e România, aici nu se prea petrec lucruri frumoase.

Ce a însemnat Spania pentru români şi pentru România? Îmi aduc aminte că văzusem nişte panouri uriaşe: *Gijón – otro mundo* (Gijón – altă lume). Extrapolând, Spania a fost o altă lume, o altă dimensiune pentru noi toți. Salarii mari, cetățeni civilizați, respect mutual, spitale curate fără şpagă, patruzeci de ore de muncă săptămânal, concedii plătite, weekenduri la mare, maşini ieftine, miliarde de euro trimise în România prin Western Union. A fost Țara Făgăduinței pentru mai bine de un milion de români. Spania a spălat toate scuipăturile pe care ni le trăsese România pe obraji, ne-a primit cu brațele deschise ca pe nişte fii rătăciți, ne-a pus în capul mesei şi ne-a învățat că mereu se poate şi mai bine în viață.

Cuprins
